

Kiadóhivatal
Fischel Pálffy könyvtárosoké Udvarosi úti 31. szám.
Előfizetési árak
Gyász évre 5 frt. Félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt. 50 kr.
Hirdetmények:
1 hétfőre postaihoz egyszer 7 kr. többi nap hirdetésenként 4 kr.
Helyesdj 30 kr.
Nyittató:
Papír óra 10 kr.

ZALA

Szerkesztőiroda
Hírdetéseket felvesszük: Rudolf Mosse Budapest Ferenccsík 16. sz. 11. sz. — A. V. Goldberg Budapest Semnair. utczái. — A. Oppellik Bécs Stubenbastei 2. sz. — Weiss Mór Bécs II. Tábor utczái 11. sz. Hübnerstein Jakab és társai Budapest Király utczá 17. sz. 1. em. — Hasznosleini & Vogler Bécs I. Wallfischgasse 10.

MEGYEI ÉRDEKŰ.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP

Zalamegyei-Gazdasági-Egyesület, a n.-kanizsai tisztí önszegélyező szövetség és több más egyesület hivatalos közlönye

14. szám.

Nagy-Kanizsa, Szördán, 1879. április 2-án.

VI. évfolyam.

Előfizetési felhívás

„ZALA”

czimű

megyei érdeku, közmívelődési, társadalmi és gazdasági hetilap VI. évfolyamának II. negyedére.

Az új negyedév beálltával lapunk olvasóit újra bátorítok felkérni annak támogatására és terjesztésére. Iparunk folyton oda irányul, hogy a lapot, amennyire a vidék körülményei engedik, a kor színvonalán megtartsuk. Ez azonban annál jobban sikerülhet, minél inkább tapasztaljuk a t. közönség pártfogását.

A lap előfizetési ára:
Negyed évre 1 frt. 50 kr.
Fél évre 3 frt. —
Egész évre 5 frt. —
A „Zalamegyei Gazdasági Egyesület” tagjai részére:
Negyed évre 1 frt.
Fél évre 2 frt.
Egész évre 4 frt.

Hátralékban levő előfizetőinket tisztelttel felkérjük a hátralékok szives beküldésére.

A kiadóhivatal.

AZ USZORA.

T. Szerkesztő ur! Vidéki lapok szent kötelessége: vidékük korszerű igényeinek hangot adni. Ugyanazért most — midőn az uszora kérdést — Bécs példájára — napi lapjaink is behatóan tárgyalják — elítélik és üldözik — foglalkozunk kissé az égető kérdéssel mi is először országos szempontból, azután főleg bortermelő — forgalom és közlekedési eszközök hiányában sinlő éjszak Balaton parti vidékünk viszonyaira tekintettel.

Nem lehet ez kiáltószó a pusztában! — Minél több vidéki organum hangoztatja: annál inkább felhat azokhoz, kiknek nemcsak füleik vannak a hallásra, de kezeik a segítségére.

Phyloxera-rozsda-üzög és pestis ellen bő tanácsokat adnak: kormány és lapirodalom, — óvintézkedéseket rendelnek a hatóságok; de hogy az uszora, a társadalom e rákfenéje ellen miként védekezzenek főleg a kisbirtokos osztály (mely éppen nemzetünk zömét képezi) — keveset lendít törvényhozásunk.

Reánk parancsolják a körörszűrést körbábákat: hogy könnyebben megszülethessünk és egykönnyen meg ne halhassunk, — de hogy könnyebben megélhessünk, arról edes keveset gondolkodnak. Adóinkat emelik, de az adóalapot és adóképeséget emelni gyengéik.

És miokból nem hoz törvényhozásunk szigorú uszora törvényt? (mert amit hozott, az se hal se hus) — Ugy látszik alszeme remből: nehogy a nyugoti modern államok színvonalától elmaradni látszassunk! . . . Felejté hogy ott fejlettebb az ipar, forgalom és minden, — több a hitelintézet több a pénz. Felejté hogy ami törvény — nagyon viszonyosan — jó lehet ott, az káros itt. — Szükségessége (mint a védvámé is) az államok más más helyi viszonyai szerint itélendő meg.

Sokban él bennünk ez az „utánhozhatnáság!” — Például minek nekünk (nagyobb városaink kivéve tán) a drága közjegyzőség? Eleinte felkapta a nép sőt — fájdalom szinleges kötésekre, birtokátíratásokra felhasználta, — azóta sokhelyütt alig élhetnek! — Világos tanulság ez arra: hogy a törvényt nem a pandektákból és küdkodexekből kell lefordítani mi hozzánk, de a saját gyakorlati életünk által megérlett — ennek hullámai által felszínre tolt szükségességeket (p. u. a polgári házasságot) volna jó §§-okba foglalni.

Csak hogy persze ismerni kellene a gyakorlati életet is — és ennek helyenkénti szükségét is. Amde ami törvénygyártásunk körül sok a doktrinairtheoretikus.

Furcsa hogy néha még lángeszű embereknek is mily egyoldalú hibás nézetük van egyes vitás kérdéseknél, — sőt tán éppen eredeti genialitásukból folyik, hogy a közhangulattól eltérő véleményét állítanak fel — mint például a nagy Kossuth, midőn Madarászhoz írt levelében mondja, hogy „a z uszora jog” — s hogy ennek korlátozása ép-

pen oly jogtalan volna, mint bármely más egyéni jogok korlátozása?!

Boldog Isten! . . Hiszen minden jog csak addig lehet jog, míg mások jogát nem sérti. —

A világosságához is joga van mindenkinek: mégsem szabad azt úgy megszerzem, hogy szomszédom udvarára nyissak ablakot, vagy ajtót. A birtokomon folyó vízhez is jogom van; mégsem szabad azt úgy felfognom vagy úgy kiésztenem, hogy a hátsó birtokosnak aszályt vagy vízáradást okozzak.

Mondják: hogy a pénz éppen olyan áru tárgy, mint a bor, buza, barom vagy kelme, tehát éppen úgy lehet szabad alku tárgya. . . De ez is sophizma. Egy se így igaz. Mert a pénz éppen nem közönséges tárgy — hanem a minden tárgyak állami közvetítője — ugyszólván az anyagi tárgyak szellemel! A szellem pedig az anyaggal egy sorban nem részesülhet.

A pénzt lám nem termelheti az egyes ember, miként a bort, bznát kelmet, — azt fentartá magának az állam, — következőképp nem is lehet a privatgeschäft tárgya — féktelenül — hanem csak ameddig s amely mértékig az állam engedi.

És a szabadalku (e jogi kelék) sincs meg a kamat alkunál, mert itt legtöbnyire morális pressio (a megszorultság) van jelen. Ez pedig jogilag is érvénytelenít minden szerződést. Sőt igen sok esetben csalás és zsarolás van jelen.

A hagyaték is a végrendelezőé bár, mégis csak felét szabad az apának — gyermekeiktől eltestálni! sat. sat.

Ezer esetben korlátozza a törvény az egyeseknek kétségtelen jogait — mások joga védelméből! —

(Mondják hogy hiába tiltja a törvény az uszorát; beletakarózik az a jogosság köpenyébe. Részben igaz — de csak részben Mert a tilalom és a büntetés mégis csak sokat visszariaszt. — A lopás is — ha nem büntetnék, nappal és nyiltan is történnék; míg így félve, bujva, kert alá kerülve — tehát kevesebb történik.)

Hát az állam — saját pénzügyi érdekei végett hányszor nyuládoz bele az egyéni jogokba — birtokokba?!

A föld kizáró tulajdona bár a bir-

tosoknak, mégis az állam szabja ki a rajt termelt dohány árát, — a bor, pálinka termékek fogyasztási adóját sat.

Minden monopoliu — minden kisajátítás ily privát jogok és privat birtokok korlátozása az államtól. Csak a pénz birtokost ne lenne szabad korlátozni állami és társadalmi érdekekből?!

A vizek halat kihalászni a tulajdonosnak is csak bizonyos hónapokban szabad. Tiltja a törvény azok korlátlan felhasználását, Védi a néma halak elpusztítását is. Megszabja a háló-szemek sűrűségét is.

A lég madarait, az erők vadjait is csak korlátozva lehet a birtokos, — védi a törvény még a kártékony állatokat is.

Mért ne védhetné hát saját adófizető polgárait is? az uszorások hálói ellen — s mért ne szabhatná meg ezek háló-szem mértékét: a kamatokat is — úgy hogy a nagyobb kamat kriminalitás!

A „parás háló” (apró sejtű) nemcsak elkoboztatja a törvény, de meg is bünteti a vele élet. A törvény 8% -nél nagyobb kamatot pedig csak egyszerűen mellőzi — nem itéli meg — s futni hagyja a világos törvény ellen dolgozó uszorást. — mintha csak berket mutatna a farkasnak, hogy takard el jól a tőke közé — azt a vérből sujtolt nagy kamatot! —

Neveltséges volna, ha annyira siralmas nem volna! —

És miért ez elnézés? — Bizony nem az uszorások szép szeméiért, hanem a főntebb irtam alszeme remből. — nagy és gazdag államok utánzásából — s még azon vételemből, hogy akkor tán megakadna a pénz kölesön forgalma?!

Balhiadelem, hiszen ha 50 100 procentre nem adhatnák, majd adnák 8%-re. Hisz ebből élnek e herék. — Vagy tisztos munkával járó foglalkozásba vagy birtokba fektetnék Mi csak közhaszon lenne, mert nem kelne az ezer ftos jószág száz frtért — nem ütnék el könyvtelyén a vérell szerzett földet — savóéft! —

Vagy tán kiméltet és dédelgetést érdemelnek az uszorások az államtól állami érdekekből? . . Dehog. Hiszen nem adják meg ezek se a császárnak a mi a császáré — se istennek ami az is-

A „Zala” tárczája.

Az én éltém.

Az én éltém nem egy erdő, Tele zöld levéllel, Melynek ágin minden madár Biztos pihenőt lel.

Az én éltém a pusztának Egy magányos fája, Nem nőit és már nem is nő több Mint csak két kis ága.

Egyik ága a legelső S legédeseb szerelmem; Elszáradt már árnyékában, Nem soká pihentem.

Másik ága, mely most virul Tán legeseb szobban, A második és egyszerűsámd Utolsó szerelmem.

Ha elszárad, mint a másik, Ez az ága is majd; Elszárad a törzs is vele És ki többé nem hajt.

Rédey István.

Budapesti tárczalevél.

Egy házi mulatságból jövök, ahol a szegediek számára gyűjtöttek. Künn komor, kellemetlen esős idő van, s szerettem volna szobám 4 fala között maradni, mert a zene máz 4 hét óta bánt, de a meghívó küldetés élvezettel kínál. Nem lehetett mást tennem, mint elutazni, még azon kilátás

sal is, hogy még jobban meghűök. Elmentem tehát. A főváros (ugylátszik a vidék is) minden lehető elkövet, hogy szegény testvéreinknek minél többet juttasson. Így keletkeztek azok, a házi jótékony mulatságok is, melyek egyikében nekem is volt szerencsém néhány élvezetes órát töltönnem. Volt kis szindarab, zene szavaltat és ének. Mi mindent nem találunk ki, hogy az emberek zsebjére appelláljanak; — ahol csak gondolják, hogy van egy pár forint, ott azután biztos lehetsz, hogy a jótékony czérra is kérnek. —

De nem arról a koncertről akartam szólni; hanem a List concertról, melyen szerencsés voltam jelen lehetni. Az öreg maestro, ki már néhányszor mondotta, hogy nyilvánosan nem hallatja magát, ismét jászott. Ő ki zongorajátékával annyit ezreket juttatott már jótékony czélokra, nem vonul vissza, ahol tudja, hogy neve varázsával lelkesedésre ragadhatja mindazokat kik valaha játékanak büvös-bájos varázsa alatt állottak, és azon ezreket és százszázakat kik művészi játékának hódító varázsát csak hiból ismerik.

Mintha isteni tiszteletre gyűlne össze a közönség, mikor List neve van a hangverseny programján: s az ajtatosság csendje ömlik végig a nagy termen. Mikor List a zongorához ül és ujjainak nyomása alatt megcsendülnek a hangok, az isteni művészet hangjai, hogy lázas, kéjes mámorba ringassák a lelket, mely öntudatlanul a enged magát a varázsnak, ama büvös varázsnak, mely némiképpen csak akkor kezd ozladozni, mikor a mester ujjai alatt elhangzott az utolsó hang s a lelkesedés kitérő sejeje visszahoz bennünket a földre, melyet

pillanatokra elvont lábaink alól a mester játéka. — Először hallottam életemben, s még élek, lelkeben el nem mosódik a benyomás, melyet e játék reám, s tudom mind egyikre, ki őt hallotta gyakorolt. — Ez a művészet legnagyobb foka, tökélye; minél magasabbat a képzelet alig tud teremteni. — Csak mikor az ember Listet hallotta kezdi érteni azt a rendkívüli bánásmódot, melyet a művész a nézőre irányít. Játéka egy tisztább, üdőbb légkörbe ragad bennünket, lelkeink pillanatra megszabadul a földi göröngyötől, s átengedi magát a legisztább élvezetnek, minő csak a legmagasabb művészet képes nyújtani.

Jókai „Bölcsője” melyet Jókainé azon elragadó bensőséggel szavalt, mely sajátja, megteheti a kívánt hatást.

Hogy a szegediek javára ezen hangverseny után szép összeg jutott, az könnyen elképzelhető, ha elmondod, hogy a redont nagy terne egészen megtelt.

A német műzsára Budapestten szomorú idők járnak. Nem avért mondom, mintha valamiképpen szomorokodnánk e fölött, sőt van okunk örülni fölötte. Minél jobban fogja a nemzeti színház karöltve a népszínházzal betölteni hivatását, annál kevesebb tere lesz a német színháznak Budapestten mely az utóbbi időkben csak bécsi vendégekkel iparkodik magában fenntartani a szűz, ami bizony dacára mindennek nem igen akar sikertülni. — Jelenleg a magyar születésű Sonenthal, a bécsi Burgszínház kitűnő művésze vendég szerepel a gyapju-tczai német színházban, minő ellentét ő és környezete. Nem tudjuk, őt sajnáljuk-e jobban, vagy környezete iránt érezzük

szánalmat. Az utolsó héten Szeszha-onlításokra is volt alkalmuk. Klappak szelle mes vigjátékát, Rosenkrancz és Guldstern a mely a nemzeti színházban is szüfolt ház előt adatot s melyet a lapok kisebb nagyobb variásokkal szellemes tárczazikké mozaikjának neveznek el, a gyapju-tczai színházban is előadták. — Sonenthal persze a művészet magas fokán állott alakításával, de a többiek! közel sem jártak azon fel fogásához, melyet a nemzeti színházban látnuk és élveztünk. — Molnár elbájoló az ő szerepében, az a kedves kaczerás, mely lényén, mozdulatain, beszédjén ömlik majdnem utánozhatlan; ép úgy a többi szereplők is a nemzeti színházban. Az említett vigjátékban valóban kitűnő volt az összájték s ozatlan olismerés koszorústa is a szereplőket. Pest.

Nehéz idők.

A magyar nemzet — ezeréves fenállása óta nem volt annyira próbára téve, mint most — alkotmányosságunk jelen ujabbi korszakában, — a sok mindenféle — részint magunk okozta, részint külokok szülte bajok sulya miatt

A nemzettest élőfáját a multban megtöpte bár a sok belviszály, — letépette a töök tatár, de újra felegyenesedett. Majdnem gyökerestül kitépte a mongol: de újra kisiradozott az; — és megmaradt a nemzeti erős önéret s a földbeni hit!

Hanem most — éppen alkotmányunk uj arcajában — midőn a fa gyors lombosodását reméljük: támdja meg ezt esornyi apró — de összehatásukban végeztesé

tené! Kibujnak ezek az adó — a közhelviseles alul (felét se valják be.) — Felre állnak a könyörödmányánál. Elbujnak az éhezé koldus elől. Mert az uszora olyan betegség mint az iszakóság, ez egyik krigitli szomjuhozza a 2-ik krigitli — a harácsol ez a 2-ik ezret!

Csak a pénz felhalmozására törnek az uszorasok — égető vágygal — mint a meleg vért kóstolt vadállat — végtelemül — mindig több és több eszközt engednek meg maguknak és lelkiismeretüknek, — vissza fogva még maguktól is — nemcsak a kényelmet, de az élet szükségleteit, mert ezek nemcsak szivelenek, nemcsak szemtelenek, nemcsak pióczák, nemcsak herék, de önmaguk iránt is nyílt bolondok. Készek elepedni — kincses ládájukon koplalni. A pénz bálványának áldoznak fel istent — embert és minden szenteket!

A kanon jog és az ótestamentom is már anathemálta őket!
Ezekre írhatná Petőfi: „Ti fekélyek a hazának testén!”

Minden élő állat mozog, dolgozik, — a hivatalnok görnyed, — a kereskedő- iparos-gazda véres verejtékkel keresi kenyerét. A bányász a földgyomrába — a buvár a tenger fenekére száll a befaló falatért, ez a faj pedig munka nélkül szegletbe vonul mint a pók — onnét veti ki hálóját — s csak a kész áldozat vérén táplálkozik mint a nadály.

Nem kér esőt az esőért imádkozóval, — pedig a gazda termeli neki is azt a penészes kenyeret, amin ő is az ő nyomorult életét tengeti. Az iparos szövö reá azt a fakó rongyot, melybe takarózik; mégis ezeket szipolyázza, mint a hasznos élőfát az élősdű kusza növény!

Gazdagok- miniszterek gonddal, fáradsággal élnek. Még ő felsége napi sőt heti teendői is kimérvék előre... Mért volna éppen e fajnak joga és kiváltsága a munka nélküli élethez — hizáshoz? —

Jellinek bécsi rabbi — a mult szombat a bécsi izr. templomban élés szónoklatot tartott ellenük — mondván hogy az uszorasok nem méltók az emberiséghez számíttatni, — és felhívta hallgatóit hogy üldözzék és nyilvánosan bélyegezzék meg őket.

A Bécs városi tanács egyhangú felirattal kérte az uszora büntetését.
A bécsi rendőrfőnök addig is hajtovadászatot rendelt reájuk Rövidessen kihordatja őket, bárha 2—3 házzal vannak is oda települve. — Klembart lengyel születésű — Hirsch és Grünwald magyarországi már kitoloncoltatta.

És méltán! Rendkívüli viszonyok igazolják a rendkívüli drasztikus eljárást.

Pedig Bécsben nincs oly szükség az ebbeli vedekezésre. Ott az udvar, bankok, vasutak gőzpontján lehetetlen hogy akkora pangás és pénztelenség lenne mint jó Magyarországon — és főleg ennek némely félreesső — pusztán termelő vidékein — most midőn fele ára van bornak, buzának, — adó, eseléd és munka-

válható bajok özöne, — úgy hogy veszni kezd ama két székesége talizmán (a hit és önbizod om) mely nélkül sem egyes, sem nemzet nem gyarapodhatik.

Mi ennek az oka? Mért éppen most sorvadunk, mikor erősbülnünk lehetne és kellene? —

Keleti nép vagyunk — igaz — ezeröves ittlétünk u'a maig is. Vérmes optimizmussal karolunk fel mindent; de ha rosszul megy, épp oly hamar esünk a csüggeteg pessimizmus lehangoltságába. Hamar a jó isten nyakába csapjuk a bajok indokait. Török testvéreink fatalizmusa lappang borongó kedélyünkben.

Ez baj — igaz — a mai realis világban. Le is kell vetkeznünk e keleti jellegeket, ha megörni akarjuk ezeréves jubileumunkat itt nyugaton!
Számítani s nélkülözni kell megtanulnunk, — s a verőfényes meleg napokon kell fásni tanulnunk, hogy télen is melegedhessünk!

E korszerű erényeknek meglehetősen híjával vagyunk, de a beismerés és önvád után szabadjos a baj okait máshol is keresni —

Igaz hogy küllökök — az elemek is suttanak. — Tűz, víz, vihar, phyloxera, üsög, rozsda, árvíz, pestis, diptheritis — háború és minden ily kalamitások oly tömegesen és oly sűrűn jönnek, mintha csak állandó járványvá válnai akarnának. Mások ily csapások féltésében egyszer fordultak elő. Jámor öregek mesélték el unokáinknak. Most állandóvá fajul minden baj, minden ross!

bér pedig mégis a régi magas Tehát ott nem lehet akkora a pénzkereslet, s így nem lehet akkora az uszora; mégis időszerűnek lájják az ez elleni gyors védekezés!

Nálunk is vezércikkneknekk róla szíves lapjaink.

De hát ez itt még mind csak — papiros!

Mikor és miként fejlődik actiová? Lássák — hogy ne halogassák az illetők.

Ne engedjék, hogy a nép maga kényszerüljön kivágni e rákfűvet az elkeseredés tulhajtott fegyverével! *)

y—y.

A nagykanizsai bankkegyesület igazgató-tanácsának 5-ik évi üzletjelentése. Tisztelet közgyűlés!

Kellemes kötelességet teljesítünk, midőn ezuttal társulatunk alapszabályai 27. §-a értelmében intézetünk letöltött 5-ik évi üzletjelentését és ezzel kapcsolatban a fömleget és a veszteségi és nyereség-számilát előterjesztjük.

Tavalyi jelentésünkben felelített, a bizonytalan politikai helyzet által előidézett üzletpangás még mindig változatlanul tenáll és káros következményeivel a lefolyt évben is áthatotta a kereskedelem minden rétegét; de sajnálkozásunkra még inkább fokozódott terméneink jelentékeny áracsökkenése által, ami a forgalomra bősítő befolyással volt.

Ha ezen felsorolt calamitások daczara képesek vagyunk, banküzletünk minden ágában fokozatos hiadást jelezni és a tavalyinál valamivel magasabb osztályt ki-fizetésre indítványozni — ez az intézetünk iránti közbizalomra, szilárd összeköttetésekre, az évtovább választott üzletkötésre, és a tapasztalt ügykezelésre vezethető vissza, valamint azon küüli tényre, hogy a lefolyt évben sem szenvedtünk semmiféle veszteséget.

Ezen tények azok, a melyekre teljes önértzettel utalunk és a melyek a t. közgyűlésnek szilárd alpra fektetett intézetünknek mindinkább fokozódó virágzásáért megfelelő biztosítékot szolgáltatnak.

Örömmel említjük, hogy a magas kormány felhívására az osztrák-magyar bank egy főkeleplenek városunkbani felállítását határozta el, melynek szervezése már közzel kilátásban van.

Méltán reméljük, miszerint ez új intézmény városunk és környékbeli kereskedelem- és forgalmának lényeges előmozdítója leend és hogy ezen előnyökben intézetünk is — hatásköréhez mérten — részesülni fog.

Kötelességünknek tartandjuk annak idején, hogy az érintett bank-főkeleple által az üzleti viszonyokban esetleg beálló változásokat éber figyelemmel kísérjük és hogy intézetünk műveleteit azokhoz alkalmazzuk.

Most tehát áttétünk mult évi üzletünk számszerűt felsorolására és összehasonlíthatás végett az 1877-iki tétteleket is felsorogozzuk:

L. Pénztár.**)

Pénzkészlet jan. hó 1-én 1878. 21337 frt. 35 kr. 1877. 35.034 frt. 13 kr. Bevétel az év folyamában 4,624,510 frt. 90 kr. 1877. 4,519,862 frt. 87 kr. Összesen 4,635,878 frt. 25 kr. 1877. 4,564,897 frt. Kiadás az év folyamában 4,607,613 frt. 52 krajczár. 1877. 4,533,559 frt. 65 kr. Maradvány december 31-én 18264 frt. 75 kr. 1877. 21,317 frt. 35 kr.

*) Nagyjában és részleteiben is egyetértünk a munkatársunk nézetével; de a baj külforrása miatt is keresendő és így az elharítás eszköze is, amire még visszatérünk. Szerk.

**) A hónapokenti kimutatásokat térszűke miatt mellőznünk kelle. Szerk.

Tavai és harmadéve Bpest remegett az árviztől, most Szeged, Szentés, Csongrád s majd az egész Alföld.

De máshol is — csapás mentes helyeken is — országzszerite oly rendkívül nehezék a viszonyok — oly rendkívül nyomott a hangulat — oly nagy a pénztelenség, s oly nehéz a megélhetés, mintha csak tegnap volt volna a krack vagy bankó devalváció.

Városokon tán még nem látszik ez így, — mert ott az „auslagának” csirlogni kell — és el is parancsolják a nyomort félre a példás és pinczelakokba. De a pro- inczián? Szerencse még hogy a népnek krumplicja és olcsó kenyere van, hanem ruhátlan és pénztelen mint soha e században!

Pedig a vidék a többség. És a vidék gyarapíthatná a várost, mint viztartót a belefutó vizereket, mert ha ezek elapadnak, kiszárad az is.

A nép nem vesz semmit — mert nem vehet. Est siuli a kézműves és kereskedő. Egyik miatt pang és sorvad a másik. De nálunk — termelő országban — a földműves és birtokos osztály bajjánál kezdődik az általános baj. Ennek szegényedése annyit mint az ország elszegényedése!

Ennek oka pedig — magunkon és az elemeken kívül alkotmányos viszonyainkban és intézményeinkben is felelünk.

Kormányaink és törvényhozasunk is — nemzeti karakterünk szerint — vérmes optimizmussal dülték neki az extensív — luxurios gazdálkodáshoz. Sok és drága vasut-ságut — vámbák- operaház- láuchidak-csészatalan visszabélyesítések- dupla véderő-

II. lezárolt és előjegyzés.

Váltó-tárca állapot január 1-én 1878. 406,303 frt 60 kr. 1877. 434,858 frt 58 kr. Kiváltott és visszafizetett 3,191,808 frt 52 kr. 1877. 3,016,321 frt 62 kr. Tárca-maradvány december 31-én 558,908 frt 26 kr. 1877. 406,303 frt 60 kr.

III. Arabitomániai üzlet.

Pénzforgalom 1878. 18,609 frt 60 kr. 1877. 100,345 frt 38 kr.

IV. Pénzülti üzlet.

Szelvényekben o. 6. 1878. 17,770 frt. 77 kr. 1877. 11,211 frt 34 kr. Ezuttal érmekben o. 6. 1,306 frt 91 kr. 1877. 9,99 frt 81 kr. Arany érmekben o. 6. 11,447 frt 02 kr. 1877. 5,631 frt. 88 kr. Értékpapirokban o. 6. 113,499 frt 30 kr. 1877. 103,253 frt 77 kr. Összesen oszt. ért. 144,025 frt. 1877. 121,006 frt. 80 kr.

V. Kamatozó betétek.

Betétek állapota január 1-én 1878. 122,978 frt 44 kr. 1877. 157,776 frt 65 kr. Betételt az év folytán 424,747 frt 17 kr. 1877. 405,303 frt 11 kr. Összesen 547,723 frt 61 kr. 1877. 563,079 frt 76 kr. Visszafizetett az év folytán 398,264 forint-33 kr. 1877. 440,103 frt 32 kr. Maradvány december végével 149,459 frt 28 kr. 1877. 122,976 frt 44 kr.

A nyereség felosztására vonatkozólag alapszabályaink 47. § a értelmében követekezőket indítványozzuk:

22,439 frt. 57 kr. tiszta jövedelemből levonandó 10,000 forint vagy 5% kamat 200,000 forint alaptőke után; a fennmaradó 12,439 frt 57 krból 15% — vagyis 1,866 frt az igazgató tanács jelenléti-joggyal beváltására fordítandó; a további maradék 10,573 frt 57 krból 5% — vagyis 528 frt. 65 kr. a tartalék-alapba helyezendő, míg a 10,044 frt. 92 krnyi maradvány és ehhez a fenti 10,000 frt 5% -es részvénytőke-kamat — összesen 20,044 frt. 92 krnyi tiszta nyereség marad felosztásra.

Ezen kimutatott 20,044 frt 92 krnyi tiszta nyereségéből az 1878. szelvény már a hónap naptól kezdve o. 6. 10 frttal váltassék be pénzünkünkre; a 44 frt 92 krnyi teleleg pedig új számlára előírassék.

Méltóztatassék ezen indítványunkat elfogadni és számunkra a mellékelt és a felügyelő bizottság által lammozott fömleleg alapján a felmővénnyt megosztavani.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1879. márcz. 16.
A „nagy-kanizsai bankkegyesület részvénytársaság” igazgató-tanácsa.

Kimutatás

a nagy-kanizsai kisdávoduló-egyesület által gyűjtött könyör- adományokról. (Folytatás.)

Neumark A. 1 frt., Szigritz 1 frt., Prager 1 frt., N. N. 1 frt., Wittinger Antalné 1 frt., Főth József 1 frt., Gy. 20 kr., Weiss 1 frt., Ungár Berta 1 frt., N. N. 4 frt., Weiss Fanni 2 frt., Deutsch Rosa 2 frt., Lengyel Sarolta 2 frt., Alkú Mina 2 frt., Varga Nina 5 frt., Ollopp Betti 2 frt., Bartos Jánosné 1 frt., Pichler Egenia 1 frt., Oroszváry Lujza 2 frt., Schöninger Fani 2 frt., Máninger Póni 1 frt., Dr. Tuboly Gyula 2 frt., Weiss Sarol a 1 frt., N. N. 1 frt., Gutmann Verona 2 frt., Berkes Imre 5 frt., Hám József 5 frt., Malonyai 1 frt., Bosnyák Géza 1 frt., Palkovits Károly 1 frt., Pihál Ferencné 5 frt., Blau Pálné 5 frt., Scherz Irén 5 frt., Hirschel Szidi 2 frt., Hirschel Róza 2 frt., Pichler Laura 1 frt., Reichenfeld Janette 1 frt., Steinitz Hermina 1 frt., Baron Sarolta 1 frt., Osterreichher Lina 1 frt., Kohn Marie 1 frt., Garai Benő 5 frt., Weiser Józsefné 5 frt., Mihofler Regina 1 frt., özv. Steiner Fani 1 frt., Weiss Helena 1 frt., Tuboly Viktor 1 frt., Brock Fani 1 frt., Hild Ferencné 30 kr., Scheiber Teréz 1 frt., Ström Julie 1 frt., Krompacher Katalin 1 frt., Plosser Ignáczné 1 frt., Összesen 223 frt 80 kr.

és sok — ugynevezett cultur állami intézmények gyors felállítása kezdetben mindjárt kimerítették államkassánkat.

Egy két jó termő év levén a multban, terményeink akkori magas ára által tulköltekezésbe hagytuk magunka. sódortatni. — Hittük hogy mindig úgy lesz. (Mondják hogy némelyek a vasutak és középületek rohamos csináltatását oly ezébből is sietteték, hogy ezeket egy változható absolutizmus mar el nem vihethő — a helyükre.)

De mint sehol, úgy itt se használ a recriminatio. — A szegedi vérsze is felemlíték az országghazban, hogy tán a hibás Tiszta szabályozásból — és abból is származott, hogy a „körtöltés” alkotásait kevés szóttbbséggel leszávazta maga a szegedi tanács. Ezeket faszogetni immár csészatalan. — Inkább kell megismerni a bajt és lehető gyógyászereit.

Ismételjük, hogy birtokos osztályunk bajában gyökerezdik az általános baj.

Mondják: „segits magadon, az isten is segít.” Itt nem egészen all, mert — miut a gazda mondja „tődtől jön az áldás” itt is földtől — a kormánytól és törvényhozasztól kell jömi a segélynek.

A birtokos osztály fő veszedelmei: a nagy adók — az export hiány — és uszora! — Ezeket a birtokos — felsőbb segély, vagyis állami intézkedés nélkül elharítani maga nem előleges. Ugyanis:

1-ször adó a földtől sehol sincs akkora mint nálunk. Franciaország a kevesebbet is leszállítá a mult évben. A porosz kormány is belátván hogy az állan a birtokos közép osztályra — az „itt élend haldod

Koch Mihályné és Scherz Albertné gyűjtő ivón: Houz Antalné 2 frt., Friedenthal 1 frt., Chesp Theresia 2 frt., Gyórflyá 1 frt., Miklósné 1 frt., Erdődyáné 1 frt., Komlóssyáné 1 frt., Hajek Elisé 1 frt., Granner Ernő 1 frt., Kaan Károlyné 1 frt., Tárnokné 10 kr., ifj. Blau 1 frt., Gulyás Jenőné 1 frt., Borényi Frida 5 frt., Barabásné 1 frt., Ammanné 1 frt., Molnár Ferencz 2 frt., Pint Ferencz 20 kr., Steinitz Josefa 50 kr., Gáspárné 50 kr., Smettena Lina 50 kr., Simon Gyögy 30 kr., Nagy Mária 1 frt., Bará 1 frt., Zikálóné (egy ezüst tallér) 1 frt 34 kr., Alabanich Józsefné 1 frt., Perzel Veszprény Katalin 1 frt., Simon Józsefné 30 kr., Darás Zsigmondné 1 frt., Kohler Gyula Bécsből 1 frt., Torsanczykné 1 frt., Bereczné 1 frt., Rátz Antalné 1 frt., N. N. 50 kr., Freiler Adolf 2 frt., Fábian 1 frt., Stojkovits Ignáczné 50 kr., Buchgraben Anna 1 frt., Keller Máthilda 2 frt., Hoffmann Mina 1 frt., Kovács Béla 1 frt., Lusztig Csili 1 frt., Miczky Lujza 1 frt., Singer Regina 1 frt., Eichberg Natalia 2 frt., Sebők Lajosné 3 frt., Osterreichher Anna 1 frt., N. N. 5 frt., Dr. Fárnek László 1 frt., Weiler Sándor 50 kr., Fassel 2 frt., Szilvágyiné 1 frt., Koch Mihályné 2 frt., N. N. 6 kr., Ertner Katharina 50 kr., Deutsch Theresé 2 frt., Bachrach Amália 2 frt., Ascherberg sz. Weiser Riza Deszaból 30 frt., Gutfrued Gabriella 1 frt., Összesen 101 frt. 50 kr.

Knausz Boldizsárné és Saigethy Károlyné ivón: Korona Gergelyné 30 kr., Tiber Lőrincz 50 kr., Schwarzenberg Katalin 50 kr., Abraham Károly 50 kr., N. N. 25 kr., Weber Mihály 1 frt., Perger János 60 kr., Liszner Máthilda 1 frt., N. N. 10 kr., Schwarz Nándor 24 kr., Cosmics Károly 1 frt., N. N. 10 kr., Miltenberg Mihály 40 kr., Miltenberg Mari 1 frt., Fassiáné 40 kr., Torma Lőréné 1 frt., Fischer Jánosné 1 frt., N. N. 50 kr., Ciomponeriu 1 frt., Magyar Lajos 10 kr., N. N. 10 kr., Horváth Boldizsárné 1 frt., Pichlerné 50 kr., N. N. 50 kr., N. N. 1 frt., Mihofler Ödöné 1 frt., Babics Antal 1 frt., Babics segédek 34 kr., Vértessy 20 kr., Beszko Alajosné 1 frt., Körmeudy Jánosné 50 kr., Takács Judica 40 kr., Abraham Anna 30 kr., Abraham Ida 30 kr., Németh Lászlóné 20 kr., Ritter Julia 2 frt., Müllerné 1 frt., Gretschi Mari 50 kr., N. N. 10 kr., Horvath Mari 15 kr., Varsákné 30 kr., Rauchbauer 50 kr., N. N. 30 kr., özv. Tomkáné 80 kr., N. N. 20 kr., W. N. 18 kr., Mencez Teréz 20 Wolfné 20 kr., Bernandics Erzsébet 10 kr., Paizs Mihály 20 kr., Kosáry Anna 30 kr., Tarody József 1 frt., Pavics Anna 1 frt., Prager Fani 50 kr., Petrovics Ferencz 30 kr., N. N. 2 kr., N. N. 10 kr., Kovács Katalin 7 kr., Kapitáné 10 kr., Kapitán Mariska 10 kr., Sziz Anna 10 kr., N. N. 10 kr., Tincs Lajos 50 kr., Haalper János 1 frt., Simon János 20 kr., Zimics 20 kr., N. N. 5 kr., Horváth Róza 20 kr., Szabóné 25 kr., Roming 20 kr., N. N. 10., 10., 10., 20., 20., 10., 10., 2., 4., 10., 20. g 5 kr., Ring Ferencz 1 frt., Hirschel Regina 60 kr., N. N. 2., 4., 20., 4., Németh Amalia 50 kr., Németh Jánosné 1 frt., Róza István 50 kr., N. N. 2 kr., Sallerne 20 kr., Hofler 1 frt., Horschetzky 50 kr., Luskovics 60 kr., Simon Katalin 50 kr., Borza István 30 kr., Saigethy Károlyné 50 kr., Wuszl Lajosné 1 frt., Knausz Boldizsárné 2 frt. Összesen 45 frt. 9 kr.

Blau Eugenia és Eisinger Fani gyűjtő ivón: Eisinger Henrikné 3 frt., Scherz Solimé 1 frt., Sommer Miksáné 2 frt., Weiss Nanette 1 frt., Valbach Laura 1 frt., Wolheim Fani 20 kr., Wolheim Rosa 5 frt., Füst Fani 1 frt., Blankenberg Róza 3 frt., Aufrecht A. 1 frt., Weiss Johanna 1 frt., Ehrenstein Josefa 50 kr., Verner Mari 30 kr., Gáspár Ferenczné 5 frt., Scherz Teréz 1 frt., Mitrai Iathild 30 kr., Schapringer Amalia 30 kr., Szarvasyné 50 kr., Ström Bernátné 1 frt., Maár

pell” polgárra támaszkodhatik főképp, azért ennek vedelmére és gyarapítására irányzavám és egyéb intézkedés-it, — nálunk pedig főleg ez van kitéve mindennek, wert est könnyen megelátják az eienek úgy mint a végrehajtók.

2-or az export hiány miatt a gabona és bor o'lyan olcsó, hogy alig fizeti ki az adó és előállítás költségeket. Pedig méltán várhatná a birtokos földjéből a benne fekvő capitalis kamatait, — mert ott heverő capitalisa kamatai is, — igaz hogy mai napság holt capitalis. — Es még csak így holtan maradna is meg, de népünk a tőket költi már évek óta, — tessék megőzni a telekönnyeket — és az 10-ed értékig súlyedő kötyavetyéket.

3-or az uszora adja rá az utolsó kenetet! — (Lásd vezércikkünköt.)

Szomorú állapot: látni a nemzetnek napról-naprai sorvadását — pestis és háboru nélkül elhullását — a nem egyedül maga okozta bajokba fulladását — kivezető ut és mentő csuak nélkül.

Mégcsak egy vezéreszeme sem lánzol — melynek fénye hajnal-derűt ígérne! — Nem csuda hát, ha a reményét, önbizodalmat spathia kezdi felváltani! . . .

Azon indítvány: hogy küldjön ki az országgyűlés biztalmatokat a közbajoknak vidékekenüti vizsgálatára — lehet hogy nem parlamentaris — de tán mégis praktikus lett volna? Mert föld hogy mire a kormánynak legjobb akarata inellett is — az efelékre idejejutand föld, hogy már késő lesz.

Lajza 1 frt., Szalay Lajosné 1 frt., Dr. Augerfeldné 1 frt., Janda Irma 50 kr., Stetu Debora 1 frt., Összesen 32 frt 60 kr.

Helyi és megyei hírek.

Az „I. Nagy-Kanizsai Kereskedelmi Ifjak” önképző-egylete a tiszavideki árviz-károsultak javára vasárnap ápril 6-án az „Arany Szarvas” vendéglő dísztermében hangversenyt rendez, következő műsorozattal: **Boru és derű**; **Prolog**, írta Hoffmann Mór, szavallja Stern Ignác ur. 1. **Beethoven** Sonata op. 53 C-dur, Előadja **Joseffy Rafael** ur. 2. **„A bölcső”** költemény **Jókay Mór**tól, szavallja **Boronkay Amália** k. a. 3. a) Fuga A moll b) **Passapied** Bachtól, c) **Aria**, Pergolesától, d) **Menuett** Schubertől e) **Moment musical** Schabertől, f) **T auneswirren**, Schumanntól, **Valse caprice** Schubertől **Liszt**től előadja **Joseffy Rafael** ur által. 4. **Ballada** „**Archibald Douglas**”. Dr. **Löwe Károly**tól, énekl **Kartschmaroff** Leo ur 5. a **Etudes** b) **Preludo** c) **Mazurka** d) **Barceuse** e) **Valse** Chopintól, t) **Polka noble**, **Joseffy**től, g) **Fonó dal** a. **Bolygók** hollandi című operából **Wagner** Lisztől, előadja **Joseffy Rafael** ur által. 6. **Ballada** **Meyerbeer** az „**Afrikaidő**” című operájából, énekl **Kartschmaroff** Leo ur. 7. **Tarantella** „**Venezia és Napoli**”-ből **Liszt**től, előadja **Joseffy Rafael** ur. **Helyi hírek**: **Körzsök** első és második sor 1 frt. 50 kr., harmadik és negyedik sor és karzati ülőhely 1 frt. 20 kr. **Zártások** 1 frt. **Földszinti ülőhely** 60 kr. **Felülzártsékek** köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. **Kezdeté** pontban 8 órákor.

Meghívatás! A dél-zalai takarékpénztár részvény-társaság kebelében szervezett „gyűjtő” s önégezőző szövetkezet” üzlet-rész-tulajdonosa, 1879. évi ápril 14-ik napján reggeli 9 órákor, Nagy-Kanizsán a város ház termében tartandó rendes közgyűlésre tisztelettel meghívatalnak. **Tárgyszorokzat**: 1. Előzőli jelentés. 2. A felügyelő bizottság jelentése és ennek alapján a számadások jóváhagyása és az igazgatóság felmentése. 3. A gyűjtő s önégezőző egylet végtelősztása iránti indítvány tárgyalása, esetleg a felzártsólok megválasztása. 4. Az alapszabályok 24-dik §-a értelmében királpes 6 igazgatósági tag és pedig: **Bachrach Géza**, **Eben-spanger Leon**, **Berdin Márton**, **Reichenfeld Márk**, **Strém Vilmos** és **Langyel Ignác** urak helyett újak választása vagy ismét megválasztása.

Kelt Nagy-Kanizsán 1879. évi április hó 1-én.

A z i g a z g a t ó s á g.
Jegyzet: A t. cz. részvényesek szavazó lapjainak részvényeik előmutatása melletti átvetelére a takarékpénztár helyiségében ápril hó 11-és 12-én a délelőtti órákban megjelenni felkérteknek.

Előleges színhazi jelentés. Tisztelettel értesítem Nagy-Kanizsa és vidéke nagyérdemű műpártoló közönségét; miszerint egy a magas igényeknek megfelelő *operette, dráma, népszínmű, és vígjáték* tár-sulatattal f. 6. April 13-án (huvvet első napján) a „Szarvas” vendéglő dísztermében előadásaim szorozatát megkezdendem. Társulatom a vidék legjobb erőiből szervezem, — műsorozatom a *honi és külföldi* irodalom egujabb termékeiből van összeállítva, mind *operette, népszínmű* úgy *színművekben* mint *vígjátékokban*. Mindezt elkövettem, hogy Nagy-Kanizsa és vidéke műpártoló közönség műgényeinek megfelelően. — E zaim évadban a követk. újdonásokat hozom színpadomra: *Színművek*. 47-ik czikk, **Samuhácsi, Fourchambault család**. Egy katona öröme, **Törvénytelen fiu**, **Fekete rendőrség**, **Hős Pálfi**, stb. *Vígjátékok*. **Felebarátod feleségét meg ne kívánd**, **Budapesti Citromok**, **Nagyzás hőbortjai**, **Divat-**

Ifju a pataknál.

Schiller.

A pataknál ült az ifju
Es füzérét kötözé,
S szép virágit hullni látta
A sebes habok közhé.
Napjaim is így rohannak,
Mint a kis patak tovább,
Igy tűnik le ifjuságom,
S hervad, mint a szép virág.

Ó ne kérdjed, ifju korban
Hogy miért szomorgok én;
Mindenütt öröm a remény van.
A tavasznak kezdetén;
De az ébredő természet
Százezernyi hangjai —
Kebelemben csak nehéz bút
Képesek takasztani.

Nem találok én örömré
A tavasz sugáriban,
O csak ő utána vágyom,
S ő közel — s be messze van!
Az imárott árny felé oly
Vágyva nyujtom karjaim —
Mind hiába! el nem érem
S enyhülést nem lát a kin.

Jöjj ó jöjj le drága szépen,
Hagyd el búzséke váradat,
Gyűjtsd én nekem virágot,
Mit tavasz mezdnek ad.
Hallé, mi vígan foly a csermely,
Hallé madárcák énekeit —
Lágy ólén a szerelemnek —
Bármí kunyhó boldogit.

Roder Antal.

majmok, **Attaché**, **Legújabb botrány**, **Más félszke**, **Diplomata**, **Ö nagyága** a szobaleány, stb. **Operettek** **Marjolaine**, **Herzogasszony**, **Fatiacza**, **Orpheus** a pokolban, **Párisi élet**, **Kapitány kisaasszony**, **Kornevili harangok**, **Niuis**, **Talléros páncél**, **Kis néma**, **Kamargó** stb. **Népszínművek**. **Falu csatja** **Huszárkaplár Bécsben**, **Agnes asszony**, **Aszalai uram leánya**, **Piros bugyellárius**, **Beletrött a bicskaja**, **Caecae Panna**, **Hamiasszony**, **Piros Panna**, **Virágné asszony**, **A rab leánya** a zsanár stb. —

Magamat a n. é. műpártoló közönség becses figyelmébe ajánlva maradtam örök tisztelőjük.

N.-Kanizsa apr. 2-án.

Geröfry Andor

kassai színház igazgatója.
— **A Patti Sarolta** által a hó 9-én adandó hangverseny műsorozata. 1. **Sonata**, gordonkés zongorára **Rubinstein**től, előadja: **de Munk és Löwenberg** urak. 2. **„Echolied”** Eckertől, énekl **Patti Carlotta** k. a. 3. a) **Mazurka**, **Chopintól** b) **Etude**, **Rubinstein**től zongorán előadja **Löwenberg Ernő** ur. 4. a) **Air de Bach** b) **Abránd de Munk**től, gordonkán előadja **de Munk** ur. 5. **Bolero**, a „**Siciliai vesper**” című operából **Verditól** énekl **Patti Carlotta** k. a. 6. a) **Románus** **Vieuxtemps**től b) **Tarantella**, **Piaüttól**, gordonkán előadja **de Munk** ur. 7. **Viens mon coeur**, dal **Guonod**tól, énekl **Patti Carlotta** k. a., gordonkán **kiséri**: **de Munk** ur. 8. **Magyar Rhapsodia** 6. szám **Liszt**től, előadja **Löwenberg Ernő** ur. **Kisérő**: **B o s o n i t a n á r** ur **Párisból**. A zongora **Bécsből Ehrbar** műtárából szállítatik. **Helyi hírek**: **Körzsök** 1. sor 2 frt. 50 kr.; 2., 3., 4. és 5. sor 2 frt. **Zártások** és karzati ülőhely 1 frt 50 kr. **Földszinti bemenet** 1 frt. **Kezdeté** pontban 8 órákor.

Esküvő. E hó 6-án délután 4 órákor lesz a budapesti izr. imaházban **Gelsei Gutmann Vilmos** urnak, városunk egyik tevékeny fiatal lakosának egybekelési ünnepélye **Budapest** egyik szép urhölgyével, **Krausz Róza** kisaasszonnyal. A fiatal házaspár több hétig tartó utazás után Kanizsán fog állandóan lakni. **Kivánuunk** sok boldogságot e szép frigyre. —

(**Patti Sarolta** hangversenyéhez.) Azon nagy figyelemmel fogva, mely városunkban is a szóban levő művész hangverseny felé irányul, nem lesz ta'án érdektelen olvasóinkra nézve, ha a művésztől és a vele hangversenyző művészekről egyetmást megemlítünk. annál is inkább miután az általa márczius 8-án és 10-én Bécsben adott hangversenyekről a legkiválóbb zenekritikusok, minők: **Hanslick Schelle**, **Speidel** és **Gehring** rendkívül kedvezően nyilatkoznak. — **Patti Sarolta** Olaszország dallos ege alatt **Flórencában** született, hol anyja az egyik színhazi primadonna volt. A művészet tehát kísérője volt neki már legfiatalabb korától kezdve. **New-Yorkban** a hová anyja időközbe ment a művésznő a hiruens **Herz Henryrius** tanult zongorázni. Azonban természet és hajlamai hamar évvel fiatalabb nővérel **Patti Adelinával** együtt, az énekhöz vonzótták, melyet oly nagy sikerrel mivel, hogy már egy évvel később mint **concert-énekesnő** szerződött. — Az ismeretes amerikai vállalkozó, **Uilmann** nyerte meg a fiatal énekesnőt a **new-yorki** zenekademia koncertjei részére és Északamerikán keresztül kísérte őt, hol babört és aranyat szerzett. — **Lábbaja** daczára a szinpadon is fellépett, még pedig fényes sikerrel azonban természetétől nem erre volt praedestiniáva **Londonban** állapította meg, mint **concert-énekesnő** világhíret. — **Patti Sarolta** már hosszú idő óta nem volt **Osztrák-Magyarországban**. Idejövetele előtt nagyszerű sikereket aratott **Franzia- és Angolországban**, jelenleg két kitűnő művész társaságban utazik. Az egyik **Munk Ernő** ur vejmari udvari gordonka művész a másik **Löwenberg Ernő** ur zongoraművész a legkiválóbb hiraévek örveud a művész világban és nagy sikereket arattak a szárazföld legnagyobb városáiban adott hangversenyeken. — Közönségünk tehát mindenesetre a legnagyobb érdekekkel nézhet ezen hangverseny élől.

— (A „Zuhany”) E **Szombathelyen** szerkesztett és **Fischel Fülöp** jóbirú nyomdájában nyomtatott élelzap felelős szerkesztője az új negyedétől kezdve **Peöcs Sándor** ügyvéd. — Szerkesztő továbbra is a jóízű elzei miatt rettegét **Horváth Gyula**. — **Zala-Egerszegről** írja **levelezőnk**: M. hó 20-án reggel a pap utcában egy asszony a nyilvános kútból vizet akartán meríteni, a víz felszínén egy uszó csomagot vett észre, mely a kútból kihúzván, abban egy jól kifejtett újszülött férfi gyermekhulla találtatott, konyharuhába és egy

zacskóba volt bekötve. A gyermekhulla a városi kórházba vitetvén bonczvizsgálat végett, oda az egész város népe zarándokolt. ezt a csudát megnézni, és kitalálni, hogy ki lehetett az a kegyetlen anya, ki így módon akart újszülöttjét megzabolulni. — Ezen közönség által sikerült isja blünds anyja nyomára jóni, mert midőn egy volt levél bódó a zscakót megnézte, melybe a gyerek be volt kötve, mjdjárt ráismert, hogy ez olyan zacskó, melyben pánzes leveleket szoktak szállítani, és azt a gyant nyílvaútá, miszerint ez a zacskó csak a posta helyiségből kerülhetett ki. Ennek folytán a rendőrség a posta meiser házána kutatást tett, és az ott szolgálatban levő hajadont be is fogta, mely elajzte mindent tagadott, de miután az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy az nem régen szült, a vizsgáló bíró elött mégis bevaftotta hogy ő a bűnös anya, ki azt a szörnyeteg büntetést elkövette. — **Vallomésában** úgy adta elő a dolgot, hogy a gyermek f. hó 9-én éjjel jött a világra; születése után a gyerek száját befogta, míg a lélekzete elállt, azután egy konyhaköténybe takarva, az ágyban levő szalma közé rejtette, és egész nap a szokott házi munkákat végezte. A rá következő éjjel pedig a hullát egy postazacskóba kötötte s azt a pap utcában levő utczai kútba dobta, hogy annak nyoma se elveszen, és e szerint a gyerekhulla 10 napig a kútban volt, míg a rothadás által a víz felszínére került.

— **Zala-Egerszegről** írják nekünk: A zala-egerszegi dalárda f. h. 25-én a szegediek javára dalestélyt rendezett, mely mind a mellett hogy nem igen volt látogatta mégis 125 frtot jövedelmezet. Ez eredmény annak közönség, hogy az estély rendezése semmi költségre se került, miután a helybeli **Cassino**, természet nélkül engedte át, a vendéglős **Varga** ur ingyen világította azt, **Strohmayer Fer.** ur a nyomtatványokért mit sem fogadott el, és a helybeli zenekar fizetés nélkül működött. A felülzártsékek dűsan folytak és a többek közt említet érdemel a **Dalárda** tiszteletbeli elnöke a mindig áldozatkész **tek. Farkas Dávid** ur ki az 50 kros beléptijegyért 50 frtot adományozott. A dalárda ismert pácisóval énekelte 8 darabból álló programját; de az estély fénypontját **Rozenthal Berta** k. a. képezte, ki oly szives volt **Patőfi „A Tisza”** című költeményét szavalni. Ez elbeszélő költemény, mely a szavalásra oly alkalmas, gyönyörű kifejtéssel, jól árgondolt hangsúlyozással és a végén elragadó hével szavaltá és szünni nem akará tavasihar jutalmaká szép fáradozását. Továbbá **Katona Pál** ur a **Dalárda** tagja furulyán játszott néhány darabot, mely köztetésében részeseült. Az előadásokat tánc követe, és a jótékony-ság által sugallt a kis mulatság kellemes hangulattal végződött volna, ugyha éjjel felé néhány magát az intelligenciához számító úri egyén meg nem jelenik, s indokolatlan magavisele-át a táncoló közönséget nem zavarja. Ez urakat okozhatjuk, hogy a társaság már egy órákor oszlott szét. Mag a dalárda tevékeny elnökének **tek. Krób Pál** urnak szavazunk őszinte elismerést. *figyelő.*

— **Uyancsak Zala-Egerszegről** értesítetek bennünket: E hó 22-én **Nagy László** 18 éves szombathelyi illetőségű gyógyszerészi gyakorló, öngyilkossági szándékból 2 gr. szunyalt (morphicum) vett, minek következtében néhány óra után, daczára a rögtön alkalmazott orvosi segítségnek, meg is halt. — **Szerencsétlen** atyja éppen akkor ét: oda midőn a mérég már romboló hatását megkezdte. — Ezen két egymásután következő szomorú eset általános feltűnést okozott. —

— **Meghívó.** A **Tisza** áradása által károsultak javára a topeleznai nagy vendéglő-gadó termében 1879. ápril 19-én tartandó tombola játékkal egybekötött zártkörű balla. A rendező bizottság: **Gidró László** elnök. **Székely Emil** jegyző, **Györffy Pongrác** pénztárnok, **Czapáry Boldizsár**, **Dienes Sándor**, **Kaszás Dezső**, **Kopácsy Sándor**, **Miloszavieyvit Ernő**, **Nagy Aladár**, **Redi Gusztáv**, **Steffanis János**, **Szita Elek**, **Viosz Béla**. Belépti díj 1 frt. — Egy tombola jegy ára 30 kr. Kezdeté 8 órákor. Felülzártsékek és magánadokozások köszönettel fogadtatnak s a belügyminiszterium által a hivatalos hírlapban nyugtáztatnak. — Felkérjük a nagyérdemű közönséget, hogy ezen emberbaráti célra szánt tombola játék nyere-mény tárgyait, kegyes adományokkal gyarapítani sziveskedjék. Ily nyere-mény tárgyak ápril 17-ig **Gidró László** bizottsági elnökhöz (megyeház) küldendők. A meg-hívó másra át nem ruházható s kiváratra felmutatandó.

— **Balaton-Füredről** értesítetek be-

nünket, hogy a szülőkészek építkezések oly nagy buzgalommal eszközöltek, hogy a földi folyosó feletti emelet májusra bizonyára elkészül. Tisztelet ottani levelezőnk és munkatársunk megígérte, hogy legközelebb bővebben emlékezik meg mindazon dolgokról, melyek a furdőintézetre vonatkoznak. —

— **Prém József** szerkesztése mellett **Székesfehérvárott** „**Kiállítási lapok**” jelennek meg márczius 15-től kezdve a kiállítási tartama alatt. Az első szám a bevezető sorokon a egyéb a kiállítást illető közleményeken kívül **József József** és **gr. Zichy Jenő** arczképeit hozza. Az előzetési ár június 15-ig 9 frt melly öszsz **Szammer Imre** nyomdátulajdonoshoz küldendő.

— (**Postalozni válogatott munkái**.) **Meg**-jelent és beküldetett hozzánk az említett vállalat 1-ső kötetének 1-ső füzeté. Fordította és magyarzó jegyzetekkel ellátta **Zengery Samu**. Ára 50 kr. A fordító sajtó kiadására. A magyar tanügynek kötésenkívül hasznos szolgálót tesz **Zengery Samu** úr **Postalozni válogatott munkáinak** áttul-tetése által. Főbbtse fűvés és észszerű hogy a magyar tanító ki **Postalozni** munkáit eredetiben nem olvashatja ily közvetítésben ismerkedhetik meg **Postalozni** magvas és szép gondolataival és nevelési elveivel. — Az előtűnk fekvő fűzet 80 lapra terjed s ára 50 kr. Ajánljuk melegen különösen a tanítói világ figyelmébe és pártolásába.

— **Új zeneművek.** **Taborzky és Parsch** zeneműkerekedésében megjelentek: **Ágnes** asszony. **Lukácsy Sándor** színművének összes kedvelt dalai. 1. **Egy virág** volt. 2. **Ritka árpa**. 3. **Találjátok ki**. 4. **Fehérváron szóp az élet**. 5. A **kis lány kertjébe** **Bácsitól**. 6. **Ezerével terem nyáron**. **Szent-irma** **Elemértől**. 7. **Ez a kis lány éli világát**. 8. **Hogy elsáptak**. 9. **Jaj de búsan jón**. 10. **Eszem adta**. **Enekhangra zongora kísérettel** (vagy zongorára külön alkalmazta **Erkel Elek**. Ára 1 frt.

— **Magyarország és a Nagyvilág** 11-ik számának tartalma

Szöveg: **Az árviz Szegeden**. — **Az utolsó itélet**. **Költ.** (**Szász Gerő**). — **Dubrovzski**. **Orosz elbeszélés** **Irta Puskin**. (**Az orosz eredetiből fordította Timkó Iván**). — **A vér.** (**„Strathmore”**) **Regény**. (**Irta: Quidá**) **XII** folyt. — **Képzelti gyógyszerek**. (**K. T. K.**) — **Szini és művészeti szemle**. (**S. K.**) — **Egy agg magyar színész életéből**. (**Irta: Balogh István**). (**Folyt.**) — **Különfélék**. — **Sakkfejedvény**. — **Betűrejtvény**. — **Szere. üzenetek**.

Rajzok: **Az árviz Szegeden**; **Dugonics-tér keleti része**. (**Régi saucpárt**). — **Hálpinc** A város ház-tere. — **Felsővárosi templom és iskola**, A **Rökustemplom** és környéke. **Részlet a Rökus-városból**. A **gát bezakadása** éjjeli 11 órákor.

Szerkesztői üzenetek.

R. — V. — **N. Surány**. — **Hallom**, hogy valami késül, elvárom mind előbb prózát szivesebben vszék.
R. — J. — **Bal. Füred**. — **Az** ígértnek igen fogok örülni és várom. A most küldött köldemények a jövőre jöhetnek, mert e számunk egy előbb küldöttet hoz. Az „irigyek”-ról magam is azon véleményben voltam, **Szives** bleszegezésével mellőzőn. — **Szives fűvőlet**.
R. — A. — **Szombathely**. **Schiller** költeménye oly csinosan van lefordítva, hogy a mai számban közlöm már.

Felelős szerkesztő.

HOFFMANN MOR.

Hirdetések.

Hölgyeknek és uraknak
kedvező ajánlatom nyujtatik a meghazsodásra.
Titokbantartás s a legfolykonyabb eljárás biztosítottik
Fel nem tűnő levelezés-módról gondoskodunk. Finom ajánlatokból szolgálatik. Kedvező eredményt biztosítunk. Visszbermentést kérek. **Vágyom**, hölgyeknek nem merülnek **10** költségek. — **Citium**.

Wohlmann J. Breslau
(Borozló) Schwertstrasse Nr. 6.

2255
879

Hirdetmény.

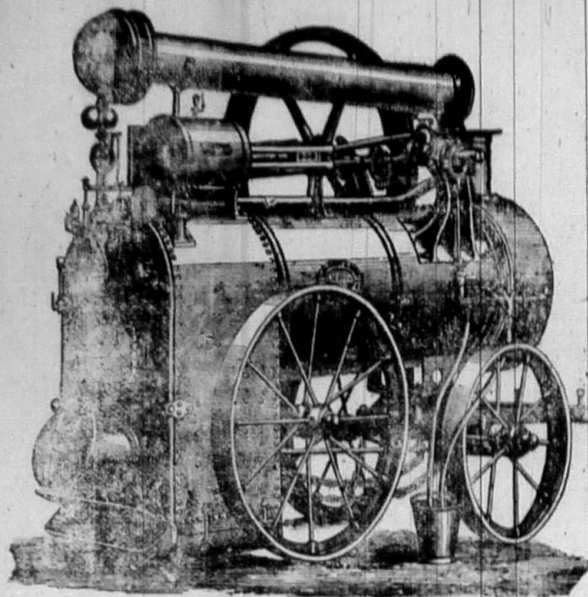
Nagy-Kanizsa város tanácsa által a városi főtérek kongzó téglávali kirakása iránti vállalat f. é. ápril hó 10-én d. e. 10 órákor a város ház tanácstermében 9185 frt. 78 kr. kikiáltási ár mellett nyilvánosan megtartandó szóbeli árlejtés útján kiadatni fog, mely árlejtésre a kikiáltási ár 10 %-ának készpénz, vagy óvadék-képes értékpapirokban leendő letétele mellett a vállalkozni szándékozók ezennel meghívatalnak.

Az árlejtési alapköltségvetés és egyéb feltételek a városmérnöki hivatalos helyiségben ápril 1-től kezdve a hivatalos órákon belül bárki által megtekinthetők. —

Kelt Nagy-Kanizsán, a v. tanácsnak 1879. martius 12-én tartott üléséből.

Babóchay
polgármester.

GARRETT R. és FIAI

két arany eremmel és más díjakkal lettek kitüntetve.

Főgynök KOTZÓ PÁL gépész mérnök

Budapest, állól ut 18. szám alatt.

ajánlja Sorvetőgépeket, melyek világírtek, Magyarország viszonyainak megfelelően átalakítva, lezártított árakon; Gőzmozonyokat, fa és szén, valamint szalmafűtéshez, kétszer oly nagy munkaképességgel, mint a névleges lóerőszám, kevés tüzelő-anyag-fogyasztásuk által tűnnek ki; Cséplőgépeket, újonnan átalakítva, nagyobbított rosta-felülettel, nagy munkaképességgel, tiszta cséplésre; Rostált, minden gabonánemű-tisztításához, valamint Öszögrostákat; továbbá: Arató és kaszáló gépeit, Járgányait és járgányeszlőit, angol vagy amerikai rendszerben, tisztító készülékkel vagy a nélkül, sűrűk vagy szállíthatók; Szénagréztűt, angol és amerikai rendszerben; Különféle rostait; Takarmány-készítő gépet; Malmaist stb.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

1878-ban száz éves fennállása ünnepélyét ülte.

Temesváry Mór

cipő-gyár raktára BUDAPESTEN, király-utca 1. szám, báró Orczy-féle ház, nagyban és kicsinyben.

- Nők számára: Komod-cipők eberlasztinból és bőrből 1 frt 20 kr. Seta-cipők, divatos félczipők, finomak és díszesek 2 frt 20 kr. Regatta cipők, csatokkal, finom eberlasztinból vagy bőrből 2 frt 70 kr. Regatta-cipők fénymázos orral, magas sarokkal legújabb szabás 2 frt 80 kr. Regatta-cipők ságréből vagy zergéből, szögelt kettős talppal, magas sarokkal, legújabb szabás 2 frt 50 kr. Eberlasztin-topánok finomak, díszesek, fénymázos-orrál 2 frt 70 kr. Eberlasztin-topánok ruganyuzóval, magas kivágással, fénymázos orral, rokokó sarokkal, legújabb szabású 3 frt 20 kr. Eberlasztin czugos topánok, szivalaku metszéssel, sima talppal, rokokó sarokkal, elegáns szabás 3 frt 40 kr. Bőrczugas topánok ságréből, szögelt talppal magas kivágással, legfinomabb kiállítás. 3 frt 20 kr. Urak számára: Házi cipők finom bőrből 1 frt 20 kr. Topánok erős ságréből, erős talppal 3 frt 80 kr. Topánok ságréből, fénymázos orral és talppal 3 frt 90 kr. Borjubőr topánok vikaszosak, erős dupla talppal, a legjobb minőségűek 4 frt 20 kr. Borjubőr topánok keztübbőrből, a lehető legjobb minőség 4 frt 50 kr. Regatta félczipő nyári idényre, legjobb ságréből, erős talppal 3 frt 60 kr. Regatta félczipő fénymázos díszes, legújabb szabás 4 frt - kr. Csizmák erős vikaszos vagy ságréből, magas szár brófolttal 9 frt - kr. Gyermekcipők ságréből 2 frt 40 kr. Leánycipők eberlasztin és bőrből 1 frt 80-2 frt 40 kr. Gyermekcipők 60 kr.-1 frt 20 kr.

Megrendelések postán utánvét mellett vagy az előleg befizetése után gyorsan s pontosan teljesítettek. Nem alkalmas lábbel a legkészebben kicseréltetik. Rézsűtel arjegyzékek kiváratra bérmentve küldetnek meg.

VALÓDI Wilhelm-féle antiarthritis és antirheumatikus Vertisztító-thea.

Ezen thea megtisztítja az egész szervezetet, mint semmi másféle szer átteresi a test minden részét — és felhasználás után eltávolítja a lerakódott kórosanyagokat; ugyazinte hatása biztos és tartós.

Alaposan gyógyítja a köszvény, csúsz, gyermekágyi lábbajokat és idült csökönős bajokat a szüntelen genyedd sebeket, ugyazinte mindenemi- és bőrküütséi betegségeket; a testen és arczon levő pörse néseket, sömört bujakóros fekélyeket.

Különösen kedvező sikert mutat ezen thea a máj és léptelületnél nemkülönb aranyeres állapotban, sárgaláz, éles ideg-, in- izom és csuklófájdalmaknál, továbbá gyomornyomás, sélbántalmak, alhasi dugulás, hudecsbántalmak, magömlés, férfi-erőtlenység és a nők folyásánál stb.

Oly fájdalmak mint görvénybetegségek, mirigydagatok, gyorsan és alaposan meggyógyulnak tartós tekevás által — miután ez enyhe, (feloldó) és vizelet-hajtó szer.

Egy csomag, 8 adagra osztva az orvos előírása szerint készítve — használati utasítással együtt a különféle nyelveken 1 frt, bélyeg és csomagolás külön 10 kr.

Csász. kir. kizárólag szabadalm. Wilhelm folyékony növény-sedatív „BASSORIN“

Wilhelm F. gyógyszerésztől Neunkirchenben; az egyetlen, mely a magas cs. kir. egészségügyi huzóság által szorgosan megvizsgáltatván — Ó felsége I. Ferencz-őzsef által, kizárólag szabadalommal tüntettetett ki.

Ezen szer oly készítmény, mely be-dörzölésül alkalmazva, gyógyítólag, nyugtatólag, fájdalomcsillapító és emésztelőleg hat idegyöngeség, idegbántalom- és fájdalomokban, testgyöngeségbe, csúszos ideges közvényes fájdalmak- és csúszos fájdalmakban, tagszaggyatás, izombántalmak, arcz- és csuklófájdalmakban; köszvény, csúsz, lótiás, szédeigis, fülhasogatás, derékfájás, tapok gyöngesége — különösen nagyobbszerű gyógyulási megerősítésekéül (kátólik, és erdészekéül) oldalszurás, mindenemü ideges befelegések és más idült csúszál.

Egy kökorsóska orvosi utasítással együtt 1 frt. o. ért. Bélyeg és csomagolásért 20 kr. külön.

Wilhelm-féle Schnoeberg növény-allop

Wilhelm Fr. gyógyszerésztől Neunkirchenben. Ezen nedv rendkívüli hatást gyakorol torok- és mellfájdalmak, hühurur, rekedtség, köhögés és náthaláznál. Sok verők erősítik, hogy ezen nedv élvezetének köszönhetik kellemes alvásuakat. Különösen kiemelendő ezen övöszer küdös és zord időjárásokor. Azon t. cz. verők, kik az általam 1855. és óta készített kitűnő Schnoeberg-növény-allopot valódi minőségben kapni óhajtják — sziveskedjenek határozottan: Wilhelm-féle Schnoeberg-növény-allopot rendelni.

Utasítás minden palacszkhoz mellékelvük. Egy bepecsételt eredeti palacska ára 1 frt 25 kr. és mindig friss állapotban csak az egyedüli készítő Wilhelm F. gyógyszerész Neunkirchenben A.-Austriában kapható. Csomagolásért 20 kr. számítottak.

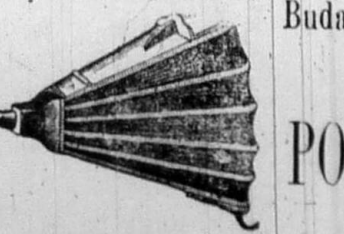
Wilhelm-féle rég kipróbált római, valódi fő, seb, égés- és fagyellenes általános gyógy és huzó-ír.

Ezen ír Ó Felsége és római császartól szabadalmzatott. Az erő és hatás ezen írútl különösen kedvező mély, szétlépelt vágott és szurott sebeknél, mindenemü rozsfajú daganatoknál, ugyazinte élőült idöszakonkúl kiütö lábszebeknél; csökönös mirigydagatok és fájdalmas kelések- és Ujférégnél, sebes és gyuladósos emlökéül, égett sebek, tukaszem, zuzusok, fagyott tagok, közvényfolyás és hasonló bajokban.

Ezen ír valódilag csak egyedül Wilhelm Ferencz gyógyszerésznél Bacstól Neunkirchenben kapható.

Egy skatulya ára 40 kr. o. ért. 2 skatulyánál kevesebb nem küldetik el a kettő ára bélyeg és csomagolással együtt 1 frt. oszt. ért.

Főntöbbl készítmények valódi minőségben kaphatók Präger Béla gyógyszerésztől Nagy-Kanizsán.

Budapest, gyaruteza 16. szám.

POZDECH J.

utódai: THURY JÁNOS és KOSTS IMRE

ujmodoru harang-felszerelési és fuvogyaraban minden nagyságu harangok öntése, és oly módu felszerelése vállaltatik el, hogy a harangok használatá a koronában 12-zeri megfordíthatás által, csaknem örkösünek mondható, mert a megkopott helyek elfordítás a megrepedést lehetetleníti; a haranghuzási erő is hatodrésze apad le. — Készítettek e gyárban vertvas-állványok is, melyek a harangokat tüzvészben megvédik. — Szolgál a gyár mindenemü fuvokkal, ülökkel és bármilyen nevezendő kovacsverszámmal; javít mindenféle, a nagyserkovácságba vágó eszközöket, becsérti rozsa harangokat és ülöket is. A nagyérdemű közönség beces megrendelése tisztelettel kéretük.

Pserhofer J.

gyógyszerész Bécsben, Singerstrasse 15 „zum gold. Reichsapfel“

ajánlja a 2. olvasóknak az alant lejegyzett és sok évi tapasztalat utjan jövesnek bizonyult gyógyszerészeti különlegességeket és hatásos háziszereket.

11. Megrendeléseknél kérem a cím és postacím pontos megjelölését. — Az alant felsoroltakon kívül még sok egyéb különlegesség van készletben és nemalán készletben nem levő szerkezeti megrendelések legrovidebb idő alatt és legutnyosabban eszközöltetnek, és felvilágosítás legnagyobb készséggel díj nélkül adtak. — Kündemények a vidékre, bérmentetett pénzbelküldés vagy utánvét mellett. — Vidéki megrendeléseknél csomagolástart díjra 10 krajczár számítottak nagyobb küldeményeknél csomagolás saját költségén. Ismételtesítők jutalékban részesülnek.

- Akustikon (fűszesz) 1 üvegese 1 frt o. e. A fűszert mindig melegen és nedvesen tartja, oltalmazza meghűtés és ennek következményei ellen; közvetli szabályos képződését a fűszárnak, melynek hiánya tööká oly sok tüdőbeteg.
- Havas fű-szesz W. Otth. Bernhardtól Münchenben, a mielőtt első orvosi tekintélyek által legkündübb háziszereket ajánlatot mindenemü gyomorhájok, különösen emésztési gyöngeség, étvágyhiány, gyomorhurut, stb. ellen ezerszeresen bevált. Üvegese 40 kr.
- Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan és biztosan hat, legkündübb legújabb szer minden köszvényes és csúszos baj, nevezetesen halgerinézű tag-szaggyatás, görcs, meger-folyás, fejfájás, fűszárgaság stb. stb. ára 1 frt 20 kr.
- Anatherin száj-víz, cs. kir. szab. valódi cs. kir. G. töl. általános elismeréssel legkündübb foglennitartó szer. 1 üvegese 1 frt 40 krajczár.
- Szem-essentia, dr. Rómer-Szentszentörsára; eredeti üvegeseben a 2 ft. 50 kr. és 1 ft 50 k.
- Benczes tapasz, Haubertól, kitűnő szer nyílt sebek ellen. Egy tegy ára 50 krajczár.
- Vertisztító labdacsoq Pserhofer J.-tól egyenként egyesenes labdacsoq neve alatt; ez többi novel teljes jogal megrendelők, mivel csakugyan alig lehetik betegségek, melyben a labdacsoq csodás hatásait ezerszeresen be nem bizonyított volna. A legkündübb esetekben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacsoq számtalanszor és a leg-rovidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacsoccsal 21 kr. 1 tekecs 6 dobozzal. 1 frt 3 kr. postán küldve 1 ft 10 kr. (1 tekecsnél kevesebb nem küldetik szét.) Számtalás level érkezett melyek föl hálat mondának és pillákkert melyeknek a legkülönlebbe és legutnyosabb betegségekben egészen új helyreállítását okozták. A ki csak egyszer kísérlett tett velük, tovább ajánlja.
- Chachion aromatisée, megszűnteti a száj Rohmetlen kelletet, mely előnyös stb. következménye. 1 szeleceze 50 krajczár.
- Chinai toilette szappan, a legkündübb szappangyártás terén. Használta után a bőrt bürös, sűrű text és igen kellemes szagot tart meg. Igén sokajk tarti és ki nem szarad. Egy darab 70 kr.
- Fiakerpor, általános lemeri teljes háziszér hurut, köhögés, nyjában stb. ellen. 1 doboz 60 krajczár.
- Fagy-balsam, Pserhofer J.-tól, évek óta lelték és számtalán van elismerve mindenemü fagyhajos és idült sebek stb. ellen. 1 tegy 40 krajczár.
- Hús-kivonat, dr. Liebig utasítása szerint készve, a Liebig társaságtól Frankfurtban, eredeti szelenczeckben 1 font tartat 3.50 font 1.50, "font 85 kr.
- Golyva-balsam, megszűnteti szer, szájkóros nyak ellen, 1 üvegese 40 kr.
- Kali créme, Pirker-től, kitűnő szer a bőr tisztáltságnál ellen. 1, 2, 3, 4. számú, üvegese 1 frt.
- Lentner testvérek híres tyűk-szemtapasza, 3 darab 12 krajczár, 3 darab 18 krajczár.
- Élet-essenzia (pragai cseppek, svéd cseppek) megromlott gyomor, rozsemeztés mindenemü altesti bajok ellen, kitűnő háziszér. Egy üvegese 20 kr.
- Csukamáj olaj, valódi eredeti igen megtisztítva a legkündübb minőségű. Egy üveg 1 frt.
- Mohánóvén-szeletkek, (Mooslanzen) Keudberg, hurut stb. ellen. Egy doboz 35 kr.
- Neuroxylin, HERBANY gyógyszerésztől, alfonat köszvényes, csúszos, különösen pedig minden gyöngeségi bajok ellen. Egy üvegese 1 frt, erősebb hatályú 1 frt. 20 kr.
- Por lábizzadás ellen. Ezen szer eltávolítja a lábizzadást, s az ezáltal keletkező kellemetlen szagot, epen tartja a lábellen, és ártatlanul szerek van bebizonyítva. Egy doboz ára 50 kr.
- Emésztőpor, dr. Holstól általános jövesnek és ismételt háziszere aranyeres bajok, gyomorhájok, étvágyhiány, dugulás stb. ellen. Egy doboz 1 frt. 20 kr. fele doboz 84 kr.
- Tannonchinin hajkenőcs, Pserhofer J.-tól, sok évtől általános jövesnek és láikusok által vasannemü hajnövesztő szer közt a legjobbnak elismerve, 1 csúszán kiállítás nagy szeleceze 2 frt.
- Egyetemes tapasz, Stendel tanártól vágott és szűrt sebek, mérgek, kelevények, a lábák régi idöszakokint felnyílt kelések, maceks mirigykelek, fájó pokkóvat, sebes és gyuladósos mell, megfagyott tagok közvénye és hasonó bajok ellen jövesnek bizonyult. Egy tegy 50 kr.
- Egyetemes tisztító só, Balrich A. W.-tól, kitűnő háziszér megzavart emésztés minden következménye, u. m. fejfájás, szédülés, gyomorhájok, gyomorhurut, aranyer és dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.
- Fogtapasz, cs. kir. ált. szab. Würh W.-tól, évek óta lyukas fogak öplombizósására, legjobbnak ismerve. 1 etai 1 frt 20 kr.
- Fogpor, Heider tanár utasítása szerint, egy doboz 40 kr.
- Mindenemü fogporok, paszták és tinkturák.
- Foggyöngyök, valódi angol, a gyermekök fogzásánál megkönyyítésére. Egy csomag 2 frt.
- Georgé Pate pektorale-ja, sok év óta elnyálkósodás, köhögés, rekedtség, hurut, mell- és tüdőbajok gegebantalmak ellen legjobbnak és legkellemesebb segédcserepek általános elismerve. 1 doboz ára 50 kr.

ZALA

MEGYEI ÉRDEKŰ.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP

A Zalamegyei-Gazdasági-Egyesület, a n.-kanizsai tiszti önszegélyező szövetség és több más egyesület hivatalos közlönye

15. szám.

Nagy-Kanizsa, Szardán, 1879. április 9-én.

VI. évfolyam.

Előfizetési felhívás

„ZALA”

című

megyei érdekl., közmívelődési, társadalmi és gazdasági hetilap VI. évfolyamának II. negyedére.

Az új negyedév beállításával lapunk t. olvasóit újra bátorítjuk felkérni annak támogatására és terjesztésére. Iparunk folyton oda irányul, hogy a lapot, amennyire a vidék körülményei engedik, a kor színvonalán megtartsuk. Ez azonban annál jobban sikerülhet, minél inkább tapasztaljuk a t. közönség pártfogását.

A lap előfizetési ára:

Negyed évre	1 frt. 50 kr.
Fél évre	3 frt. —
Egész évre	5 frt. —

A „Zalamegyei Gazdasági Egyesület” tagjai részére:

Negyed évre	1 frt.
Fél évre	2 frt.
Egész évre	4 frt.

Hátralékban levő előfizetőinket tisztelettel felkérjük a hátralékok szíves beüldésére.

A kiadóhivatal.

Még egyszer az uzsora.

Nagy-Kanizsa, április 8-án.

(H. M.) Lapunk múlt számában y—y jegyű t. munkatársunktól az uzSORÁRÓL egy cikk jelent meg, melyben érdekesen fejtegeti, minő pusztításokat vizsgál véghez az uzSORA, különösen a birtokosság körében. Azon megjegyzés alapján, melyet e cikkre tettünk, s mely szerint a baj kiforrása másutt is keresendő és így az elhárítás eszközei is, a dolog érdemére néhány észrevételt teszünk ez alkalommal.

Kétségen kívüli dolog, hogy az uzSORÁBAN egy szörnnyel állunk szemközt, mely társadalmunk amugy is ezernyi és ezernyi bajait még növeli, a közérkölcsi-ség súlyosodását még jobban elősegíti,

egyeseget tönkre tesz, az öngyilkosság karjaiba hajt, s a köznek megmérhetlen károkat okoz. A kérdés megbeszélésénél nem akarunk mi jelenleg a nemzetgazdasági szempont magasabb talapzatára állani, s fejtegetni, vajjon az uzSORA jog-e? mi szemben állva ezen a társadalmat megméltelyező, egész osztályokat tönkretévő bajjal, tisztán társadalmi szempontból akarjuk vizsgálat alá venni azon kérdést, vajjon törvény által lehet-e utját vágni ezen nálunk is nyavalyává vált bajnak, s törvényes intézkedések miképpen képesek megszüntetni az uzSORÁT, mely legjobban a vérszopó pióczához hasonlítható működésében és eredményében.

Hogy az uzSORA elleni törvényes intézkedés sehogyszem árt, s hogy különösen akkor nem árt, mikor már annyira elharapódzott, az bizonyos; de a kérdés használhat-e sokat? vagy egyáltalán képes-e teljesen megszüntetni az uzSORÁT, amint azt igen sokan hiszik? Az eddig tett tapasztalások úgy a bel-mint a külföldön is erre fájdalom nimmel felélnék.

A tolvajlás, rablás, gyilkolás s bármely büntény ellen vannak jó, szigorú törvényeink; de e törvények megszüntették-e a bűnt s a büntéstől való félelem visszatartja-e a bűnt a büntett elkövetésétől, fájdalom, mindennap halljuk az ellenkezőt. Így van az uzSORÁVAL is; nincs az a törvény, melyet rejtvé, titokban kijátszani nem lehetne, s a bűnnek rejtett titkolt elkövetése sokkal veszedelmesebb. A pénzkölcsonzó és kölcsönadó tudnak utakat módokat találni a törvény kijátszására, amaz hogy pillanatnyi zavarán akár életjövője árán segítsen, emez, mert az ilyen veszedelmes manipuláció az eleme. Az uzSORA-váltó ritkán szokott valódi tulajdonosa nevében bepöröltetni. Nem akartuk ez által azt mondani, hogy a törvény szükségtelen, csak annak netáni hasznáról akarunk egy pár megjegyzést tenni.

Szerény nézetünk szerint mi egy oly társadalmi calamitással állunk szemközt, melyen legbárhathatósabbán csak a társadalom maga segíthet is. — Kormány és törvényhozás néhány palliatív rendelkezést hozhatnak ellene, de megszüntetni aligha lesznek képesek azt, ép oly kevésbé, mint őket lehet okozni azért, hogy az uzSORA annyira pusztít. — Bizony nincs becsületes ember, ki az uzSORÁ-

rát szeretné és mégis sok becsületes ember is merül el becsületét veszítve hullámaiba. Amde, ha nézetünk szerint nem a kormány és törvényhozás okozza az uzSORA terjedését s ennélfogva akármely törvényvel azt megszüntetni sem lesz képes; — annál nagyobb tere nyílik a társadalmi tevékenységnek az uzSORA kipusztítására, csak a karnia kell.

Eg a dolog veleje.

Sokszor mondtuk már, hogy társadalmunknak nincs összekötő kapcsa, elv és iránytalan, s azért ahol minden tényezőjének összműködésére volna szükség, ott mutatkozik leginkább gyarló tehetetlensége. — Fájdalom, temérdek a baj itt és a hiány.

A sok közül csak a javát akarjuk felemlíteni.

Gyenge közérkölc és közszellem; ennek következtében az érdekközösség hiánya, kevés nyoma.

Laza közérkölciség s ennek folytán a viszonyok rendkívüli kusztaltsága minden téren.

A rendkívül magas életigények, az álláshoz meg nem felelő fényezés, s ennek következtében a folytonos elégtelenség, az egyszerű viszonyok kerülése, a fényezés s az elérhetetlen után való epesztő vágy.

Az után pedig számtalan apróbb, kisebb baj az előbbiektől mindmégannyira kiegészítő részei.

Az említett bajok megszüntetésére minden államban segédkezet nyújthat a kormány, de azok megszüntetését semmiféle társadalom nem követelheti tőle, mert erre nem képes. Ezt gyökeresen megváltoztatni csak a társadalom különféle tényezői együttesen képesek.

De már hogyha a társadalmat erre képesnek tartjuk, azon módokról is kell gondoskodnunk, a melyek kielégítően megfelelnek e kérdésre: miképpen?

Nem szándékom s egy hírlapi cikk keretében nem is volna lehetséges e módokat kimerítően fejtegetni, csak néhányra akarunk odamutatni mint olyanokra, melyek alkalmazása kétségen kívüli sokat lendíthetne.

Előbb azonban még egy megjegyzést kell tennünk. T. munkatársunk és barátunk említett cikkében a birtokosságról és annak pusztulásáról szólt az uzSORA következtében. Megjegyzési he-

lyesek s bizonyára jó részben tapasztalásból merítvék. Amde nem ösztönöz-e gondolkodásra azon körülmény, hogy a birtokok elpusztulásának, idegen kézre jutásának nem mindig az uzSORAKÖLCSONÓK az oka; hanem hogy elpusztulnak: idegen kézre kerülnek biz azok uzSORAKÖLCSONÓK nélkül és tisztas kamatok mellett is. Ez pedig úgy lehetséges, hogy a birtokra fölvetett tőkék nem valódi szükségletből befektetésekre vétetnek, hanem privátpassiók kielégítésére, gyümölcstelen költségekre. Így azután nem is csoda, ha a legszebb birtokok elpusztulnak, s nem hozzák be a költségeket; az elégtendő befektetéssel jól kezelt birtok még egy pár rozsvagy közvesztés után esztendő mellett is megtérni jövedelmét. Keveset jövedelmező birtokra bizonyosan nagy az adó, de ha ugyanaz a birtok többet jövedelmez, az adó is mindjárt nem oly nagyok és súlyosnak tűnik fel.

Am térjünk át a társadalmi segítség módzataira.

Az eszközök, melyekkel a társadalom e baj megszüntetését elősegítheti, pozitív és negatív irányzatúak.

Amazok tevőlegesen, erősen eszközölközéssel, fogantatók, irányító buza-lommal keresztülvindók; emezek inkább erkölcsi irányúak, tartósak, kifejezhetőek s oly erkölcsi tőkék gyarapítását tekintendők, melyek nemcsak dús erkölcsi, hanem anyagi kamatokat is hozni hivatják.

A pozitív eszközök közé tartozik legelőször, hogy a társadalom becsületes intelligens osztályai állást foglaljanak az uzSORÁNAK nevezett vérszopó nádályokkal szemben. Míg tisztas egyének, kik a becsületre annak valamit, nyájában kezdet szorítanak velük, s míg az uzSORA sok helyütt az első helyet követeli magának, s pénzes zacskója kedvéért meg is kapja, addig bizony édes keveset fog törődni bármily törvénnyel. A nyilvános megbélyegzés, kizárás a társadalom jobb köréből, ez az első; mert csak valjuk meg, valami különös becsüléssel nem igen gondolkodik senki az uzSORÁRÓL s igen gyakran még a kölcsönvevő is nagyon megvetőleg viseltetik irányában, ha ékesszólóan akarja is meggyőzni pénztelenségéről. A nyilvánosság azonban mindjárt más hatással leend rájuk.

A „Zala” tárcaja.

Boru és derű.

Prolog.

A szegediak javára rendezett hangversenyen szavaltá Stern Ignác.

Vészterhes éj, — a vihar egyre dúl,
Hullám csapkodja a gátat vadul;
Ezernyi kar csatáz a bős elemmel,
Ezernyi lélek kinos félelemmel
Vár csüggedés és megadás között.
S kiket a bánat még nem törött,
Ezreknek ajka nyíl panasza rajra,
Felelve rá, sír nyugó a szél sóhajja.
Mind hasztalan! A férfi fátát karja
A romboló árt többé fel nem tartja;
Mind hasztalan! A nő forró imája
Nem mentő szó a véres pusztulásra;
Mind hasztalan! hiába sír a gyermek
Zugásától félve a fergegnek;
Mind hasztalan! vihar szárnyán közelg
A pusztulás, a véz, kinos halál.
— Es anyi közt nincs egy halandó, kit
Fájdalmas végzet szíven nem táll!
Nyargalva fut a pusztá rónán végig,
Gyászos szolgái tombolva kísérik;
S a gátra érve, hol a fáklyák fénye
Csenge világot küld a rémes éjbe,
Eltöli gyorssal, s' oh gyászos végezet
Kereztől téri a töltéseket.

Harang zúgása, bú kongása szól
Szegednek fényes, dicső álmiról
S egy jalkiáltás hangzik szerte végig
Kelettől nyugatig, éjszaktól délig —
Egy jalkiáltás, mely sebezve mélyen
Halálos gyász, mely a magy szívében;

Egy jalkiáltás; Szeged volt és nincs,
Alföld rónáján ékes, drága kincs
Hullám sirjába eltemetve van,
Földön futó népe, s vagyontalan.
Oh édes hazám, drága nemzetem!
Mi balsors üldöz téged szüntelen?
Ádáz csapások átka sújta sujt,
Fejed fölött az ég villama gyujt,
Kigyó és féreg marja kebledet
Kaján irigység lesi vesztedet —
Az alföld gyönyvét szép magyar helyét
Magyar, folyódnak árja dulja szét

Felkelt a nap és félve küldi szét
Szeged fölött bágyadt sugárzómet.
Keresz élénk zajt, nyüzsgő életet
S elcsapad, látva az enyészetet,
Keresné azt a csendes hajlokot,
Hol kis család oly boldogon lakott;
Egy sugárt küldne fényes meleget,
Hogy csókólna a drága gyermeket,
Ki tegnap még az anya lágy ölében
Gyönyörködött a pillangós regében.
Feldulva minden téseket, — s aki lakta
Rommal borított izsapsír takarja;
S ki megmenté a pusztá életet —
Hazátlan, koldus, özvegy, árva lett.

De im, mikép a sírból kél az élet —
A pusztulás nyomán új remény öld.
Az égből küldő isten angyalát,
Hogy járja be a gyászoló hazát.
S a részvét megjelent; szemében ott
A bánat drága könnye, csillogott,
De úde ajkán az a szellemült
Kegyesek, jóságok égi fénye ilt.
Eltűnt a gyász, a hová ő belépett
S a szebb jövőnek szikrája félelelt...
Es im az elpusztult város felett
Virraszt az ember, és bonzsorelet.

Maradj közöttünk, részvét angyal,
Nyomorra, kiura, vigasz balzsama!
A hol te vagy, könnyebb az élet terhe,
Reményre nyílik ott az ember lel e;
A hol te vagy, nem oly nehéz a bú,
Vigga válik minden, mi szomorú;
A pusztaság virágzó táj lesz nyomban,
Elet virit a kietlen vadonban;
Te elűzd a sötét felleget,
Behinted fényvel a komor eget,
S szelid fényednek édes derájében
Virág nyílik az emberek szívében.
Illata édes, bájosó színe:
Jótékonyaság a szép virág neve.

Hol ez nyílik, édes a keserű
És a borút felváltja a derű.

Wolffmann Mór.

A husvét és a tavasz.

Husvét, piros husvét, megváltás ünnepe,
höz derűt és vigaszt fájdalmas sebjeire
a szenvedő emberiségnek. Gyászra búbanaira
enyhítő balzsamot, édes vigasztalást a csüg-
gedő szívnek, vihardult kebelnek pihenést
megnyugtást. Tavasznak sugárát melegítő
fényét, a hideg kunyhónak, a sötét kunyhó-
nak. A tavasz ébredéssel esik össze a meg-
váltás ünnepe. Langy szellő fujdogál ke-
resztül a síkon, a föld beljében megindul
a titkos élet, a mély álmából való ébredés
litokzatos működése. Rejtélyes műhelye a
természetnek, minő örökké böles törvények
szerint végzed rendeltetésedet. A megváltás
ünnepe csak a tavaszra eshetett. A föld a
természet, a természet sokféle élő lényei fel-
szabadulásukat ünneplik. Hosszu komor tél

után az első melegebb napsugárjai derengő
fényvel közözt be, és hirdet megváltást,
szabadulást a természet ezernyi lényének,
melyek ébredezni kezdek, mint az alvó
csecsemő édes anyjához csókjától. — A
föld megszabadul természet bűncseleltől s
majdnem észrevétlenül áll be azon változás,
mely az emberi kedélyre is oly életkényan
hat. Megindul a földbeljében az élet, ezernyi
élet kezd ébredezni csirájában a föld
melegítő ülében, hogy azután a nap sugá-
rának csábító fényétől csalogatva kidugja
fejcséckjét a földből, közöztve, üdvözölve
a hívó sugárt, a fényben uszó tájt, a kis
testvérek ezreit, melyek az életre hívás
köszönet és halála fejében úde illatot ter-
jesztenek szíjja.

Tavasznak nevezünk mindazt ami szép,
ami varázsszal bír, mindezek fogalmát ész-
szeköljük a tavasszal, az élet világkorát,
az ifjakort, — mindent, miúndat a mi fényes,
kedves és kellemes. Es miért ne? A komor
téli, mikor borongó felhők takarják el az
 eget, a dübörgő szél vagtat, sivit keresztül
a síkon, s kedélyünk is a borongó égtük-
rében elkomorú, a tavasz ébredésének re-
ménye egy pillanat alatt változtatja a komor
tájképet, s oly fényessé, derültté teszi, hogy
kebünk is csakhamar enged a varázsszal,
s elviselhetőbbé teszi az ég komor sötétjét,
az ablakjainkat megrázó téli vihart.

S mily vigaszt száll szívünkbe mikor
a tavasz első hírnökei megjelennek viz-
szajjára a messze távolból, közöztve üd-
vözölve a régi hajlékot; mily lélekemelő
bennünk a tudat, hogy a komor és bú
téli időt felváltja a ragyogó tavaszi idő
s szellők langy luválma hord illatot minden-
felé. Téli és tavasz, enyészlet és élet, her-
vadás és virágzás, ez a természeti élet rendje

(Jozseffy hangversenye a szegedi ifjak önképző köre által a szegediek javára rendezett hangverseny, melyre zongoránvész hazánkhat Jozseffy Rafael urat voltak szerencsének meggyorai, — a mint t. olvasónk már lapunk előbbi számaiból is értesülték, — e hó 6-án tartott meg az „Arany Szarvas” vendéglő dísztermében. Számos és fényes közönség jelent meg e hangversenyre, mely szellemi és anyagi részben egyaránt jól sikerült. — Elő helyen kell említenünk magát a vendéglőművészt, ki páratlan technikájával, melyhez a művészi félteljes és finom érzés igen magas fok járul zajos tapsokra, élelcsekre és kihívásokra ragadta a közönséget; a taps és élelcse minden piéce után meg-megújuló erővel tört ki. Schubert-Liszt Tarsantellájában minden tekintetben a valódi nagysággal mutatta magát a művész. — A közreműködők közül kötelességünknek tartjuk elő helyen Boronkay Amalia kisasszonyt fölemlíteni, ki szép érzéssel és helyes hanghordozással szavalta Jókai „Bölcsőjét.” — A közreműködők közül azonban a pálmát nem a műkedvelő, hanem a művész Kartschmaroff Leo ur illeti, ki műkedvelő számba venni annyira volna, mint megszeretése a művészetnek. Kartschmaroff Leo ur két balladát énekelt. Első izben Dr. Löwe Károly Archibald Douglas című balladáját, — második izben pedig egy balladát az „Afrikai nő” című operából. Mindkét izben elragadta a közönséget gyönyörű hangjával, művészi énekével. Nagy elismerést érdemel, hogy közreműködni sziveskedett, s elismerésüket érdemi Öllöp Ernő ur, a ki Kartschmaroff urat zongorán kísérte. — A prólog, melyet e lapok szerkesztője ez alkalomra írt s melyet t. olvasónk lapunk mai társulatában fejtálnak, Stern Ignác ur szavaltával elég érdelemmel. Így ismét említhetjük egy szépen feloyt hangversenyről, mely — habár az összeget még pontosan nem tudjuk — egy pár kavicsal hozzájárult a szegedi catastrofa által okozott bajok elhárítására; s ezért a rendező kereskedő ifjak köre teljes elismerésüket érdemli meg, amit ezennel meg is szavazuk neki.

A kedvelt angol zenészerző Morley Károly Ö. Felsőgeik ezüst menyegzője alkalmára „ezüst menyegzői keringőt” szerzett, mely éppen zongorára alkalmasra fényes kiállításban jelent meg Erlor H. kiadásában Berlinben. Ára 1 1/2 marka. A keringő gyönyörű melodióival ragad el. — Szerdán fog megtartatni Puffi Carlotta és művész társának hangversenye. A miut értesültünk, az ülőhelyek nagy része már le van foglalva s így e hangverseny sikerülése bizonyosnak mondható. A közönségünknek kínálkozó műszerezt kötelességünk kivül a ritkaságok közé tartozik. — Ertesítet. A nagy-kanizsai tiszti önégeiyázó szövetkezet T. tagjait tisztelettel értesítem, miszerint Krenauer Lajos, Rosenbüh Lajos és Simon Károly urakkal, valamint a szövetkezeti pénztárnál mérékelt áron első osztályú kad és gőzfürdő jegyek kaphatók. Nagy-Kanizsa, 1879. Ápril hó 7-én. Manhardt, szöv. elnök.

Országos vasarunk, melynek a szép idő meglehetősen kedvez, pedig amennyire emléksznánk mindig eső szokott lenni, — a zokotnál élénkebb ugyan, de ugylátszik, hogy a kereslet és kínálat még mindig nem a normális állapotot érte el, illetőleg az azok közötti viszony. Általános bajnak, mint mindig, most is a pénztelenség említi.

Az adókövető bizottság megalakulása ügyében az adófelügyelőségöt Zala-Egerszegen a következő hivatalos irat érkezett Nagy-Kanizsa város polgármesteréhez: „A m. kir. adófelügyelő. 1694. sz. Tekintetes városi polgármesteri hivatalnak Nagy-Kanizsán. A magyar kir. Pénzügyminiszter ur ö. nagyméltósága t. e. február hó 13-án kelt 7945 számú magas írelátával az ottani ndókerületben illetőleg Nagy-Kanizsa városban működő 1879. évi adókövető bizottsághoz az 1876. XV. t. cz. 19. §-a értelmében elnökke: Belus József házibirtokos és gyógyszerész, — helyettes elnökke Oszeszy Antal városi adó ellenőrt, rendező tagokká: Wajdits József és Hirschl Edet, póttagokká Kollárics János és Gáspár Ferenczét kinevezni méltóztatott; mirol azon felhívással értesítem, hogy nevezetteknek hivatalos eljárását támogatni sziveskedjék. Zala-Egerszeg, 1879. márczius 26. Brandstätter s. k. kir. adófelügyelő helyettes.”

Az orosz-amerikai egyesült államok köztársaság köz t. 6. január 10. létrejött ideiglenes kereskedelmi szerződésnek életbeléptetése következtében az osztrák-magyar monarchiából érkező áruknak O. osztrákországra való bevitelénél eddig megkivánt származási bizonyítványok többé nem követelteknek. Mi ezennel közhírre tétetik. Sopron, 1879. ápril 1-én. A kereskedelmi és iparkamara.

Az orosz-amerikai egyesült államok köztársaság elrendelte, hogy f. 6. január 1-ől fogva az osztrák magyar monarchiából az említt államokra kiviteire számt áruknak vánozás czéljából megkivánt érték-meghatározásánál, nem mint eddig, az ezüst forint, hanem a magyar v. osztrák 8 fős arany-pénz fog alapul vétetni és hogy onnélfogva jövőre az illető áruajlatromokban a papir-pénzümben kitett értékek az amerikai kitett konszuli hivatalok részéről az említt aranypénzben fognak átészámoltatni. Mi ezennel köztudomásra hozatik. Sopron, 1879. ápril 1-én. A kereskedelmi és iparkamara.

Amde itt is az a kérdés, vajon keresztálvithető-e ez? Hogy ez a kérdés minden gondolkozó emberben felmerülhet, az bizonyos, mert valamint minden társadalmi osztály classícalható, ugy két-ségekvül az uszorások is osztályozhatók lesznek. E sorok írójá hál istennek nem ismeri őket, s semmi vágyódása nincs velük megismerkedni, de azokból, amiket róluk hallott, nagy bizottsággal mondhatja, hogy az uszorások között is lehetnek s bizonyosan vannak fokozatok, már azon különféle módok tekintetében is, melylyel a pénzkölcsön adásnál eljárnak, melylyel áldozataikat hálóba kerítik, sat. Nagyrésze azonban bizonyosan azon nézetben van, hogy a pénznek minél magasabb kamatra való kikölcsönzése teljes jogában áll, s a később áldozatokká lett kölcsönvevők azon pillanatban, mikor az uszorás nekik pénzt adott kölcsönben, azt legnagyobb jötevojüknek tartották; mert csak akkor fordultak hozzá, mikor már sehoh sem kaphattak pénzt, olykor a legszükségesebbek beszerzésére.

Ez vezet bennünket a társadalmi segélymódozatok máodik pozitív eszközére! a társadalmi segély létesítésére.

Nagy szó ez az önségély, s hogy e tekintetben mi még mód nélkül hátramaradtunk a többi nyugati államok mellett, habár itt daczára annak nem kevésbé pusztít az uszora, az szent igaz, és mi azt eléggé nyögjük is. — Az önségélynek alapja, kútforrása, a takarékos-ság, az arra való hajlam. E nélkül lehetetlen amaz. Minden társadalmi osztálynak kötelessége volna saját osztálybelieiről bizonyos eshetőségekre gondoskodni, oly segélyző egyesületek által, melyek szükség esetén tevőlegesen és határozottan gyámoltják a beteget, segélyre szorultat. Vannak már ilyen egyesületeink is, de gyéren, nagyon gyéren s nagyrészt ezeket is haszontalanokká teszi a szellem, ami bennük uralkodik, a terhes és nehéz manipulatio, pedig tudjuk, hogy a népnek van érzéke és hajlama lassanként beletörődni a dolgok rendjébe. De ezek üdvös működésének is nagy hátráltatója, a takarékos-sági ösztön hiánya, és sokszor az az éhhetetlen és durva kifogás: nem gondoskodom én másról. — Pedig sokszor igen kevés megerőtletéssel egész osztályok, az önségély terére lépve áldásos és üdvös működést képesek kifejteni. Mert a krajczárokból lesznek a forintok, ezekből a százak és ezrek. De itt van a baj, a közérzület és a közszellem hiánya. Közszellem nélkül senkisek birható arra, hogy folytatólagosan berakják krajczárjaival érdek-társa eshetőleg szükségének megszüntetéséhez járuljon.

A legszében kifejtett játékonysági érzület nem képes ezen segíteni, mert az mindig csak pillanatnyi nyomor enyhítésére vétetik és vétethetik igénybe. Ennek a hiánya faluhelyen a kisbirtokosság, a negyed és fél vagy egész telkes

gazdák körében is tapasztalható. A parasztgazda nem tud takarékoskodni, ha van akkor költ, ha nincs, akkor kölcsön után fordul, s így vagy úgy búsás drágán megfizeti az árat. Sokszor rámegey költségre a kölcsönnek fele, míg az egyik vagy másik intézetből pénzt kap, s jöjjen egy pár roszt esztendő, háza birtoka rámegey, s ha nem, sokszor vetni való gabonája sincs.

Takarékmagtár hol van a te országod? Sok szepet irtak már erről is össze; de ki világoztatsa fel a népet kellően, de ki keltsen ösztönt benne, s ki tanítsa meg arra, hogy a legdisebb társadalomban az egyik a másikért van itt, hogy a fölösleget kell valamit meg-takarítani s a gazdálkodás nem áll az adóslevelek írásában és a betáblázásokban. A magyar parasztgazdának kemény feje van, de ha egyszer megnyitlik, ha van aki megnyissa, szivesen befogadja a jó tanácsot, de azok, kik tanácsadói lehetnének, hallgatnak, hiszen mindenkinek magával van elegendő baja, — segítsen magán a misera plebs.

A tisztességes kamatokra adó pénzintézeteket könnyebben hozzáférhetőkké kell tenni a nép részére, s számukra a pénzt kevesebb fáradozással kell hozzájuk juttatni, mert magam is hallottam már sokszor azon panaszt, hogy inkább bárhová fordul pénzért, mint a takarékpénztárhoz. Nem tudom biztosan mennyi az igazság ebben.

Ezek a törvényes intézkedéseken kívül azon eszközök, melyekkel a társadalom maga-magán segíthet, hogy az uszora annyira el ne hatalmaskodjék.

Ami pedig az említt negatív eszközöket illeti, azok nem kevésbé fontosak ugyan, de komoly törekvés nélkül ki nem viendők; azon bajok elhárításából állanak ezek, melyekből az uszora folytonosan táplálkozik s melyek nélkül elharapódzásának, folytonos terjedésének, miután életföltételeit képezik, utját állani nem lehet.

Nem új dolgokat mondok, mikor ezeket elszámlálom, sokféle variációkkal halljuk ezeket hangoztatni folytonosan, de vannak bizonyos dolgok, melyeket elégszer említeni nem lehet; de az élet-tapasztalás és életbölcesség egyszerű tényei lévén, elég baj és elég sajnós, hogy annyiszor és annyiszor kell indokolni őket, elötűntetvén a bajokat, mint olyanokat, melyek hátráltatói minden egészséges fejlődésnek, a közérkölciség emelkedésének, melyek következményeikben egyenesen, romlásra vezetnek, eredményeikben pedig a nép fenntartó tényezője rohamos hanyatlásának szomorú képét tárják elénk.

Mértékletlenség az életmódban, iszákosság, dologtalanság, a körülményekkel való számítani nem tudás, az élelmesség hiánya, az előre nem látás, az a befizkelt roszt tulajdonság, mely népünkben meg van, hogy az istenre biz mindent,

állhatatlan vágyat érezhet magában, e boldogság megamérésére, de ki annak rouényét sem umeri szívében táplálni.

Ki fogja egykor megfejteni a valódi boldogság problémájának titkát? Mert hogy mindenki másképp magyarázza, ez annak a jele, hogy teljesen egyik sem bírja. — Azt tartom, mindegyik abban gondolna felalálni, amivel nem rendelkezik. A szegény boldognak tartaná magát, ha pénze volna; de miért nincs ott mindig boldogság, ahol pénz van? Az együgyű ember, feltéve, hogy nem oly nagyon együgyű, hogy együgyűségét nem érzi, irigy vágygylal tekint eszes embertársára, s miért nem látjuk mindig a boldogságot az eszes, szellemes embereknél? Tehát még sem valami külső lehet az az emberi boldogság, hanem valaminek kell lennie, melynek föltételeit maga-magában hordja az ember, csak az a kérdés: van-e neki akarata és tehetsége természetéhez képest e boldogság részesévé lenni. Van valami mélyebb értelme annak a közmondásnak: Mindenki a maga szerencséjének a kovácsa. — Hiszen kovácsol is mindenki rajta, amint istene adta neki, de a munka sokszor különféle körülmények behatás következtében roszt és haszontalan; s miután az embert természeténél mindig az elérhetetlen felé vonzza, mindig több lesz a földön a boldogtalan és szerencsétlen ember mint a boldog és szerencsés, talán azt a nagy tömeget véve, melynek értelmisége az állati ösztönön túl nem igen megy. De melyik ember mondandó ezeket boldognak, habár ő maga elé boldogoknak érzik magukat. Szálljon le a megváltás anyjára hozzánk, s a tavaszszal együtt hozzon erkölcsi és anyagi szabadulást — mindenféle bajainkból; virulóbb jövőt a szeretett hazának.

Keresztesség.

s minden bajért a kormányt okozza, mind megannyi szomorú okát közzölőünk rohamos hanyatlásának, közérkölciségünk súlyosodásának, gazdaságaink elpusztulásának s általában sok rossznak, mely a nemzetnek temérdek kárt okoz s haladását sokféleképpen akadályozza. Ez egyszersmind oka az uszora folytonos tovaterjedésének. Ez okok elhárításáról kell gondoskodni a megillető komoly eszközökkel a nép felvilágosítása, jó nevelés, olcsó törvénykezés és minden által, ami a cél eléréét elősegítheti. Nem lehetetlen! De nálunk az érdekek szétágazók, az akarat nem eléggé komoly s a részben a viszonyok sem kedvezők, sok tekintetben a társadalmon magán áll, a viszonyokat kedvezőbbé tenni.

E tényezők össz működésének eredménye megszüntetheti részben az uszora pusztításait, kevesbiti áldozatait, mert az uszora alól elvonja az életo talajt, lassankint kevesbitvén azok számát, kik az uszorához kölcsönért folyamodnak. Azok az uracsok, akik (sokszor nem is nemes) szenvedélyeik kielégíthetése végett s nem a szükség parancsolta kényeseműtő okokból vesznek fel magas kamatu kölcsönöket, nem érdemelnek jobb sorsot minthogy megkopasszák. Aki egy éjjel 5 és 10000 forintot vesztetni tud a kártyán, az nem sok kárt tesz magán, ha az uszorásnak akármennyit fizet.

Levelezés.

B-Füred, 1879. ápril 6-án.
T. Szerkesztő ur!

Ez évben uralkodó bolygó a Merkúr, de úgy látszik, valamiféle sürgős privát ügy lezárította őt trónusáról s a kormányzást ideiglenesen Neptun köllegéjára bízta. Nopersze ez nem terjesztette az isteni congressus elé, mely Olymp tetején tartja ülőseit a világ ügyei tárgyában, s így nyilvánosan nem is jutott tudomásunkra; de, hogy mégis úgy van, azt gyanyítjuk az idei viziózónból, melyel bennünket ő isteni felsége magadáni kegyeskedett.

S mivel mostanában a víz van napi rendszeren minden táviró, tározairó, és levelező csak erről ír, tehát én is, ki szinte levelezőnek tukmáltam fel magamat, loginkább a vizről írok, s úgy hiszem ezen tettemet szerkesztő ur nem fogja helytelennek nyilvánítani és pedig csak azért nem, mivel levelemben ugy is több a víz, mint a szesz.

B-Füredben, magyénk e gyönyörű fekvésű fürdőhelyén is sok kárt okozott a víz, hazánkban ezen nevezetes balsejra. — A máj 1822-ben Dr. Oesterreicher által állított hideg fürdőnek (melyek azóta sok változáson mentek ugyan keresztül) déli és nyugati oldalát betölte a víz s tetemesen összerombolta. A balatonparti sétány, mivel pár évvel ezelőtt föltöltetett, nem merült víz alá, de a mellette elterülő rózsá — s zamat-ligetek viz alatt vannak; s hova egy évvel ezelőtt a csalogány gyönyörű dalával összezecselta az embereket, most onnan a békák kellemetlen brekogése riaszt el bennünket. A hideg-fürdőhöz vezető híd pár évvel ezelőtt szinte felebb emeltetett ugyan, de a roppant magas vizállás következtében azért a hullámok kergetik egymást keresztül rajta.

Hanein ezeken majd csak segítve lesz, részint a természet, részint meg az emberek által, mire a fürdő évad megkezdődik. — kivéve a víz által kiölt rózsá és egyéb oserjéket, melyek helyett nem lehet olyan könnyen újakat plántálni.

De az éremnek eddig csak összekarcolt oldalát vizsgáltuk, tekintsük meg a másikát is, mely tán kellemesebb s nem lesz ránk olyan leverső hatással.

A cursalon, melynek alapja még a múlt évben tetetett le, már közel áll befejezettségéhez. Ez részint a régi színház helyét, részint háttérét foglalja el s a földt sétány által összekötésébe hozott az apát-szög valamennyi épületével. Ezen épület kivül elég csinos arra, hogy a tekintetet lekösse; — belül pedig mondhami, imponans lesz (már t. i. a mennyire az eddigiekből következtetni lehet) Három főrésze oszlik; középet a gyógyterem, két oldalát pedig a női és férfi kávéházak foglalják el, míg déli oldalán a földt sétányra nyíló bazárak vannak.

Ezen épülettel sokat szépült a fürdő-intézet, mert először legszében részint emeltetett, másodsor pedig a többi épületeket, melyek eddig minden látszólagos fond nélkül heverték, egy festői csoporttá egyesítette, — mely csoportoztat a Kisföldy szobortól tekintve, valóban páratlan szépségű képet tár a szemléltető. Csak a földt sétány keleti szárnya, a nagy vendéglőtől tekintve, tesz ránk némi kellemetlen benyomást, mert azt meztelen, puszta állatával inkább szeretőnk valamely vasúti állomásán, mint lakodóhely felét látni, mit itt a kisp fürdőhely legszében pontján.

De mindamellett sok kellemes meglepetésben fognak részesülni, kik az ideit meglátogatják Füredet, s bár eddig is joglag neveztük honi fürdőink legszébenük, ugy esztán még jogosabban nevezhetjük annak. Füredé Pista.

mindenütt, és mindenben. Azért nem szabad csüggednie az emberi szívnek sem, a bánat és gyász komor telét felváltja az új remény tavasza, tavasza a vigasztalódásnak. — Ki bánatot küld az örömet is küldhet, s nincs az a nyomorult emberi szív, az a csüggeteg, magát elvesztettek hívó kebel, melyben az enyhét adó vigasz befogadására nem volna még egy kis helyecske. Nem hiú ábránd, mit égi kegyességüknek hívják. Bú napjaiban sokszor, igen sokszor, nem elegendő a földi vigasz.

Nem hiú ábránd a megváltás ünnepe: Kegyeletes megemlékezés alkalmas az önmagabizalomra. A földi életnek pedig napontként gyarapodnak retentő bajjai. Nehéz vándorlás, töviskes ösvényen, mely megszagattja, tépi a vándorlókat lábait ruháját, Szükséges a támpont hogy meg ne botoljék, a töreslen uton a földnek vándora. Utifélen bűn, vétek hivatgatja csalja virágokkal mosolygó rétekre; de virágok alatt mérgecs kigyónak fojtó letellete. — Kinek a támpontja nem a tiszta erkölcs, könnyen eltévedhet a földi ösvényen. S földi nyomor helyett lelki nyomorúság, szagattja kebelét tépi marja, szívét. De a megváltás ünnepe égi szózat gyanánt hat le az ember szíve mélyébe. S valamint a kikelet jöttével, megindulnak a földben a virágok ezrei s uj életre kelve üdvözlik köszöntik, a ragyogó hajnal, úgy az emberi szív is megnyílik a megváltás ünnepe vigaszának. A sivár földi élet, némelyeknek nagyon sivár, etelik az égi kegyelem sugarával s a küzedelmesteljes téren az emberi akarat egy jobb jövő reményével táplálkozva új erőt merít a terhes földi élet sokszor kiűrés nyomorutjeles pályáján. A hit üdvöt ad; s mi volna e nélkül különösen az az ember ki a földi boldogságot csak hiból ismeri, de sohasem élvezte; kinek fülében e hír kellemes rego gyanánt cseng s ki silonál-

Keszthelyi hírek. — A Balaton nagymérvű áradása a a jégzajlás romba döntötte a nagy áldozatok árán emelt sziget-fürdőt. A fürdő iránt érdeklődtek aggodalommal fogta el. Fajdalommal hangosították: „volt és nincs, s talán nem is lesz többé Balaton fürdők.” Emög aggodalom — hála isten — oszlani kezd. „Volt és lesz fürdők,” mert egy tekintélyes egyénekből álló consortium, élén id. Reichl Venczel vbíró és Henes Antal építész, átvette a fürdő-részvény társaságtól a fürdőt s a kellő időre felépített. — *Múlt hó 23-án alakult városunkban egy rég óhajtott egyesület, mely az itteni társadalmi élet élénkítésére kedvező befolyással leendő s a férfi erő és bátorság növelésére szolgál. A megalakult egyesület címe: „A keszthelyi csónakázó egyesület.” Tiszviselői: elnök: Dr. Csánády Gusztáv, alelnök: Csaszák Miklós, hajóparancsnok: Tallán Béla, pénztárnok: Király Elek, jegyző: Pöltz Pál. Igazgatósági tagjai: Csaszák László kir. tanácsos, Balázs Árpád int. igazgató, Dr. Lipp Vilmos gymn. igazgató, vértessy Iván, Sparszau Pál, Sebessy Alajos, Lénárd Ernő és Kiss József. A csónakok május 1-én nagy ünneppel fogtak a Balaton sima tükrere bocsájtani. — *11. menek.* A városi hölgykoszorú egyik ékes virágát, a báj- és kellemes Garger Karolin kisasszonyt ápril hó 2-án vezette otárhoz Kunzl Tiborcz huszár főhadnagy. — A közelmúlt napokban pedig hölgykoszorú egy másik díszét, a szép és kedves Kovács Laura kisasszonyt jegyezte el Harad Arnold dráva-foki körjegyző. Isten áldára legyen szépeink trügyei! — *Keszthelyen* a szegedi árvízkarosultak javára 1200 forintot felül gyűlt össze, mely a kellő helyre már el is küldetett.*

Novából írják nekünk. „A szegedi árvízkarosultak javára Novában t. évi márczius hó 29-én rendezett tombola tiszta jövedelme 57 f. 20 kr. volt, mely összeg a megyei alispáni hivatal útján rendeltetése helyére küldetett. Felülfizetések a következők történtek: Horváth Alajos 4 fr. Balaton József 2 fr. Bubb Károly 2 fr. Stern Zsigmond 2 fr. Zarka Miklós 2 fr. Kohn József 2 f. Koutnyek Ferenc 1 fr. 50 kr. Pais Endre 1 fr. 50 kr. Marton Pál 1 fr. 50 kr. Eppinger Ignác 1 fr. 50 kr. Készmány László 1 fr. 50 kr. Eppinger Sándor 1 fr. 50 kr. Guttman Gyula 1 fr. 50 kr. Zarka Julia 1 f. Zarka Zsigmond 1 f. Pais Farkas 1 fr. Szilágyi József 1 fr. Petanovics György 1 fr. Hannibal Sándor 1 fr. Deák Irma 50 kr. Miklós Mihály 50 kr. Holczbauer József 50 kr. Platsek Ignác 50 kr. Horacek István 50 kr. Az adományozóknak, ugy Horváth József novai vendéglős urnak, ki a ternet díjtalmaul átengedni, s saját költségéigfeldiszteni és kivilágítani volt szives, halás köszönet mond *a rendezésig.*”

Előfizetési felhívás. A sz. fehérvári, országos kiállítás végrehajtó bizottsága beleegyezésével megindult „Kiállítási lapok” a hazai kiállítás, de egyuttal Székesfehérvár és megyének érdekeit képviseli. Szakszerű s megis könnyed modoru ismertető cikkekben s művészi rajzokban oly érdekes képet nyújtunk az egész kiállításnak s az ezzel összefüggő számtalan mozgalmaknak, mely ugy a kiállítók valamint a látogató közönség s szintúgy a távol maradóknak is hétről hétre s később lehetőleg napról napra hű tükört képez. — Első számunkat mindentelje rendkívül nagy érdeklődéssel fogadták, a hazai sajtó a legmelegebben nyilatkozott e közhasznú vállalatról, s a tömeges részvétel arra indit, hogy ügybarátainkat fölkerjük, miszerint előfizetéseiket mihamarabb megtenni sziveskedjenek, nehogy a példányszám nyomása s expedíciója nehézségeket tamasszon.

„Az előfizetési illetékek (mart. 15. — jun. 15-ikéig 3 fr.) valamint a hirdetés díjai (ezekre nézve a feltételek igen jutányosak) a kiadó-hivatalba (Számner Imre könyvnyomdája, sas-utca, Kölcser utca selym-egylet) intézendők. A kinek az első számot megküldjük azokat kérjük, hogy a közlöny megtartása és a folytatás megrendelése iránt mihamarabb intézkedni sziveskedjenek. Kelt Székesfehérvárott, 1879. mart. 27. Tisztelettel a szerkesztőség.

(Figyelj.) Az Abafi Lajos által írt, jelen szerkesztett „Figyelő” irodalomtörténeti közlöny VI. kötetének IV.-ik (aprilisi) füzeté jelent meg és küldetett be hozzánk. E füzetnek kiválóan érdekes tartalma: Révai Miklós születése és családi viszonyai, Csapár Benedekről. — Kazinczy Ferencz hatása Bölöni Farkas Sándorra, Jakab Elek-től. — Tómpa Mihály költészete, Kerékgyártó Elek-től. — Erdősi János nyelvészete, Dr. Jancsó Benedek-től. — Kazinczy Ferencz levelezése Edes Gergelyivel, Abafi Lajostól. Irodalomtörténeti repertorium, Személy Józseftől. — Kisebb közlemények. — Ajánljuk e folyóiratot irodalomtörténeti kedvelőink partoló figyelmébe. — Kiválóan érdekes e füzetben Csapár Benedek-ek cikke Révaytól.

Magyarország és a Nagyvilág 14-ik száma

Szöveg: Mihálka László. — Bajusz-keredések, Költ. (Kozma Andor). — Dubovszki. Orsz. elbeszélés. Irta Puskin. (Az orosz eredetiből fordította Timkó Ivan.) — A bocsoros katona. (Petelci István.) — A vér („Strathmore”) Regény. (Irta: Ouida.) XII. kötet. — Arvizi moznik Vig. dolgok (szegedi yészől). (Baka) — Ezredés költ. (Kovács Kálmán). — Szini és művészeti szemle. (F. J. K.). — **Együtt magyar**

asinész életéből. (Irta: Balogh János.) (Folyt.) — Szegedi képek — Különlök — Sakkfeladvány. — Köprojtöny. — Szerk. üzenetek.

Rajzok: Mihálka László. — Szegedi képek: A király látogatása. A károly-utca. A reál-iskola. A bank-épület. A hullámok. A kálvária.

Közgazdaság.

A szolnok-dobokamegyei gazdasági egyesület által 1879-iki októberében rendezendő „ipar, gazdasági és állatkiállítás” SZABALYZATA.

1.) A szolnok-dobokamegyei gazdasági egyesület 1879. októberében rendezendő: „ipar, gazdasági és állatkiállítás” Szolnok-Dobokamegye DEES város területén rendeztetik.

2.) A kiállítás minden részére vonatkozó levelezések, kérdések és a kiállítandó tárgyak: „Bovánkovics Gyula kiállítási titkár” cziméhez intézendők.

3.) A kiállítás Dees város területén, a polgári iskola termében, a csizmadia ipartársulat nagy termében — mely egymaga 1100 □ méter — s ez épületek körüli szabad tereken rendeztetik. A szűkséghez kepest ledett helyiségek is fognak építettéi.

4.) A kiállítás 1879. október hó 18-án nyitattik meg s bezáratik ugyan ezen év és hó 26-án, a megnyitás és bezárás kellő ünneppel fog megtörténni.

5.) Kiállíthatók az osztrák-magyar monarchianak a kiállításra méltó: mű, termény, szépművészeti tárgyak, tanszerek, gép és gazdasági eszközei és minden néven nevezendő ipar-cikkei és állatai.

6.) A bejelentések 1879. április hó 1-től egész 1879. szeptember hó 1-ig fogadtatnak el; ezen határidőn tuli, bejelentések is elfogadtatnak ugyan, de a rendező bizottság által szavatolás nem az előnyös elhelyezés iránt nem vállaltatik, sem pedig arról nem kezességeltetik, hogy a határidő tul bejelentett tárgyak a tárgysorozatba beiktattatnak.

7.) A kellő időben bejelentett tárgyak 1879. október hó 1-ig (kivéve gazdasági termény cikkek, ezek 1879. október hó 15-ig) okvetetlen ide szállítandók, ipar-cikkek, gépek és minden olyan bejelentett tárgyak, melyek romlásnak kitéve jünese nek, 1879. szeptember hó 1-től már elfogadtatnak és gondoztatnak.

8.) A kiállítás tiszta jövedelme a szolnok-dobokamegyei gazdasági egyesület javára fordittatik, az elfoglalandó ledett és szabad terékre — a kedvezményi teréket kivéve, melynek 1 □ méterje nem gazdasági egyesületi tagoknak 1 o. é. fitért számittatnak, — mely összeg a bejelentés alkalmával egyidejűleg beküldendő — díj nem fizetnek, köszönettel fogadtatik azonban minden olyan kiállított tárgy, mely a kiállítás befejeztével az egyesület javára adományoztatik. Ezen adományozás a bejelentési ivre világosan bevezetendő. A szives ado-

mányozók neve hírlapok útján közhírré tétetik, ugyan ily uton történend az egyesület részéről a közönséget nyilváníttás is. Oly tárgyak azonban, melyek vissza kívántatnak, miről a kiállítási titkár a bejelentés alkalmával egyidejűleg értesítendő — a legpontosabban és gondosan becsomagoltatnak s a kitűzött helyre továbbittatnak. A kiállítók tartoznak tárgyaik elszállításá iránt minden körülmények között a kiállítás befejezte utáni naptól számított 8 nap alatt rendelkezni. Ezen eszben ily tárgyak a kiállító költségére beraktározatnak, ha azok iránt azonban a kiállítás bezártától számított 30 nap alatt sem történend intézkedés, ily tárgyak mint az egyesület ajándékozottak tekintetnek s az egyesület javára szietén elárverezetnek. Gazdasági termény, kertészeti növény és gyümölcsök pedig 3 nap alatt viendők el, különben mint ajándékozott tárgyak tekintetnek.

9.) A szakosos bejelentési levek felszólításra mindenkinék készséggel megküldetnek.

10.) A kiállítóknek joguk van személyesen vagy megbizottak által magukat képviseltetni, ezen képvisellel a rendező bizottság is megbizható. A kiállítandó tárgyak ára — ha azok eladásra is szánvák — a kiállítási titkarral közlendők, ki eladás esztén a beszedett összeget a kiállítás befejezte után a kiállítónak 2% fardij levonása után pontosan megküldi. Az eladott tárgy csak a kiállítás befejezte után vihető el.

11.) A szolnok-dobokamegyei gazdasági egyesület által rendezendő: „ipar, gazdasági és állatkiállítás” rendező bizottsága a „SZOLNOK-DOBOKA” czimű lapot vállaltotta hivatalos közlönyül, mely a ki-

állítás minden mozzanatáról naponta fog tudósítással szolgál.

12.) Kiállítási jutalomul a kitűntetendő tárgy tulajdonosa nagy ezüst, bronz-érmek és díszokmányt fog nyerni. Az állatkiállításnál pénzbeli jutalom is fog kiosztatni.

13.) A látogató közönség részére személyenként 10 kros bemeneti és 20 kros napi jegyek adtatnak ki. Ezen kívül a kiállítás egész folyamára 1 o. é. frtos állandó jegyek is szolgáltatnak ki személyenként.

Iskolai növendékek tanáraik vezetésével a kiállítás folyamata alatt szerda és péntek délutánján 4 órától a bezárásig a kiállítást önényesen megtekinthetik, e látogatás azonban a kiállítási titkár által előgesen bejelentendő.

14.) A kiállítási jutalmi nagy ezüst és bronz-érmek és díszokmányok, valamint egyéb pénzbeli jutalmak a Jury működésének befejeztével a jegyzőkönyv felolvasása közben a bezárás alkalmával fognak kiosztatni.

15.) A kiállítás 3 főosztályra oszlik:

- 1.) Terménykiállítás
- 2.) Iparkiállítás
- 3.) Állatkiállítás

következő csoportozással:

Terménykiállítás.

- a) gyümölcsészet és haszonkertészet,
- b) mezőgazdasági termények,
- c) erdőtermények és fa ipar,
- d) malom-ipar,
- e) élelmi cikkek, finomított ittok és czukros gyümölcsök,
- f) szesz, nyers termelés és borok.

(Vége köv.)

Felölös szerkesztő.

HOFFMANN MOR.

Hirdetések:

Felhívás.

A megérkezett tavaszi idényre ajánlom 1879. évi kiállítás, zsidus, könyv és ágy tavaszi léptel sajtait. — 1878. évi első minőségű metesze alkalmas léptel sajtok t, első minőségű brúzikat, kiállítás emmentel, grogert; schweizer gorgonsolat, eidamit, parmesant, schweizerbergit, umburgit, tenzenbergit, rogufortot, reitmanert, hegenbergit, romadout, kiállítás francia imperial- és ommiczi quargit, — nemkülönbön igen kiállítás quatlús magyar számit, caviart és orosz sardiniát, Marke Philip et Cnaud-téle kiállítás anchorakat, — voll-haringet, — olasz peperomot, kiállítás francia babet, borsot, champion spargit s mindezen szakba tartozó cikkekkel en gros a legolcsóbb áron. — Telsjesket bár hva barnult meynyégül megrendelést készpénzfizetés- vagy utánvét menett. — Kivántra árjegyzék díj nélkül bérmentve küldetik. Tisztelettel

M. Löwenstein.

sajt., delectatess- és salami készítése

Budapest. varoshazter plebania-templom atlleneben.

STEIER
NÖVÉNYNEDV
mellbetegek számára.

Övás ennek utánzása ellen!!

Már több mint 30 év óta kedvelt egyedül és legjelesebb gyógy-szer a torok és lélekző szervek minden bajai ellen, mint: **köhögés, nátha, rekedtség, torok- és mellbaj** sat.

A STEIER NÖVÉNYNEDV üvegeire e szavak: „A pothe-ke zum Hirschen in Gratz valamint a jegy J. P. vannak rá-nyomva, azonkivül a ragjegyeken a készítő névalírása: J. Purgleit-ner A pot heker kék szinben van feljegyezve.

A számos utánzás és hamisítás ellen intjük és kérjük a t. c. vé-vőket csak azon üvegeket mint valódiakat elfogadni, a melyeken fen-tembbi ismertető jelek láthatók. —

Ará üvegenként 80 kr. o. é.

Főszétküldési raktár: Purgleitner J. gyógytára Gratz.
Főraktár Magyarország részére: Török József gyógyszerész úrnál Budapesten.
RAKTÁRAK NAGY-KANIZSÁN: Belus József gyógyszerész úrnál, Prá-ger Béla gyógyszerész úrnál, Rosenberg Ferenc és Schwarz & Tauber úrnál.
568 5—12

Mérsékelte árszabállya az első magyar gyapju-mosó és bizományi részvénytársulatnak BUDAPESTEN.

A társaság elhatározta magát arra, hogy az új, most kezdődő tízezegedik évi camperre-tar tarjátát jelentékenyen leszállítja, hogy a t. cz. gyapju-termelő és gyapjukereskedő urnak gyárilag mosott gyapjunál még kedvezőbb eredményt érhesessen el, mint az eddig volt. E. évi ápril hó 1-től kezdve tehát zsebben nyírt gyapjuért 5 frtot, timár gyapjuért 6 frtot, hátmosás gyapjuért 7 frtot számítottunk. Avezünk minden fajta gyapjut nyírlag mosás, és bizományi eladásra, vagy csupán csak bizományi eladásra. A gyapjuk nálunk raktárolási- és biztositási illetékek fölmentesen fekszenek; kivánatra előlegeket is adunk az érték két harmadáig igen mérsékelt kamatra és oleo eladási provisziót számittunk.

Számos ügyvéteink és direkt üszek köztetéink által a bel- és külföld legjelentékenyebb gyár-piaczin, azon helyzetben vagyunk, hogy a nekünk bizományba adott gyapjuk eladását az utolsó kézbe gyorsan és a legmagasabb áron eszközölhetjük, s a gyapju árat a tu-lajdonosnak készpénzben küldjük meg.

A hozzánk czimzett gyapjuküldeményeket az illő pályaudvarokból és hajó-arakodási állomásokról mi hozadjuk el A küldemények sor-zerint kerülnek mosásra, s az utóbbi még a legerősebb tologás esztén is legkésőbb 3—4 hét alatt eszközöztetik.

Néttái kérdézőkódésekre kimerítőleg és készséggel adatik válasz. (Utánnymomat nem díjazatik.)

596 1—3

1255 879

Hirdetmény.

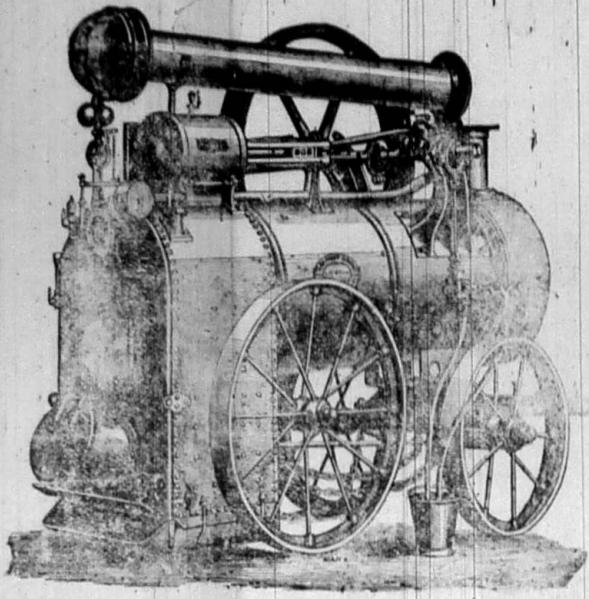
Nagy-Kanizsa város tanácsa által a városi főternek kongó téglávali kirakása iránti vállalat f. é. ápril hó 10-én d. e. 10 órakor a városház tanácsstermében 9185 frt. 78 kr. kikialltási ár mellett nyilvánosan meg-tartandó szóbeli árlejtés útján kiadatul fog, mely árlejtésre a kikialltási ár 10%-ának készpénz, vagy óvadék-képes értékpapirokban leendő letétele mellett a vállalkozni szándékozók ezennel meghivatnak.

Az árlejtési alapköltségvetés és egyéb feltételek a városmérnöki hivatalos helyiségben ápril 1-től kezdve a hivatalos órákon belül bárki által megtekinthetők. —

Kelt Nagy-Kanizsán, a v. tanácsnak 1879. martius 12-én tartott üléséből.

Babóchay
polgárm ester,

GARRETT R. és FIAI

két arany eremmel

és más díjakkal lettek kitüntetve.

Főigények **KOTZÓ PÁL** gépész mérnök

Budapest, üllői ut. szám alatt.

ajánlja

Legelősebb angol fran-
Garrett R.
és fiaitól
sorvetőgépeit, melyek világírűek, Magyarország viszonyainak meg-
felelően átalakítva, leszállított árakon;
Gőzmozgonyait, fa és szén, valamint szalmafütéshez, kétszer oly nagy
munkaképességgel, mint a névleges lóerőszám, kevés tüzelő-anyag-
fogyasztásuk által tűnnek ki;
Cséplőgépeit, ujjonan átalakítva, nagyobbított rosta-felülettel, nagy
munkaképességgel, tiszta cséplésre;
Rostált, minden gabonamélt tisztításához, valamint
Üszögrostákat;
Arató és kaszálgépeit,
Járgányait és járgányosloplóit, angol vagy amerikai rendszerben,
tisztító készülékkel vagy a nélkül, sírók vagy szállíthatók;
Szénagyújtót, angol és amerikai rendszerben;
Külföldi rostált;
Takarmány-készítő gépeit,
Malmaft stb.

Köpes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

1878-ban száz éves fennállása ünnepélyt ülte,

4-12

Pserhofer J.

gyógyszerész Bécsben, Singerstrasse 15. „zum gold. Reichsapfel“

ajánlja a t. olvasóknak az alant jegyzett és sok évi tapasztalat után jellemező bizonyított gyógyszerészeti

NB. Megrendeléseknél kérem a cím és postacím pontos megjelölését. — Az alant felsoroltakon kívül még sok egyéb különlegesség van készletben és néha nem készletben nem levő sárok iránti megrendelések megrendelői író alatt és legutóbban eszüközöttnek, és felvilágosítások legnagyobb készséggel díj nélkül adtnak. — Küldemények a vidékre, bérmentesített pénzbeküldés vagy utánvét mellett. — Vidéki megrendeléseknél csomagolásért darabonként 10 krajczár számítottak nagyobb küldeményeknél csomagolás saját költségére. Ismételtarútok jutalékban részesülnek.

- Akustikon (fülszer)**, 1 üvege 1 frt. o. 6. A fület mindig melegen és nedvesen tartja, oldalmaza megfűlés és ennek következményei ellen; közvetlen szabályos képzetését a fülszernek, melynek hiánya fokozt oly sok fűbajnak.
- Havasi fű-szesz**, W. Ottm. Bernhardt-ól Münchenben, a müncheni első orvosi tekintélyek által legkitünőbb háziésznek ajánlatot mindenütt, gyomor-bajok, különösen emésztési gyengeség, étvágyhiány, gyomorhurut, stb. ellen egyszerűen bevált. Üvege 10 krajczár.
- Amerikai köszvény-kenőcs**, győztes és bizonyosan ható, ketségelmentes legjobb szér minden köszvényes és csúszos baj, nevezetesen hátgerincz-baj tag-szaggatás, göres, ideges fogtájás, fejtájás, fülszaggatás stb. ellen 1 frt. 20 krajczár.
- Anatherin száj-viz**, cs. kir. szab. valódi noson elismert legjobb fogtárgató szer. 1 üvege 1 frt 40 krajczár.
- Szem-essentia**, dr. Romershausen-ól a láteró erősítésre és fentartásra; eredeti üvegekben a 2 fr. 50 krajczár és 1 frt 50 krajczár.
- Benczés tapasz**, Haubert-ól, kitünős szesz nyírt sebek ellen. Egy tégyel 40 krajczár.
- Vértisztító labdacso** Pserhofer J.-től ezeltől egyetemes labdacso neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemli, mivel csakugyan alig levezet betegség, melyben e labdacso csodás hatásukat egyszerűen be nem bizonyították volna. A legmunkaképes csepeken, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacso számtalanszor és a legfőbb idők alatt teljes gyógyulást eredményezett. 1 doboz 15 labdacssal 21 krajczár 1 tekerés 6 dobozzal 1 frt 5 krajczár, postán küldve 1 frt 10 krajczár. (1 tekerésnél kevesebb nem küldetik szét.) Számtalan level érkeztet melyek irói hálat mondának e pillükrét melynek a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségeiben egyszerű helyreállítását okozták. A ki csak egyszerű kísérletet tett veük, tovább ajánlja.
- Chachon aromatisée**, megszünteti a száj kellemetlen illését, mely dohányzás stb. következménye, 1 szelencze 50 krajczár.
- Chinai tolette-zsappan**, A legkülönfélébb gyártás terén. Használata után a bőr birányi szappanhoz igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 krajczár.
- Fiakerpor**, általános ismert jó háziész hátrul, rut, rekedtség, lájkok stb. ellen, 1 doboz 30 krajczár.
- Fagy-balzsam**, Pserhofer J.-től, évek óta lebiztosabban szernek az elismerve mindenemű fagybajok és tüllt sebek stb. ellen. 1 tégyel 40 krajczár.
- Hus-kivonat**, dr. Liebig utasítása szerint készíte, a Liebig társaságtól Prágában, eredeti szelenczekben 1 font forint 5.30, font 2.75, font 1.55, font 85 krajczár.
- Golyva-balzsam**, meghúzható szer, szőlőkoros nyak ellen, 1 üvege 40 krajczár.
- Kali-crème**, Pirker-ól, kitünő szer a bőr tisztálanságát ellen. 1, 2, 3, 4. számú, üvege 1 frt.
- Lendner testvérek híres tyükszemtapasza**, dobozokban 12 darab 60 krajczár, 3 darab 15 krajczár.
- Élet-essenzia (pragmi cseppek, svéd cseppek)**, megromlott gyomor, rossz emésztés mindenemű testi bajok ellen, kitünő háziész. Egy üvege 20 krajczár.
- Csukamáj-olaj**, valódi eredeti igen megízelt, tiszta a legkitünőbb minőségű. Egy üveg 1 frt.
- Mohanóvény-szeletkek**, (Mooßflanzen bergertől Pozsonyban, kitünő gyógyszer köhögés, rekedtség, hátrul stb. ellen. Egy doboz 35 krajczár.
- Neuroxylin**, HERBANY gyógyszerész-től, a pesi füvekkel készített növényi vonat köszvényes, csúszos, különösen pedig minden gyengeségi bajok ellen. Egy üvege 1 frt, erősebb hatályú 1 frt 20 krajczár.
- Por lábizzadás ellen**, ezen szer eltávolítja a lábizzadást, s az ezáltal keletkező kellemetlen szagot, épen tartja a lábait, és ártalmatlan szernek van bebizonyítva. Egy doboz ára 50 krajczár.
- Emésztőpor**, dr. Gollis-ól általános jelölés elismert háziész aranyeres bajok, gyomor-savany, gyomor-ideg, étvágyhiány, dugulás stb. ellen. Egy doboz 1 frt 20 krajczár, fel doboz 84 krajczár.
- Tannochinin hajkenőcs**, Pserhofer J.-től, sok évi tapasztalat alapján, évek óta orvosok és lakosok által vágyományú hajnövekedést serkényíti a legjobbnak elismerve, 1 szelencze 2 frt.
- Egyetemes tapasz**, Stendel tanártól vágott és szűrt sebek, merge kevelények, a lábák régi, lőszekontint felnyitó kel-fésli, macacs mirigykelek, fagy pokolvar, sebes és gyulladáson melle megfagyott tagok kosvány és hasontó bajok ellen jónak bizonyult. Egy tégyel 50 krajczár.
- Egyetemes tisztító só**, Bullrich A. W.-től, kitünő háziész megzavart emésztés minden következményei, u. m. fejtájás, szédülés, gyomorgöres, gyomor-ideg, aranyér dugulás stb. ellen. 1 csomag 1 frt.
- Fogtapasz**, cs. kir. szab. Würh W.-től, évek óta lyukas fogak öplombirozására, legjobbnak szerül ismerte. 1 stui 1 frt 20 krajczár.
- Fogpor**, Heider tanár utasítása szerint, egy doboz 40 krajczár.
- Mindenemű fogporok**, pasaták és tinkturák.
- Foggyöngyök**, valódi angol, a gyermekek fogzásának megkönnyítésére. Egy csomag 2 frt.
- Georgó Pate pectoralé-ja**, sok év óta, cs. kir. szab. rekedtség, hátrul, mell- és tüdőbajok gyógyításának ellen legjobb és legkellemesebb segédszernek általános elismerve. 1 doboz ára 50 krajczár.

Temesváry Mór

cipő-gyár raktára
BUDAPESTEN,
király-utca 1. szám, báró Orczy-féle ház,
nagyban és kicsinyben.

Nők számára:

Komod-cipők eberlasztinból és bőrből	1 frt 20 kr.
Séta-cipők, divatos félcipők, finomak és diszesek	2 frt 20 kr.
Regatta cipők csatokkal, finom eberlasztinból vagy bőrből	2 frt 70 kr.
Regatta-cipők fényfázós orral, magas sarokkal legújabb szabás	2 frt 80 kr.
Regatta-cipők ságrénből vagy zergebőrből, szögözött kettős talppal, magas sarokkal, legújabb szabás	2 frt 50 kr.
Eberlasztin-topánok finomak, diszesek, fényfázós-orrall	2 frt 70 kr.
Eberlasztin-topánok ruganyhuzóval, magas kivágással, fényfázós orral, rokokó sarokkal, legújabb szabás	3 frt 20 kr.
Eberlasztin czugos topánok, szivalaku metszéssel, sima talppal, rokokó sarokkal, elegáns szabás	3 frt 40 kr.
Bőrczugas topánok ságrénből, szögelt talppal magas kivágással, legfinomabb kiállítás	3 frt 20 kr.

Urak számára:

Házi cipők finom bőrből	1 frt 20 kr.
Topánok erős ságrénből, erős talppal	3 frt 80 kr.
Topánok ságrénből, fényfázós orral és talppal	3 frt 90 kr.
Borjubőr topánok vikszosak, erős dupla talppal, a legjobb minőségűek	4 frt 20 kr.
Borjubőr topánok keztübből, a lehető legjobb minőség	4 frt 50 kr.
Regatta félcipő nyári időnyre, legjobb ságrénből, erős talppal	3 frt 60 kr.
Regatta félcipő fényfázós díszrel, legújabb szabás	4 frt — kr.
Csimák erős vikszos vagy ságrénből, magas szár arófolttal talppal	9 frt — kr.
Gyermekek-cipők ságrénből	2 frt 40 kr.
Lednyeczipők eberlasztin és bőrből	1 frt 80 — 2 frt 40 kr.
Gyermekek-cipők	60 kr. — 1 frt 20 kr.

Megrendelések postán utánvét mellett vagy az előleg beküldése után gyorsan s pontosan teljesítettek. Nem alkalmas lábbeli a legkészebben kicseréltetik. Részletes árjegyzékek kíváratra bérmentve küldetnek meg.

VALÓDI Wilhelm-féle

antiarthritis és antirheumatikus

Vértisztító-thea.

gyógyhatásáról következő elismert sorokat közöljük:

1. levél:
- T. Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak
NEUNKIRCHENBEN.
Giersdorf, Hirschbergi kerület, 1877. apr. 15.
Postautalványon küldök ma 6 márkát, és kérem nekem ez összegért az ön Wilhelm-féle antiarthritis és antirheumatikus vértisztító theájából forduló postával küldeni. Tisztelettel
Schüttgen K.
2. levél:
- T. Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak
NEUNKIRCHENBEN.
Giersdorf, Hirschdorf kerület, Szézia, május 10.
Hét évig írtózatosan szenvedtem a rheumatismusban, hasztalan volt az orvosi segély, az ön Wilhelm-féle vértisztító theájának 8 napi használata jelentékeny jobbulást hozott, és 2 csomag elhasználása után egészséges vagyok és pedig oly egészséges, mint már régóta nem betegesen voltam, ismerőseim mind az ön Wilhelm-féle vértisztító theáját körik, miután ezek rajtam meggyőződtek annak sikeréről; ezt bizonyítékul önnek lenyomatás végett. Kitünő tisztelettel
Schüttgen Keresztély, kir. gyapgyár.
- Egyedül valódiilag készítve Wilhelm Ferenc gyógyszerész Neunkirchenben (Alsó Austria) Egy csomag 8 adagra osztva az orvos előírása szerint készítve — használati utasítással együtt a különféle nyelveken 1 frt, bélyeg és csomagolás külön 10 krajczár.

Wilhelm-féle

Schneberg növény-alpol

Wilhelm Fr. gyógyszerésztől Neunkirchenben, kitünő hatásáról

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak
NEUNKIRCHENBEN.
Kaltern, Dél-Tirol 1877. február 16.
Tekintetes ur! Még 6 év előtt, mint 24 éves nemzetőr egyik nagyobb fegygyörgykorlat alkalmával meghűltem és nehéz megbajba estem.
Mellszorulás, nehéz lélegzés közbe-közbe kellemetlen köpet vérrel vegyítve voltak a jelenségek. Ez évről évre ismétlődött különösen izzással és tavasszal, úgy hogy az orvosok lemondtak rólam.
Ekkor múlt év őszén Dr. Pupetschek törv. orvosunk az ön világhírű Wilhelm-féle havasi növény italt ajánlotta melyből 10 üveggel bevettém és ime azóta nem köpök vért, egy napon át sem fektüdtem és még kereshetek is ismét magamnak. Mellszorulást sem éreztem és könnyebben lélegzhettem. Újabban egy egész napon át a szabadban voltam 2 nap óta ismét mellszorulást érezek és nehezebben lélegzem. télek tehát hogy ismét vért köpök, mit szeretnék megakadályozni.
Azért tekintetes urat igen kérem, mint-hogy Wilhelm-féle havasi növényitalban igen bizom és biztos gyógyulástól tőle várom, szíveskedjek nekem néhány üveggel küldeni.
Mély tisztelettel
RICCABONA MIHÁLY,
cs. k. rokkant-nemzetőr főhadász.

Földbirtokosoknak!

Bécsi és budapesti földhitelintézetekkel való összeköttetésén folytán képes vagyok a földhitelt igénybe venni szándékozó földbirtokosoknak jöszálog-kölcsönüket gyorsan és jutányos feltételek mellett közvetíteni.

597 1—10
Gottlieb Sándor,
ügynök N.-Kanizsán.

ZALA

MEGYEI ÉRDEKŰ.

Hirdetéseket felvennek: Rudolf Mosa Budapest Vencziák há-
zar 11. sz. — A. V. Goldberg Budapest Semsaír utcai. — A
Doppelt Bécs Stubenbastei E. sz. — Weisz Mór Bécs II. Tábor
sz. 11. sz. Rubinstein Jakab és társai Budapest Király utca 17. sz.
1. em. — Haassstein & Vogler Bécs I. Wallischgasse 10.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP

A Zalamegyei-Gazdasági-Egyesület, a n.-kanizsai tisztí önszegélyző szövetség és több más egyeslet hivatalos közlönye

16. szám.

Nagy-Kanizsa, Szardán, 1879. április 16-án.

VI. évfolyam.

A Z U S O R A *)

II.

Első uzsora cikkekre — illetékes bírálóknak is csak 3 kis ellenvetésük van.

1-ször hogy szerintük *előbb* annyi hitelintézetet kellene államsegélyvel is felállítani, hogy a földbirtok tisztos kölcsönt kaphatna, — mert e nélkül — és uzsora büntetés mellett megakadna (?) a kölcsön forgalom.

Erre felelem, hogy nem lehet és nem szabad mindig a theoretikus sorrendet megtartani, — mert itt is megeshetik (bocsánat a vastag hasonlatért) hogy mire kinőtt a fű, megdöglik a ló! —

2-or ellenvetik: hogy az uzsora büntetés daczára is lenne takart uzsora —

No ezzel éppen maguk döntötték le az 1-ső ellenvetelmük indokát — t. i. ha továbbra is lenne uzsora: eo ipso lenne kölcsönzés, — vagyis: nem akadna meg a kölcsönforgalom.

Gyenge érvek, amelyek egyike *agyon-üti a másikat!*

De ha maradna is uzsora, meguehezitve — megfélemlitve *kevesebb lenne.*

Gyakorlatból beszélnek. Ügyvéd voltam már a korábbi úzsora törvény idejében. Láttam, hogy hidegverejtőket izadt az uzsorás — még ügyvédje előtt is: hogy az istenért ki ne derüljön az. Most pedig még neki áll föllebb, — mert hát „*szabad a vásár!*“ felebarátja bőrére — vérére! —

3-szor mondják hogy *előbb* a katonai kiadásokat kellene redukálni, akkor az állam is képes lenne földhitelintézetek felállítására, vagy csak pár millióval segélyezésére.

Ugy de ez pium desiderium. A honvédelmet csökkenteni nem lehet — nem szabad!

Ha tehát az 1-ső grádicsra *veszély nélkül* lépni nem lehet, minden okos ember ezt *átugorva* a 2-ikra lép.

Kedves urak! Nem gyakorlati emberek! Tudják meg hát, hogy ez uzsorás faj a *meglevő* h. intézetekből is kiszedik.

*) Tisztelt munkatársunk csak az érem egyik oldalát látja. Baj van, az bizonyos, mint ezt lapunk múlt számának vezércikkében elmondottuk; de meg kell fontolnunk, hogy az uzsora adózatok jóval nagyobb része könnyelmű adósság csinálóból áll. — Teljesen egyetértünk a teljesen szerkesztett „Veszprém“ című lap múlt számának vezércikkével, ahol az erőszakos véres megtorlástól óv, mert a felkor-bacsolt szenvedély nem bír higgadt ítéllettel s a bü-nessel együtt könnyen az artatlant is sújtja. — Szerk.

80%-re a massa pénzt és itthon kiosztják nagy uzsorára!..

Évek óta simlódik a kisbirtokosok hitelintézete! — Ó Felsége is 10,000 frtal segélyte. — Miért nem ered meg hát? Mondjuk ki a *sajnos* valóságot; azért főleg mert ezzel a nagybirtokosok h. intézetét vélik hátrányosítva — lenni az érdekeltek!..

Édes istenem! Hát mi baj lenne ha e mellett a nagy föld h. intézet 1—2 percenttel kevesebbet jövödelmezne?

Szabad-e ezért a középosztályt — Kossuthként is — a *nemzettest hátgerinczét* sorvadni, sőt elpusztulni hagyni?!

Teremt-e Isten több ily magyar közeposztályt — ha ez elporlik?..

Bizony mondom: az uzsorán hizott „*ujföldes urak*“ból nem igen lesznek patrióták — meleg hazafiak!

Mi hiába törültük el a jobbágy-ságot? Mi hiába rázta le 48 és a kor szelleme a jobbágy igát — ha most — alig rövid 20 év múlva *új jobbágy-ságot* teremt az uzsora — erősebb vas-igával — s a régi kegyes földes urak helyett — szivtelen Shylokokat!..

Hihetetlen de tán mégis igaz? mit a Pesti Napló ír, hogy Stajerhonnak egy vidékén a múlt márciusban 100 kis gazda lett kiárverezve birtokából — földönfutóvá — családjával; s hogy egy 145,000 frtos birtok (uradalom) 100 frton ütett el. — Tán ez sajtóhiba — de ha 10—20—100-ad áll is, hajmeresztő.

És kár is ily példákért Stajerig fáradni. Előttünk, nálunk — a híres Badacsony mellett is ez évben 1500 frtos szőlőt kötyáltak el 60 frtért, — Füred felé 4—5 hold szőlőt 70 frtért, s több száz ilyen — — már is — hát még ezután — ha a közelgő marhavész vagy más újabbi rosz érkezik..

Eszünkbe jut a rég mult, mikor 1—2 hold földet adtak egy puha kenyérért — csak hogy azt elemi csapások okozták, most pedig oly lappangó körösszeható okai dolgoznak, mint a fagyókéren rágódo féreg órló fogai — a gerenda szüperczegései lassan, de biztos halálra!

Uraim! ennek fele se tréfa! Itt már nagy a baj! Gyors segély kell.

Sturm-petitiókkal kellene a megyéknek elárasztani — s felrúzni a honatyákat!

Azt hiszem, ezt is álszeméremből nem teszik a megyék. Átalják bevallani a szorult helyzetet.

Rendezettebb államokban is van moat üzletpaugás és pénz hiány, de a földbirtokra vannak elégséges hitelintézetek.

A szegény Lengyelországban is van országos földhitel — s ha még láttat egy kis lengyel nemzeti élet, főleg ennek köszönhető.

Angliában pláne kényszerítik a gazdát, hogy vegyen kölcsönt birtoka alapcsövezésére sat.

Hauzner — ez osztrák Demosthenes mondá a mult héten, hogy a „*tök felé rohanásunk okai*: a véderőre és vasutgarantiáknai nagy kiadásaink.

De ha mi ezen bajokat most nem változtathatjuk — s ha ezek miatt hitelintézeteket államilag nem alkothatunk, — de látva látjuk hogy *valamit tenni kell*; hát tegyük azt amit lehet — állítsuk vissza az uzsora büntetést.

M. E. itteni egyik uzsorás 2500 ftos adóslévre perelt egy kis gazdát. Ebben 800 frt. előre bele irt kamat volt. A gazda sokalván, ellenírást vett tőle, hogy ha terminus előtt fizethet, e takart nagy kamat a tán kevesb idő arányában visszaszámíttatik.

Alulirt, miut a gazdának ügyvélje — becsatoltam a tárgyaláshoz az uzsorásnak ezen önkézü ellennyugtáját, melyvel igazolva lett, hogy a 800 frt takart nagy kamat itt már esalás, mert töke helyett szerepelteté. — Hivatkoztam a kir. főügyészségnek egy oly körrendeletére is, hogy ily esetekben a megyei kir. ügyészek indítsanak kriminálst. Kértem is ezt.

Mégis a jbiróság megítélte az egészet mint tökét!..

Igaz, hogy a királyi tábla elíté az uzsorástól e 800 frtot (ez is köszönet) de bünt. vizsgálati kérelmemet ez is agyonhallgatta!

A bírák is sokat segíthetnének a törv. szük keretén belül is.

Hanem hát könnyebb indokolni azt, amit az adóslével cifferblatja mutat.

De hogy mi lesz az ilyeneknek vége?.. boldog Isten tudja!

Jó — nem! y—y.

„A tanítóhiány Magyarorszában.“

E cím alatt jelent meg a „Zala“ f. é. 13. számában egy cikk, melynek tartalma arra indított, hogy én is a dollog érdeméhez szóljak. — Szívesen látom, ha a nagy közönségből olykor-olykor egy-egy tanügybarát felszólal a tanító érdekei mellett, de rosszul hat valamira, ha e felszólalás táborunkból jó. — Mind eicsévelt dolgok, mit az igen tisztelt collega úr mond; el lett mind az már százszor is mondva, és ha az idő nem segít bajunkon, bizonyosan, hiába leentett előtte felszólalóknak is furdtsága Reménységűr ömlött keblünkbe midőn a porosz francia háboru után, Európaszerte egy volt a jelszó: „A tanítók mindenekelőtt gyápolandók, mert Franciaországot, csakis a porosz iskolamesterek verték meg.“ — gyarló fölfogása volt ez azon kornak, mely a művelődés netovábbjával dicsekszik. — Franciaországot megverte az ország államiségának keretébe nem illó kormányforma, a császárság kóros állapota. — És míg az országok az iskolamesterek iránt leróni iparkodtak az elismerés adóját, iparkodván azok nyomasztó állapot enyhíteni, és magában Németországban is törvényhozásilag kívánták a győzelmes testületnek az elismerés és hála adóját leróni, Moltke gróf a híres hadvezér, nemesik a német tanítóvilág öröm mámorát osztatá szét akkori nyilatkozata által, hanem egész Európát kivétközteté díeseretes szándékából, a tanítók sorsán javítani, a mennyiben ő azt állítá, hogy a francziák fölötti győzelmet Németország nem az iskolamestereknek, nem a német iskolának, hanem a militárizmus iskolájának köszönheti. — Nem kellett több: a tanítók sorsának javítása czéljából a törvényhozás asztalán fektüt törvényjavaslat nagy szótöbbséggel elvetetett. — Igaza van Mádai Mátyás derék collegának, midőn azt állítja az „Általános tanügyi Közlöny, egyik idei számában, hogy Moltkének idézett alkalommal tett nyilatkozata visszahatást szült e téren Európaszerte. — Csak Franciaország, e derék nagy nemzet karolta föl valóban a tanügyet; ez országban első helyen áll a tanügy; erre ugyszólván többet áldoz, mint másutt a hadügyre és tanügyre, de még egy pár, pl. folyamszabályozási és közlekedési ügyre, öszvevéve áldoznak.

A „Zala“ tárczája.

A fecskéhez.

Itt vagy, és én újra látlak
Kis fecském tégedet!
Ah oly epedve vártam már
Megörkezésedet.

Beszélj hamar! ugy-e láttad
Jöttüdben kedvesem?
Mond, hogy van ő? o mondj el mindent
Féltél énekeim.

Mond: ő is olyan boldogtalan
A milyen én vagyok,
S őmi e földön néki is
Olyan kínos dolog?

Vagy tán vidám s mosolygó ő,
Mint a kikelet?
Mert el tudott mégis-mégis
Feledni engemet.

Mond: tekint-e olykor-olykor
A távolból felém?
S hogyha tekint, ugy-e akkor
Könyösepp ragyog szemén?

Nemde, ha jó a csendes est,
Letéve gondjait,
Mint egykor szokott mostan is
El-el ábrándozik?

S beszélj bármit; — ő tudná/csak
Én őt hogy szeretem!
Elmondandó akkor minden,
Minden tettet nekem.

Elmondanád, el, és aztán
Od'adnád száryaid,
Melyekkel átrepülném a
Távol korlátait;

S elmennék hozzá én magam
Majd minden alkonyon,
S ismét oly boldogok lennénk,
Mint voltunk egykoron.

Rédey.

Egy magyar születésű német költő.

BECK KÁROLY.

Bécsben a napokban hunyta le a bajai születésű Beck Károly fáradt szeméit örök nyugalomra. Sokat szenvedett az utolsó években, s talán szenvedéseinek nem kisebb része volt az elfeledettség tudata, mely magános órákban lelket gyötörhette, mert Beck Károly, bármily kegyetlennel viselésünk emléke iránt, mely nekünk kötele-ségünké teszi, hogy a német költő mellett a magyar érzelmei emberről se feledkezünk meg, Beck Károly túlélt magát. Sok, sok estendővel élte magát túl, mert amivel élejtelt adott magáról, az emlékeztetett ugyan az egykor nagyon is ünnepe-lantos költőre, ki a szívek kegyenczének nevezhette magát, de messze mögötte maradt azon költői termékeinek, melyekkel a negyvenes években oly szenatiór kelteit. A hivatalos és hivatalon birálat fiatal költő műveit ritkán szokta oly kedvezően fogadni, mint fogadta Beck Károlyéit. Mindjárt első költeményeivel, melyekben még kissé

zavartabb hangokban erős subjektivitása nyilatkozik, népszerűvé lett; sőt oly népszerűsége tett szert, hogy neki a bírálat magyszerü jövöt jósolt, s egy kiválóbb német ítéző a német költészet Byronjának idézte, s ő épugy csalatkozott benne, mint a költő önmagát túlbecsülte. — Azonban Beck Károly költői forrásának kiapadása inkább a költő sajátosság viszonyában keresendő; s a kiegyenlítettellen ellentét az elő sikerek utáni évek hosszú során át inkább élesbökké váltak a költőben, mint bizonyos egységbe olvadva ez utóbbi határozottabb kifejezésében nyilatkozhatott volna a költői egyéniségnek. S így az elhunyt költőben látjuk az egésznek részét de az egészet nem. Látunk egy költői dícsőségés pályá nagy reményekre jogosító kezdetén, de a kezdesnek sem fejlődését, sem befejezését nem látjuk. Látjuk a készőlő alak korrajzait, de egyebet nem vagyunk képesek felföldözni. — A viszonyok, melyek között Beck Károly élt, megmagyarázzák nekünk, hogy miért nem volt ő képes egész költői egyéniséggé fejlődni, bár az erős subjektivitás, mely első műveiben nyilatkozott, erre reményt adott mind azoknak, kik Beck költői fellépését oly rendkívüli örömmel üdvözölték. Mi e költői egyéniség elzüllesének okait épen ez erős subjektivitás tonalán véljük feltalálni; Beck azokban az években kezdett írni, midőn a szabadabb mozgalmak első hullámcsapásai kezdék érinteni a fiatal szöveket, de egyszerűsége a reactio különösen Németországban e szabadabb mozgalm minden áron visszatartani igyekezett. E szabadabb mozgalmak reflexioi képesek tartalmát első költeményeinek, melyek e

czím alatt: Nichte (éjszaka) 1838-ban jelentek meg. Már ezekben az első költeményekben képes a figyelmesebb szemléző Beck egyéni ki nem fejlődésének okaira akadni. — Beck Károlynak legnagyobb hibája t. i. az, hogy ő valamely tendenciával csak játszik, a mint ez felszüre vetve az idők áradó folyamától lelke erősebben, vagy gyeugébben érinti, s ez erintés folytán subjectiv érzelmeinek kifejezést ad. De a tendentiát az eszme magaslátára emelni, azt emberivé, általánossá tenni nem képes. Ez mindenesetre a költő sajátosság viszonyainak róható fel, de e viszonyokkal való küzdelemben nem a költő a győztes.

Beck Károly 1817-ben született Baja: zsidó szülöktől. Atyja, ki becsült kereskedő volt őt sziatén a kereskedői pályára szánta, és neki valamint az akkori idők szerint eléggé művelt és a német irodalom classikus íróit ismerő anyjának csak nagynehezen sikerült az aját reá birmi, hogy hiának más pályát engedjen választani. Beck Károly tehát Bécsbe ment az orvosi tanfolyam hallgatására, innen csakhamar Lipszécbe. Már 1838-ban jelentek meg előbb említett versei, a melyekben virtuóz nyelven ugyan ifju lelkesedéssel ad kifejezést érzelmeinek, de a lyrái már és a szép nyelv nem képesek pótolni hár ezekben is a tartalom szegénységét. — Börne demokratikus irányu gondolkozásának kétségén kívül volt befolyása reá, a minthogy Börne halálára irt költeménye mutatja is, hogy költészetében az ő politikai eszmeinek szolgálatában áll. Még ugyanasz évben jelent meg egy másik kötet költeménye is e czím alatt: „A viendő poéta“ (Der fahrende Poet) és 1840-ben:

Moltkónek tett nyilatkozata, az eu-
ropai tanügyre nézve általában rossz ha-
rást szült. — A szegény iskolamesterek
hiába néztek önbizalommal a jövőbe,
az oly nézőn áron megvásárolt közér-
dekltség elpárolgott, és bánatos köz-
vel kérdeztük: Tehát csakugyan gyű-
lölnék bennünket az istenek? — Ket-
tos munka vár az itt felsorolt előzmé-
nyek után reánk — Ujra kell kezdeni
elől, értvén ezalatt, hogy a veszett
remény fölélesztéséhez hozzá kell fog-
nunk, és iparkodni, azt minden áron ben-
nünk táplálni új életre szítani. Ez pe-
dig csak úgy lehetséges, ha tekintélyre
teszünk szert. Itt azon ponthoz ér-
tem, mely tulajdonképen válaszul szol-
galjon az idézett cikktől tiszt. írójának —
Higye el t. collega, én is szegény csalá-
dapa vagyok, 6 tagból áll családom,
és piacunk drágaság tekintetéből, Zala
vármegye bármely városával kiállja a
versenyt; de én azt tapasztaltam, hogy
a rimánkodás, a szüntelen panasz csak
árt a tekintélynek. Tanító, tekintély nél-
kül pedig vajmi szánalomra méltó terem-
tes és: „Szegény ember dögát, bol-
dog Isten birja”. — Nálam az anyagi
javakat, dícsérvés nélkül legyen mondva,
a munka, a folytonos továbbképzés pó-
tolja. — Mialatt dolgozom, teljesen meg-
feledekem róla, hogy talán utolsó fo-
ripiját váltja föl szeretett nőm, a szük-
séges élelem beszerzése céljából. — A
szegénységet különben csak akkor ér-
zem, ha a könyvtárus praesentálja a számlá-
t fizetés végett. — A nagy közönség
mindezt jól tudja, és biztosítom a t.
collegát róla, hogy ismeretes lévén előtte
— a nagy közönség előtt — mennyire
fekszik szívemen a nép művelése, meny-
nyire iparkodom családomat tisztessé-
sen, tanítóhoz illő módon, szerényen, be-
csületes törekvéssel fontantani, nem la-
tolgatja, vajjon pár forinttal többel vagy
kevesebbel bírok-e, és munkásságom iránt
elismeréssel viseltetik. Különbösen hazánk
kormányja 68 óta megtett mindent, mit
körülményeink közt tennie lehetséges;
őt okozni elmaradottságunkért, valóban
igaztalan. — Igaz, ugyan, hogy itt-ott
közébe többet tehetnének, de gyarló
emberek lévén mindnyájunk, ezt soha
sem lobbantjuk szemükre. — Kommt
zeit, kommt Rat; az idő megérlel min-
dent. — mindezek szerint e lapok tisztelt
szerkesztőjének igaza volt, midőn
idézett cikkénél csillag alatt azon meg-
jegyzést tette, hogy a tekintély szerzése
az illető egyéntől függ. — „Selbst
ist der Mann”. — Nem magamat
kivánom a t. collegának példányképpel
odaállítani, mert habár szüntelen dol-
gozom továbbképzésemre és a takaré-
kos után nyújtódom, nálammál kitünőbbnél,
kitünőbb, szorgalmasnál szorgalmasabb
tanítói vannak szeretett hazámnak. —
Azonban szívesen egyetérték a t. colle-
gával akkor, ha a cikktől ezimét azon ér-

telemben kívánja venni, hogy a hivatás-
ának teljes odaadással élő tanítóknak
— ha nem is nagy, de még is hiány-
ban van. szeretett hazánk. Azért ocsud-
junk föl! tartunk és ze, értsünk egyet,
mert ez a hatalom veleje; vivjük ki
folytonos szorgalom és munkásság által
polgártársaink tisztetétét és szeretetét;
a tisztas közép osztályl leginkább benső
viszonyban élve, végre csak elfog jönni
az idő, melyben csakugyan beismerik,
hogy a tanítóság elismerést és támoga-
tást érdemlő tekintélyes osztály. — Mi
hogy megelőbb úgy legyen, szívem mé-
lyébe hon óhajtom.

Barát Almos.

A köz-morál.

Az erkölcsiség az alapja — úgy az
egyének — mint az egyesekből álló társad-
alom szellemi életének, — sőt anyagi fel-
virágzásának is. —

Rég megírták ezt: Cicero, Berzsenyi
és sok mások — mondván:

„Minden országnak támasza, talpköve
A tiszta erkölcs, — mely ha megvész:
Róma ledül — s rabigába gürnyed.”

Az erkölcsiség mérvé szerint mond-
juk hogy: ez vagy az jó ember — jó nép.

A társadalom erkölcsi fejlődése nem
olyan, mint például művészeti v. tudomá-
nyos fejlődése: hogy a régi napra tovább
épít az újabb kor. — Tudományt, mű-
vészetet ott folytatja az utólemzedek, ahol
félbehagyták a régiebbek.

A köz-morál azonban csak hullámzik.
Fel és alá. — Apályát, dagályát, culminá-
cióját, majd ismét hanyatlását látjuk az em-
beriség történelmében — koronkint! —

Voltaik — egymondhatók — „isten-
félő korszakok” már az óko ban. A jó Áb-
rahám a kegyes Jób s szent Dávid sat
idejében. Majd ismét volt S. domo Gomora
korszak. Némelyek az özüvizet is Isten-
büntetésének vélik az akkori elfajult kor
embereire. —

A jámbor próféták után jöttek a go-
nozozók, Ezsauk, Nerok. — Krisztus-
nak pláne az Istenházból is korbáccsal
kelle kikergetni az öszö kulturokat.

A spartaiak és Grachusok erőnyes ideje
után jöttek Catilinkok, Lukullusok, Cleopá-
trák bünterhes korszakai.

A keresztényi kegyes zarándok világ
és átjatos keresztosháborúk után a közép-
kor rablóvárák korszaka. — Tízszek
pénzért bünt megbocsájto idénye után a
Reformátorok puritán szigora. — IV-ik
Henrik és Mátyás igazságos korszakai után
egy Dobzse László és XIV-ik Lajos kéjencez
korszaka.

Egyik felszázadban emelkedni — má-
sikban süllyedni látjuk a köz-morált.

Hazánkban is — p. o. Kálmán király
előtt úgy elharapódzott népünknek a lopási
mánia, hogy csak tulszioro törvénynevel-
őrr — és föl levágatással lehetett és kel-
lett korlátozni. Voltaik gyujtogatási és uton-
állási időszakok, hogy egymást érték a
Staturumok, majd meg 50 évig se kellett
ez. A Sobri és Milfajok tényeit mint régi
eseteket mesélték az öregek. — Gyilkos-
ságokat csak vásári ponyva festésen —
mint ritkaságot, náddal mutogattak az ér-
zékeny publikumnak, krajczárért fejkenknt.
Ez mostanában? Majd mindennap
telvük a hírlapok borzasztó gyilkosságok
— rablások — csalások és zsarolások —

előszóban, melyet a Rotschild házhoz ír,
sok keserűséggel nyilatkozik a gazdagok-
ról, mint a szegények elnyomóiról és vall-
juk meg, nem egészen elfogulatlanul. — A
mit azután írt, az mutatja ugyan a lyri-
kusát, ki a forma tiszta kezelésében még
mindig mester, de fájdalom azt is, hogy a
költő Jankóval teljesen kimerítette tehetsé-
gét, s azért élte magát túl, s meghalt, mie-
lőtt megszűnt volna élni. —

A költőnek és írónak azonban költői
érdemei mellett emberi érdemeit is latba
kell vetnünk.

Beck Károly minden költeményében
a betöltetlen vágy bizonyos keserű érzete
vonul végig, ami leghűbb kifejezése a kor-
tendentia közötti ingadozásának. — A sza-
badság és az emberi jogok iránti érzete
azonban minden kétségen felül áll; ez és
azon vérmes remények, melyeket megjele-
nésehez kötöttek, ha nem is biztosítják őt
a teljes elfeledéstől, biztosítanak neki helyet
a német irodalom történetében.

Érdekes lesz még róla felemlíteni a
következőket. Beck Károly magyarul is írt.
A Balázs Sándor által 1862 — szerkesztett
Ország tükre című lapban ezen ezem alatt:
Együttlétem ünnepeit honfitársakkal 1843-
diki naplójából Lenau Miklóssal való együtt-
léteit írja le, a melyből egy részletét köz-
lünk. Beck Lenaut Bécsben keresvén fel, z a
többi között kérdezi:

Huzamosb ideig szándékozik Bécsben
maradni?

„Jövék, hogy kegyeddél együtt éljek,
újat, ha Isten akarja, s hasznosat teremtek,
hogy munkácaimatt át dolgozva, kijavítva,
új kiadásban nyújtsam a közönségnek. A
regi alakért már nem jelleknek felelős, az
összes farsasatók közü legfőbbek csak
annyit fahatnék meg, amennyi szükse-
gesnek látszott legyőzött álláspontok és
fejlődési fázisok jelezésére. (Vértesszét) dá-
laim („Gepanzerte Lieder”) már is ötven

alkalmasok és megszökésnek, és minden
táju öngyilkosságok hírelvél!.

Beleg a társadalom. — Kórjelei: a
tulszioro önzés — a tulszioro haszon és él-
hajbászat a nagy urhatnáság, bármí áron,
bármí eszközökkel.

Társadalmi bajaink okait, forrásait
kutatva írja a Magyar Hírlap 91-ik száma
— nagyon is nyílt ősséggel, a követke-
zőket:

Társadalmi bajaink fő okául hely-
telensé mondjuk a gyermek és népuvelés
állítólagos elhanyagoltságát. — A jó neve-
lés mint mag — a gyermek fogékony ke-
belében jó gyümölcsöket hozhat; nemes
érzéseket, vágyat minden szép — jó és igaz
iránt, házasszeretetet, részvétet a nyomor
iránt, — de mit érnek mindezek a köz-
életben? Érvényesítheti e ezeket az élet-
tartással küzdő férfi?.

Az ily nemes hajlamokkal telt ifju
kiélt a világba, — látja hogy az eszményi
szép jó és igaz, mit ő bálványként imádni
tanult, lépten nyomon sárral dobóztatik, —
hogy az önzetlenség, az idealizmus gony-
mólyal találkozik, jellem, szótártára: naiv
ostobaságnak tartatik. Látja, hogy minden
oldalról mellőzést bántalmakat kell élmie
s mindenütt közönyvel s érzéketlenség-
gel, kapzsi önzéssel pártfogoltak elejbe-
tevéseivel találkozni.

Ifjúból férfi lesz. Szorgalmával szé-
pen megélhet; de balcsot éri — megzoro-
rul — uszorások kezébe esik, kik mende-
mélőli kifosztják. — Hová menjen párszra?
Törvény az uszorások ellen nincs. Mí köze
az államnak az egyének bajával, csak az
adók fizetessenek pontosan hogy a kormány-
zat fényes gépezete meg ne akadjon. (Kor-
mánpártinak vélt lap írja).

Igazság szolgáltatásunk tiltja bár, hogy
egyik a másiknak vagyonát elvegye; de
únesen eszökök, hogy a megrövidítetett a
megtámadó ellen o talmazza. —

Az uszoráért, adókért sokszor duplán
rött illetekért börg exequálják a szegé-
ny embert, — hiába mondja hogy azt a
nagy summát nem kapta, — hogy azt a
belyegesonkítást tudatlanul, sokszor nem
is ő követte el vagy má megfizette, de
nyugtáját elvesztette (pedig sokszor kérnek
ilyet), mert adókezesünk cifra, a sok
könyvelés bonyodalmas: még kényvelik
nyársáért. Tehát ő benne is te-mészete-
sen támad fel a on ösztön, hogy magá ma-
gát bármí eszközzel védje — bárhogy kár-
pótolja. — siet is azért a telekbaúsághoz
— átírta birtokát fiára, nejjére — sziúleg:
hogy sokszor jó lelki h telezójét is meg-
előzhesse, kijátszhassa — vagyis hogy ma-
gát egyebekért kárpótolja — jelentele-
nül is!

Jó hízemű, de hanyag v. törvénytud-
atlan birtokvevő, mire ut vett birtokát
magára írtni neki készüldök: már miök
megelőztek, vagy túlterheltek: s miöcs el-
lene vrosság v. büntetés a törvényben, —
azt mondják: a véto legyen óvatos, — s
jóhíszemű vevő kénytelen vosszteni, vagy
egyét kétszer megvenni, illetőleg 2-er ki-
fizetni, — a ravasz átíró pedig má kába
vevő.

Csuda e ha az emberek a velük szü-
letett, vagy nevelésből magukká hozott
nemesebb érzéseket eldobva, megújítják a
besszűet melletti koptalást és kedvet kapnak
a mások verejtékén élősködő kényelmes
élethez?!

Vannak vidékek ahol minden szőre
szóra verekesznek, — e közben a pájtá-
sokat megkésezeni fejt beverni — (úgy
hogy ez legtöbbször bele hal) — nem is
tartatik valami fontos — erkölcsi romlotti-

nehány oldalra olvadtak le Van bátorságon
fájdalmat okozni magának, hogy annál
tartósabb időre jót tegyek. Nem állott-e ki
a teremtmény is többször tűz-vízpróbát,
mielőtt megérett arra, hogy mostani alak-
jában a világ elé kerüljön. És miúdig elég-
gé hiányos maradt: —

O komolyan válaszolá: „A költő amaz
állítólagos joga ellen, miszerint gyermekeit
kenye kedve szerint kitagadhatja irgalmat-
lanul kímélhatja, végül még el is ölheti,
mert anyajegygyel vagy törpén születtek,
határozottan tiltakozom. Sőt az aggályos
latolgatást és mérgetést, nyessét és kisér-
getést is kártékonyak tartom.”

„Azon meggyőződés, miszerint ez al-
kalommal helyesen cselekszem, oly szilárd
bennem, hogy oly tekintély, mint a kegyedé,
sem rendítheti azt meg. A mit festettem,
az festve van, ezt csak Götie mester éne-
kelheté. És még ő sem. Megelégedhetünk-e
valaha? Ah, mit ér a sok bölcsesség, ha
már a szeretetlenség megértőnt! Ki nem
téved? Kinek szolgálnak minden időben jó
szellemek? Én ismerek egy igen jeles német
költőt, ki figyelmetlen porczben e sörökra
csábította magát:

Ott férjt, nőt-és gyermeket
Könyörtelen levernek.”

„Büntetésre méltó sorok” nevetett
hangosan; a prófétának ez az én versem:
És maig még egy barátom sem volt eléggé
őszinte, nyílt, hogy erre utaljon vala! No,
e sorokat tűzzel ki kell irtanom — Tehát
kegyed gyermekgyilkolást hirdet?

„En feloldom az életképtelent”

„És ha eléggéd vért ontott?”

„Akkor elutazom búböcsánatomért.
Berímbe szándékozom.”

„Különös, mondá, hogy ön a dél fia
éjszak után eped. Én utálok e józan, nyakig
gombolt, kedélytelen éjszakot. Minő tet-
teket mutat fel az éjszak? Kérkedés, vér-
ontást és Ausztria eretnekítését! Mit trem-
tett ez az éjszak néhány derék bölcsész ki-

ságnak.” És egyik esetet követi a másik. —
Persze a tettesek 1—2 hétre behivatnak —
akkor elővizsgálatnak — azután a Törv-
székhez kísértetnek, — s mire ott végár-
gyljak: addigra a vidék népe el is fejté a
büntöset — s még a késő ítéleti büntö-
tést levek muloa hallja; addig mindig azt
hiszi hogy tán büntetve sem lesznek a tet-
tesek; — holott ha rögön — főleg a hely-
színen — bár kisebb büntetés — de me-
legében alkalmaztatnák: ez mint vissza ri-
asztó példaadás célra vezetőlő volna. —

Világos tehát — mondja az idézett
lap — hogy társadalmi bajainknak — a
közérkölsőség hanyatlásának egyik fő oka
— nem annyira nevelési hiányunk — mint
inkább büböcs tulzása esett humanizmus
alapuló igazság szolgáltatásunk, s díága,
lassu, bonyodalmas és költséges törvényke-
zésünkben keresendő!.

Pedig duplán fájdalmas tapasztalat h
hogy éppen alkotmányos önkormányzatunk
korszakában látjuk hanyatlani a köz-mo-
rált!

De nem maradhat az így sokáig. Vé-
gének kell lenni ez országgyűlési pártos
torzalkodásoknak — melyek csak ádót ra-
bolkak a szükséges törvények feletti ta-
nácskozhatszról. — A napokban gyűlték
össze a képviselők minden pártból „békél-
teli vacsorára.” Most majd — mint Jókai
mondá — miadatt Szeged városát egy sziv-
vel lélekkel újra építeni neki törődjünk;
megfogjuk egyakarattal újra alkotni a Ha-
zát és hazai viszonyokat is!

Vajha!

y-y

(Folytatása köv.)

Helyi és megyei hírek.

— (A felsőes nralkodó pár ezüst la-
kodalmához) Nagykanizsa város képvise-
lőtestülete 1870. évi ápril 17 én délután 3
órák a városház nagytermében rendki-
válti közgyűlést tart; melyben a felsőes
uralkodó pár ezüst mennyegzőjének meg-
ünneplése tárgyában intézkedés fog történi.
Kivánjuk hogy e közgyűlés minél látoga-
tottabb legyen s bizosan hírszük, hogy a
nagy nap fontosságához méltó lesz az in-
tézkedés is. —

— A folyó hó 6-an az I. nagy-kaniz-
sai keresk ifjak önképző egyete által a
a tiszavidéki árvízkarosultak javára rende-
zett hángyversenynek eredménye a követ-
kező: beletti díjakért 327 frt. 50 kr. felül-
fizetések 27 frt. 12 kr. és pedig Tekinte-
tes: vasúti Bead ur Z. Egerszeg 5 frt.
Kohn Sárota urad helyben 2 frt., egy
kapitány 40 kr. Thomka ur 1 frt. 50 kr.
Fleischer ur 1 frt 80 kr., Gansl 40 kr. Mar-
ton ur 60 kr. N. N. 50 kr. Scherz M. J.
ur 2 frt. Grünhut ur 1 frt. Weisz ur 30
kr. Stolzler ur 40 kr. Löwinger Kamilla
és Paulina kisasszonyok 4 frt. Dr. Weisz
Zsigmond ur 1 frt. 40 kr. Tuboly Viktor ur
40 kr. N. N. 40 kr. Schulthess ur 40 kr.
Wajdics József ur 1 frt. Sommer József
ur 1 frt. Welisch Adolf ur 1 frt. Fischel
Fülöp ur 1 frt. 62 kr. N. N. 40 kr. Össze-
bevetél 354 frt. 32 kr. kiadások 192 frt. 31
kr. tehát maradt tiszta jövedelem 162 frt 31
kr. mely összeg a helybeli polgármesteri
hivatalnak további rendelkezésé miatt át is
adatott a nagybecsült felülfizetőknek és
jelenvoltaknak pedig ezennel köszönetet
nyilvánítunk a nyomor és az inség nevében.

A rendezőség.

* Delogy nem? Sunk sincs a ki nem lelt
durvaság kifolya-ának nem tar-ona az ilyen kihaga-
sokat; de a legszeledebb korban is lesznek ily esetek.
Szerk.

vételével? Túlelvél fát és ellenzékos itó-
szetet!

„És ép az ily itészetet nekem szenved-
délylyel kell keresnem, ép az ily itészetnek
kell örök jötevémmé lennie. Képlet-pazar-
lónak neveztek, jól van, legszigorubb gyám-
nokság alá helyezem magam. Egyszerűséget
kell találnom. szent mértéket, értelmisséget
és a szoros kimerítő alakot, most vagy
soha!”

„Különös, megindító egy gyónás,” szolt
nyiltszívéleg.

„Magam sem kíméltem a képeket,
Grün Anastasius még kevésbé. Egy osztrák
költő sem tartózkodhatik ettől, egyikünk
sem ért hozzá tökélyesen kifejező, oda illő
epithetonokkal élni. Mindnyáján gyermekek
vagyunk, kik azt hisszük, hogy hatvan
pengő krajczár több egy pengő forintnál.”

Felkeltem és kalapom után nyúltam.

„Hová? Már menni akar?”

„Hivatalos vagyok, azontelül attól
tartok, hogy háborgatom. Ugyanez volt
oka, hogy a vidéken meg nem látogatám.”

„Mások kevésbé voltak gyöngédek,”

szolt. „Egész csapatokból jöttek a száraz
hízelgőknek, hogy képzelt tehetségem teljét
háborgassák, hogy untassanak és keserít-
senek. Itt a városban ép úgy van. Naponta
föltésem magamban ennek másképp kell
lennie és mindig a régi mellett maradok.”

Én nevettem. „Ez a veimari Kunst-
maierre emlékeztet. Minden áldott nap ke-
servesen panszokodott ajtjára átkozott csi-
korgása fölött, majdnem kétségbe esett
rajta. Götie mester hetekig dicsegetés tü-
relemmel hallgatta végig. Végre fejezt ráva
mondá: Ön csodálatos egy pogány! Ola-
jostasson meg; derekasan átkozott ajtaját,
hogy a kegyed és az ő lelke végre nyug-
alomnak örvendjen. Kegyednek azt mondotta
volna: miért nem úzte már régen ki a szen-
télyből e szatóc és bankárokat?”

Elváltunk. „Logközelebb eljövök ün-
ért” kiáltá utánam.

Meghívó. A nagykanizsai „kisdiednevelő egyesület” évi rendezés közgyűlése 1879. apr. 20-án, délután 4 órakor, az óvoda helyiségében tartatik, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívattak. Türgyösorvost: a.) Az évi költségvetés megállapítása (11. §. a. b.) A bezárt évi számadás felülvizsgálása. 11. §. b. c.) Netáni indítványok tárgyalása. 11. §. e.) d.) Az alapszabályok 15. §. szerint kitért 10. választmányi tag helyett új választás. (17. §. a. sorrend szerint kitért választmányi tagok újra választhatóak. Nagy-Kanizsa, 1879. évi márc. 25-iki választmányi ülésből. Özevgy. Martinkovits Károlyné egyesületi elnök.

Színhazi cserevadás. A népszínház örömmel ünnepel, a vizionáltság ünnepét. Megjött Geröffy né, még pedig úgy, hogy el sem távozzék többé körünkől, hol — remélem — rövid idő alatt egészen otthonosan fogja érezni magát és csillogó szárnyait megpihentetni, hogy dalos torkát annáljobban használhassa.

Ugy-e most úgy illenek, hogy egy kis étrajzot adjak? Uram fia! Mit mondjak egyebet, mint hogy a kedves művész mind az öt érzéke már korán kifáradt. A látás, hogy bámulóit lábánál pillantthassa meg; a szaglás, hogy a koszonák és bokréta illata édes nómorba ringassa; az ízlelés, hogy tolejtjeivel megdöbbenjen és a tapintás — vagyis helyesebben tapintat — hogy az esztétikai szépek korlátait soha át ne lépje. Hogy mikor és hol született, azt bizony nem tudnánk megmondani, de sokszor hallottam, amint tisztelői énekeltek ablakai alatt a hold méla fényénél:

„Nem anyától letél,
Rózsafán termettél!”

Ugy-e azt is szeretnék tudni, hogy mily hasonlatos és mily különbség van Soldosné és Geröffyné között?

Erre már könnyebb a felelet, mert mind a két művész rendkívül megzavarta nyugalmamat.

Soldosné a megtévesztült báj, míg Geröffyné maga a chic!

Ha Soldosné játszik, azt látszik mondani: Az én helyem most tulajdonképen Olympon lenne, illatos rózsák felhők között de mert annyira szeretlek „istenadta paraszt népe”... hát csak azért is megmutatom, hogy mit tudok!

Geröffyné pedig így szól magában: „Juszt sem fog ki rajtam az a másik!”

Soldosné játékaival elbájoz... Geröffyné elcsábít!

Soldosné éneke csattogás, Geröffyné csicsérgés!

Soldosnéról azt szerették mondani, hogy operetben is „Finum Rózsai”... a mit én határozott tagadásba veszek... Geröffynéről viszont én mondom, hogy népszínházban is „Nimiche” marad... a mit senki sem tagadott.

A kacintáshoz mindkettő kitűnően ért Soldosné szemüregére delejes, míg Geröffyné szeméi szikrákat szórnak... néha a kedélyes családi kandalló tűzéhez hasonlóan, néha a szűreti vig. tűzijáték módjára, s olykor mint egyedül a haragos nő szemé szokott.

Ha Soldosné mosolyog, oly szelid fény dörög át egész lényét, mint a hold fényében rezgő hegyi patak tükre. Oly jól esik és mégis — nem tudom miért — úgy sirhatnék ha e mosoly ül szép ajkain. Geröffyné arca egészen felderül, ha mosolyg, kétfelől güdöröskék képződnek, szeméi paján tűzben égnek és kacagnod kell — akár akarsz, akár nem — ha piros ajkai között gyöngyör fogat felszállani látod.

Hát még mit kívánsz, kíváncsi olvasó?

Mindkét művész haja fekete és göndör... mindkét orrcsoka pisze — gyönyörűen pisze — Geröffyné orra még talán valamivel piszebb... talán fitosnak is mondható.

Soldosné egy pár piros csizma stekivel magasabb, de viszont Geröffyné egy centiméterrel mollettebb.

Jellemzésül még Dezső barátom nézetét is ide iktatom, aki azt állítja, hogy egy „Adjon isten” mondásból megtudja itélni az embereket.

No hát, ha Soldosné azt mondja „Adjon isten jó estét,” úgy legott azt képzeled, hogy a jó isten már holtod napjáig el látott jó estékkel... ha pedig Geröffyné kívánja, hogy az isten neked jó estét adjon, úgy te azon meggyőződéssel mondd rá a fogadj istent, hogy a csintalan művész is megtudná azt adni... csak akarná!

Egy látványos ur.

(Patti Carlotta hangversenye.) Régi dolog az, hogy minél nagyobb a várakozás, annál fájdalmasabb a csalatkozás. Közönségünk nagy kíváncsisággal várta, Patti Carlotta előre hirdetett hangversenyét, és már előre is megszerezte a jegykeit és biztosította a hangverseny sikerét. Csak az ár, hogy a közönség (már a művész nevével viselő szentes matróna, ki úgy látszik Adél övérevel csak az irizatos fukarságot és pénzvagyat osztja meg közösen) hogy a közönség mondom, megelégedezett azon tisztelettel, melylyel a művész irányában ta-

Együtt ebédeltünk majd Frankfurt városánál. Később szobámban kávéztunk, egy csészt vagy tan kettőt. Hogy legujabb ve seniknek nem szabad elmaradniuk, az magától értődik.

Még kései este naplomba ígtatam első találkozásomat a bencsleg tisztelt költővel, adám, hűen, néhány óra előtt élve és élveze.

tozott volna. T. i. nem állított diadalokapukat, bandériummal nem fogadta, virágokkal be nem hintette útját sat. sat., amit a művész tőle várt, méltó cserébe azért, hogy pénzét sziveskedett elvinni. A tisztes mai-róna hangja romjaival, melyek azonban még mindig tisztességes élvezetet képesek nyújtani, a vidéki városok közönségének pénzéből szerette magának úgy látszik még egy palotát építeni, — de bizunk a magyarok józanságában, hogy az nem fog megtörténni, hanem ha kétszer, háromszor úgy jár, amint Kanizsán egészen érdeme szerint járt, akkor csak mégis megpihen talán végre babérjain, és ha gya meglevő foszlányait megérdemelt pensióba teszi. — Ő persze abban a nézetben van, amit önértetes művésznőről máskép feltenni nem is lehet, hogy a vidéki publikumnak ez is jó, — ebből a nézetből úgy hisszük a kanizsai közönség teljesen kigyógyította a divat. — Ha már éneke is keveset ér, még botrányosabb a közönséggel szemben követett magatartása; — azért, hogy mindjárt megjelenése után nem tört ki a közönség egétrázó lelkesült kiáltásokban, másodszor nem is jelent meg, — s hogy nevéto dalát el nem énekelte, melyet a közönség várt, ezzel érteletlen vén leány bosszúágának oly jelét adta, mely öt ragyogó gyömböri daczára emberit az imponból teljesen megvetendővé teszi. A művészi becsérzetnek is van határa, — de ő neki husz év előtti sikereivel egyáltalán nincs oka kérkedni, s ha már tisztán a pénz kedvéért énekel a minthogy ő nála mást feltételezni nem lehet, a közönségnek joga van követelni tőle, hogy énekeljen. No de amilyen az adjon isten, olyan rendezés a fogadj isten is. A kövér urhölgyet megmaeskenészték. — Akárkítől jött a gondolat, egészséges gondolat volt, s ha nem vagyunk barátjai a helytelen demonstrációknak, az indokolatlan henevezés és egy műértő közönségnek sérelmes lenézése, teljes okot adott a kemény megtorlásra. Egy áldozatkész közönséggel szemben paczkázni a Pattinak még akkor sem volna szabad, ha Adélina a neve. — Ha kereste a botrányt, nagyon illő, hogy azt meg is találta legyen.

(Magyar színeszet.) Geröfy Andor jólirú társulatával huszét vasárnapján kezdte el előadásait a „Falú rózsáival” Tóth Ede e remek népszínművével. A társulat, mely minden szereklőre jó tagokkal rendelkezik, a legujabb bel és külföldi darabokat fogja előadásra hozni s közönségünknak minél több élvezetes estét szerzeni. Ajánljuk a társulatot: közönségünk figyelmébe.

Ertesülésünk szerint a társulat május első napjaiban Szombathelyre távozik innen. —

(Kovács Gábor.) Zenekarunk genialis karmesterét illetőleg ki hosszabb idő óta aggasztó betegségben szenved, s kinek számára nemesleklü emberbarátok gyűjtést eszközöltek, közleményt kaptunk a kimutatással együtt. Ez csak lapunk zártakor jutván kezünkbe; a jövő számban közlendjük. —

(Szegedről.) Olvasóink egyik előbbi közleményünkben emlékeznek arra, hogy a kisdiednevelő egyesület 760 frnyit gyűjtését egyenesen Szeged város polgármesteréhez küldötte. Ugyaninnen a következő levél érkezett. A nagykanizsai kisdiednevelő egyesület tekintetes elnökségének. Midőn a f. évi márczius 20-án kelt becses sorakkal az itteni árvizkárosultak részére segélyképen küldött 760 forintnak átvételét ezennel elismerem, engedjék meg, hogy Szeged város vezinségre jutott közönsége nevében ez uton is kifejezzem legforróbb köszönetemet nagylelkűségükért. Szeged, 1879. évi márczius hó 26-án Pály Ferenz s. k. polgármester.

— Gyászír. Mőritz János volt. badacsony-tomaji nyugalmazott lelkész, a halálkök szentségének ájtatos felvétele után, B. Tomajon 1879. ápril 9-én délután 3 óra kor végelgyengülés következtében, életének 85-ik, áldozarságának 62-ik évében jobb létre szenderült. Hült tetemei B. Tomajon 1879. ápril 12-én délelőtt 10 órakor r. kath. egyházi szertartás mellett kísértettek örök nyugalomra, — az engesztelő szent mise-áldozatok a b. tomaji szentegyházban 1879. ápril 23-án délelőtt 10 órakor fognak az Urnak felajánlatni. Béke hamvaira!

— Időjárás tekintetében kellemetlen huszétvasárnapunk volt; szakadt az eső a mint csak tudott. Huszét hétfője azonban már derültebb idővel köszöntött be, s a szebb időjárás még most is tart. Úgy hisszük, hogy már egyelőre elég is volt a esőből, s a tartósabb szép idő nem lesz ártalmára gazdáinknak.

— Új zenei művek. Táborzky és Parsch zenei műterkedésében Budapestén megjelentek: A bácska re. erivást, Varga János eredeti látványos népszínművének legkedveltebb darai. 1. Csipkebokor idres bodros virága. 2. A kis madár. 3. Mező a gözsa Kanizsára. 4. Román nóta: (Ha a rózsza kikeletkor). Énekhangja, zongorakísérettel (vagy zongorára lábon) alkalmazta

— Nemzedéki színeszet.

Geröfy Andor színtársulata huszétvasárnapján kezdte el előadásait Tóth Ede népszínművével, a „Falú rózsáival”. A ház látogatott volt a előadás sikerülnek mondható. Sokkal fontosabb tényezőnek tartjuk a színeszetet hazánkban, mintsem az előadott darabok pusztá felsorolásával

megelőgednünk, azért rendez rovatot „nyitott Geröfy társulatának ittléte alatt a nemzeti színdarabok s mind az előadott újabb nálunk még nem látott darabok, mind az előadók felett e rovatban mondandjuk el észeteinket.

(h.) Április 14-én. — A piros bugyellaris. Enekes népszínmű 3 felvonásban, Csepreghy Ferenztől. Azok, amiket e darabról annak Budapestén történt előadása után hallottunk, fokozták a darab iránt való kíváncsiságunkat, felkelték érdeklődésünket, mert a Sarga csikó szerzőjétől mindenesetre élvezetes, jó népszínművet vártunk. Megvalljuk, hogy várakozásunkban teljesen csalatkoztunk. Az egész darab vonatottan indul, az expositio nem képes a legcsekélyebb érdeket sem kelteni a darabban szereplő személyek iránt és három hosszú felvonáson át egy esomó indokolatlan problémát kapunk, melynek megfejtése a darab végén előnkbb menőtívve teszi ugyan a caelestény meséjét, de mely megfejtés bennünket ki nem elégít, mert lélektanilag teljesen indokolatlan. — Eltekintve a sok képtelenségtől, a jellemek oly felületesen vannak dolgozva, hogy egyikért se i vagyunk képesek felismegedni. — Az a részvét és a tisztelet melyet Csillag Pál (Balogh) becsületes strázsamester iránt érzünk 5 foklat alább szűlt a megoldásnál, mikor látjuk hogy az a hű szerető, ki Zsófikája után eped, Menzsi kamarájában felejtette piros bugyellarisát az 500 frtal együtt, s akkor még nem tudja, hogy Zsófikája (Tolnay Hermin) a tölgyesi bíró (Geröfy) felesége, s bizonyosan örök hűségetes küdött amannak pedig hogyan játsza a derék őrmester a bíró portáján az ártatlant, mikor Zsófit főköztöben látja — A tölgyesi bíró féltékenysége is nagy és igazságos kételyeket támaszt bennünk. — A legjobban rajzolt személy kétségekn kívül Zsófit, ebben van egy kju természetesség, és az a józanság, mely a romatlan magyar köznép sajátja, de környezete...! Eredeti alak még Peták, a vén huszár, kinek szíve helyén van. — Ilyen darabokban a sovány és vonatott caelestény hiányát habár részben is a színeszetek játéka képes, csak ellensúlyozni, s ezt a szereplők lelkiismeretesen meg is tették. Tolnay Hermin, Geröfy, Balogh csináltak annyit szerepeikből amennyit tudtak és igen jól játszottak Tolnay Hermin és Balogh dalai fetszettek is; csak hogy e dalok sem a darab természetéből folynak, hanem igen laza összefüggésben vannak magával a darab caelestényével. A mit még örömmel megakarunk említeni az, hogy Balogh ur, mióta itt láttuk utolszor énekelni, játékban egyaránt nagyot haladott, ugyanazt mondhatjuk Tolnay Herminről is, ki hejre menyeeke volt, s ki tapsot és kihívást aratott. Ugyanabban részesült Geröfy és Balogh is.

A ház zsufolásiig telve volt. Kívánjuk, hogy minden estről ezt mondhasuk. —

(1.) Kedden április 15-én Egy magyar huszárkaplár Becsben. (Ihr Korporal.) Enekes bolozat. E darabról csak lapunk jövő számban emlékezhettünk meg.

A közönség köréből.*

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Vagyok oly bátor, tiszt. szerkesztő urat-akövetkező sorok felvételére megkérni. — Tiszteit lapjaink utolsó számban olvasható, hogy Keszthelyen megláthat egy csónakozó egylet Dr. Csamady intézet tanár ur enoksege alatt.

„Csónakozó egylet” szép és nagy gondolat! — de itt Keszthelyen „ene szép és nagy gondolat” be-személyeztetett a gyűlölködés legkevésbésebb fajának a valás gyűlölködésnek” ej elre való tamasztása alatt, s így ez egytelről méltan elmondható Horatius sal, Desinit in piscem mulier formosa superne... — És ki volt eme gyűlölködés feltamasztója — hűen egyelő, mint eme egytelnek hatalmas alakító, szellem! —! Talán Béla! — ki csak egy pár év előtt telepedett itt le, gyakorlándó művészi tehetséget, az itteni „társadalmi élet életében” a vallási be-csekk felkeltése által — de elegeről. — Csak azon csodálkozom, hogy ama egytelnek előnkki székét említtézetű tanár ur elfogadja, mitán ama egytel alakító szellem „Talán Béla” által az intézetnek több halgatói is, vallásuk végett oly csufosulónak megsértve. —

Mindézekből tiszt. szerkesztő ur, igazi színen lathatja, hogy mikép élénkíti, az itteni társadalmi

életet, ama néz a köp és nem a legujabb kornak vizeit csónakozó „Csónakozó egylet!!!” E sorok felvételét újlag kérvé maradok tisztelettel

...nd.

Felelős szerkesztő:

HOFFMANN MOR.

Hirdetések:

Földbirtokosoknak!

Bécsi és budapesti földhitelintézetekkel való összeköttetésem folytán képes vagyok a földhitel igénybe venni szándékozó földbirtokosoknak jelzálogkölcsönöket gyorsan és jutányos feltételek mellett közváltani.

597. 2-10

Gottlieb Sándor, ügynök N. Kanizsán.

A társaság elhatározta magát arra, hogy az új, most kezdődő tizenegyedik évi kampagné-ra tartíjját jelentékenyen leszállítja, hogy a t. cz. gyapjutermetű és gyapjukereskedő urnak gyárling mosott gyapjúnál még kedvezőbb eredményt érhesseken el, mint az eddig volt. — E. évi ápril hó 1-16-i kezdve tehát szírián nyírt gyapjúnál 5 frtal, tinár gyapjúnál 6 frtal, hámosásu szappunért 7 frtal számítottak 100 kílómnak. Avezünk minden fajta gyapjút gyárling mosásra és bizományi eladásra, vagy csupan csak bizományi eladásra. A gyapjút nálunk raktárolást és biztositást illetéktől mentesen felkenek; kívánatra előlegeket is adunk az örök két harmadig igen mérsékelt kamatra és olcsó eladási proviziót számítottunk.

Számos ügyünkünk és direct összeköttetésünk által a bel- és külföld legjelentékenyebb gyár-piaczán, azon helyzetben vagyunk, hogy a nekünk bizományba adott gyapjút eladását az utolsó kézbe gyorsan és a legnagyobb áron eszüközhetjük, s a gyapju árat a tulajdonosnak készenében küldjük meg.

A hozzánk címzett gyapjuküldeményeket az illő pályaudvarokból és hajó-rakodási állomásokról mi hozzatjuk el A küldemények sor szerinti kerülésük módjáról, s az utóbbi még a legérsebb tologás esetén is legkésőbb 3-4 hét alatt eszüközhetjük.

Netáni kérdésozködésekre kimerítőleg és készséggel adunk választ. (Utánnyomat nem díjaztatik.)

Netáni igazgatóság.

az első magyar gyapju-mosó és bizományi részvénytársulatnak BUDAPESTEN.

Mérésékelte és szebe bályá

az első magyar gyapju-mosó és bizományi részvénytársulatnak BUDAPESTEN.

A társaság elhatározta magát arra, hogy az új, most kezdődő tizenegyedik évi kampagné-ra tartíjját jelentékenyen leszállítja, hogy a t. cz. gyapjutermetű és gyapjukereskedő urnak gyárling mosott gyapjúnál még kedvezőbb eredményt érhesseken el, mint az eddig volt. — E. évi ápril hó 1-16-i kezdve tehát szírián nyírt gyapjúnál 5 frtal, tinár gyapjúnál 6 frtal, hámosásu szappunért 7 frtal számítottak 100 kílómnak. Avezünk minden fajta gyapjút gyárling mosásra és bizományi eladásra, vagy csupan csak bizományi eladásra. A gyapjút nálunk raktárolást és biztositást illetéktől mentesen felkenek; kívánatra előlegeket is adunk az örök két harmadig igen mérsékelt kamatra és olcsó eladási proviziót számítottunk.

Számos ügyünkünk és direct összeköttetésünk által a bel- és külföld legjelentékenyebb gyár-piaczán, azon helyzetben vagyunk, hogy a nekünk bizományba adott gyapjút eladását az utolsó kézbe gyorsan és a legnagyobb áron eszüközhetjük, s a gyapju árat a tulajdonosnak készenében küldjük meg.

A hozzánk címzett gyapjuküldeményeket az illő pályaudvarokból és hajó-rakodási állomásokról mi hozzatjuk el A küldemények sor szerinti kerülésük módjáról, s az utóbbi még a legérsebb tologás esetén is legkésőbb 3-4 hét alatt eszüközhetjük.

Netáni kérdésozködésekre kimerítőleg és készséggel adunk választ. (Utánnyomat nem díjaztatik.)

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

életet, ama néz a köp és nem a legujabb kornak vizeit csónakozó „Csónakozó egylet!!!” E sorok felvételét újlag kérvé maradok tisztelettel

...nd.

Felelős szerkesztő:

HOFFMANN MOR.

Hirdetések:

Földbirtokosoknak!

Bécsi és budapesti földhitelintézetekkel való összeköttetésem folytán képes vagyok a földhitel igénybe venni szándékozó földbirtokosoknak jelzálogkölcsönöket gyorsan és jutányos feltételek mellett közváltani.

597. 2-10

Gottlieb Sándor, ügynök N. Kanizsán.

A társaság elhatározta magát arra, hogy az új, most kezdődő tizenegyedik évi kampagné-ra tartíjját jelentékenyen leszállítja, hogy a t. cz. gyapjutermetű és gyapjukereskedő urnak gyárling mosott gyapjúnál még kedvezőbb eredményt érhesseken el, mint az eddig volt. — E. évi ápril hó 1-16-i kezdve tehát szírián nyírt gyapjúnál 5 frtal, tinár gyapjúnál 6 frtal, hámosásu szappunért 7 frtal számítottak 100 kílómnak. Avezünk minden fajta gyapjút gyárling mosásra és bizományi eladásra, vagy csupan csak bizományi eladásra. A gyapjút nálunk raktárolást és biztositást illetéktől mentesen felkenek; kívánatra előlegeket is adunk az örök két harmadig igen mérsékelt kamatra és olcsó eladási proviziót számítottunk.

Számos ügyünkünk és direct összeköttetésünk által a bel- és külföld legjelentékenyebb gyár-piaczán, azon helyzetben vagyunk, hogy a nekünk bizományba adott gyapjút eladását az utolsó kézbe gyorsan és a legnagyobb áron eszüközhetjük, s a gyapju árat a tulajdonosnak készenében küldjük meg.

A hozzánk címzett gyapjuküldeményeket az illő pályaudvarokból és hajó-rakodási állomásokról mi hozzatjuk el A küldemények sor szerinti kerülésük módjáról, s az utóbbi még a legérsebb tologás esetén is legkésőbb 3-4 hét alatt eszüközhetjük.

Netáni kérdésozködésekre kimerítőleg és készséggel adunk választ. (Utánnyomat nem díjaztatik.)

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

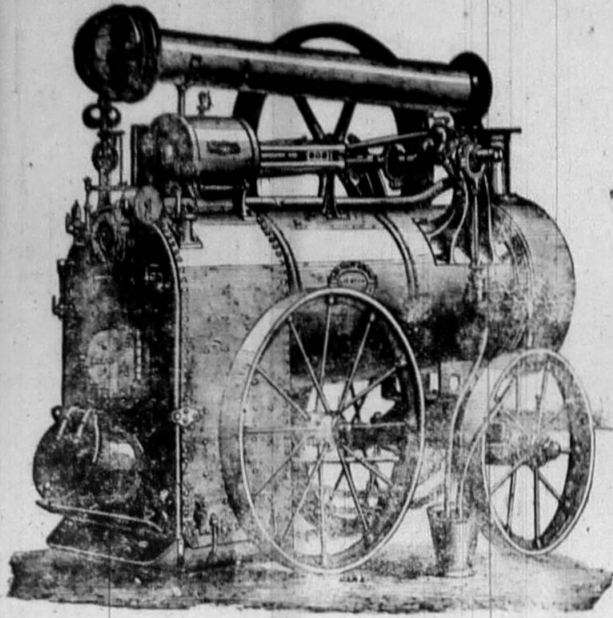
Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

Netáni igazgatóság.

GARRETT R. és FIAI

két arany érmmel
és más díjakkal lettek kitüntetve.

Főigények **KOTZÓ PÁL** gépész mérnök

Budapest, üllői ut 18. szám alatt,

ajánlja

Sorvatógépeket, melyek világítanak, Magyarország viszonyainak megfelelően átalakítva, leszállított árakon;
Gőzmozgonyait, fa és szén, valamint szalmafüttőhöz, kétszer oly nagy munkaképességgel, mint a névleges lőerőszám, keyes tüzelő-anyag-fogyasztásuk által tűnnek ki;
Csészlőgépeket, ugyan átalakítva, nagyobbított rosta felülettel, nagy munkaképességgel, tisztácsoló;
Rostált, minden gabonaméretű tisztításához, valamint Üzőgrostákat; továbbá:
Arató és kaszáló gépeit.
Járgányait és járgányosóplóit, angol vagy amerikai rendszerben, tisztító készülékkel vagy nélkül, öök vagy szállíthatók;
Szénagyűjtőit, angol és amerikai rendszerben;
Külföldi rostált;
Takarmany-készítő gépeit.
Malmait stb.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

1878-ban száz éves fennállása ünnepélyét ünnepli.

4-12

Pserhofer J.

gyógyszerész Bécsben, Singerstrasse 15. „zum gold. Reichsapfel“

ajánlja a t. olvasóknak az alant jegyzett és sok évi tapasztalat után jellemeztetett bizonyított gyógyszerészeti különlegességeket és hatásos haziszerkeket.

Mag. Megrendeléseknél kérem a cím és postai cím pontos megjelölését. — Az alant felsoroltakon kívül még sok egyéb különlegesség van készletben és nemalán készletben nem levő szerkeket iránti megrendelések leggyorsabb idő alatt és legutóbbabban készíttetnek, és felvilágosítások leguagyobb készséggel díj nélkül adtnak. — Kérdemennyek a vidékre, bérmentesített postabeküldés vagy utánvét mellett. — Vidéki megrendeléseknél csomagolásért darabonként 10 krajczár számítottatja nagyobb küldeményeknél csomagolás saját költségére. Ismételtesítik jutalékban részesülnek.

Akustikona (fülszesz) 1 üveges 1 frt. o. c. A fület mindig melegen és nedvesen tartja, oldalmaza meghülés és ennek következményei ellen; közvetlen szabályos képződését a fülszék, melynek hiánya főképp oly sok fülbajnak.

Havas fű-szesz W. Ottm. Bernhardtól Münchenben, a müncheni első orvosi tekintélyek által legkitünőbb haziszerke ajánlatot mindenemű gyomorhajók, különösen emésztési gyengeség, étvágyhiány, gyomorhurut, stb. ellen eszeretesen bevált. Üvegeje 70 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan, és biztosan ható, keszteleltől legjobb szék minden köszvényes és csúszós baj, nevezetesen hátgerinczba) tag-szaggyatás, görcs, ideges tofujás, fejtájs, fülzsakgátás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Anatherin száj-viz, cs. kir. szab. valódi Popp J. G-tól. általában elismert legjobb fogtartsó szer. 1 üveges 1 frt 40 krajczár.

Szem-essentia dr. Romershausen-tól a láteró, eróteserese és fenntartására; eredeti üvegekben a 2 frt. 50 kr. és 1 frt 50 k.

Benczes tapasz, Haubertól, kitünős szesz nyílt sebek ellen. Egy tegy 50 krajczár.

Vértisztító labdacsoq Pserhofer J-tól ezeltől egyetemes labdacsoq neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemli, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben e labdacsoq csodás hatásukat eszeretesen be nem bizonyították volna. A leginkább csekélyben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacsoq számlalanzser és a leg-rovább idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacsoval 21 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr., postán küldve 1 frt 10 kr. (1 tekercsűl kevesebb nem küldetik szék.) Számlalanzser levei érkezett melyek iróli halat mondának e pillukert melynek a legkülönbözőbb és legsúlyosabb betegségekből egészégek helyreállítását kössönik. A ki csak egy szer kísérletet tett velük, tovább ajánlja.

Chachon aromatisée, megszünteti a száj kellemetlen lehelletét, mely dohányzás stb. következménye, 1 szelence 50 krajczár.

Chinai toilette-szappan, a legkéleltettebb tisztító szer. Használta után a bőr birsoly sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.

Fiakepar, általános ismert jeles haziszer hurut, rekedtség, főtökök stb. ellen, 1 doboz 30 krajczár.

Fagy-balzsam, Pserhofer J-tól, evék óta használt szernek van elismertése mindenemű fagybajok és idült sebek stb. ellen. 1 tegy 40 krajczár.

Hus-kivonat dr. Liebig utasítása szerint készítve, a Liebig társaságtól Fray-Berlinben, eredeti szelencekben 1 font forint 5.30, font frt 2.75, font frt 1.55, font frt 85 kr.

Golyva-balzsam, megbizható szer, szájköros nyak ellen, 1 üveges 40 kr.

Kali-eréme, Pirker-től, kitünős szer a bőr tisztaltanságai ellen. 1, 2, 3, 4, száma, üvege 1 frt.

Lendner testvérek híres tyükszemtapasza, dobozokban 12 darab 60 kr., 3 darab 18 krajczár.

Élet-essenzia (pragmá cseppek, svéd cseppek) megromlott gyomor, roz emésztés mindennemű altesti bajok ellen, kitünős haziszer, Egy üveges 20 kr.

Csukamáj olaj, valódi eredeti igen megisztívva a legkitünőbb minőségű, Egy üveg 1 frt.

Mohanóvény-szeletkek, (Mooslanzen bergertől Pozsonyban, kitünős gyógyszer köhögés, rekedtség, hurut stb. ellen. Egy doboz 38 kr.

Neuroxylin, HERBANY gyógyszerésztől, alpesi füvekkel készített növénykivonat köszvényes, csúszós, különösen pedig minden gyengeségi bajok ellen. Egy üveges 1 frt., erősebb határu 1 frt. 20 kr.

Por lábizzadás ellen. Ezen szer eltávolítja az ezáltal keletkező kellemetlen szagot épen tartja a lábbelit, és aratmalan szernek van bebizonyulva. Egy doboz ára 50 kr.

Emésztőpor. dr. Gölls-től általánosn jellemeztetett emésztő haziszer aranyeres bajok, gyomorsavany, gyomorhev, étvágyhiány, dugulás stb. ellen. Egy doboz 1 frt. 20 kr., fei doboz 84 kr.

Tannonchinin hajkenőcs, Pserhofer J-tól sok és laikusok által vajmennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállított nagy szelence 2 frt.

Egyetemes tapasz, Stendel tanártól vágott és szürk sebek, mérgek kelevények, a lábak régi idősakozott feinyíló kelése, macacs mirigykelesé, fájó pokolvar, sebes és gyulladós mell, megdgyott tagok köszvény és hasonló bajok ellen jónak bizonyult. Egy tegy 50 kr.

Egyetemes tisztító-só, Bullrich A. W-tól. Kitünős haziszer megzavart emésztés minden következménye, ú. m. fejtájs, szédülés, gyomorgörés, gyomorhev, aranyer dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Fogtapasz, cs. kir. ált. szab. Würh W-tól evék óta általános ismert jeles haziszer hurut, rekedtség, főtökök stb. ellen, 1 doboz 30 krajczár.

Fogpor, Heider tanár utasítása szerint, egy doboz 40 kr.

Foggyöngyök, valódi angol, a gyermekek fogzásának megkönnyítésére. Egy csomag 2 frt.

Georgé Pate pektorale-ja, sok év óta elismert haziszer köhögés, rekedtség, hurut, mell- és tüdőbajok gégébántalmak ellen, legjobbnak és legkellemesebb szerkeztetnek általánosn elismerve, 1 doboz ára 50 kr.

Temesváry Mór

cipő-gyár raktára

BUDAPESTEN,

király-utca 1. szám, báró Orczy-féle ház, nagyban és kicsinyben.

Nők számára:

Komod-cipők eberlasztinból és bőrből	1 frt 20 kr.
Séta-cipők, divatos félcipők, finomtak és díszesek	2 frt 20 kr.
Regatta cipők csatokkal, finom eberlasztinból vagy bőrből	2 frt 70 kr.
Regatta-cipők fényezéses orral, magas sarokkal legujabb szabás	2 frt 80 kr.
Regatta-cipők ságréből vagy zergebőrből, szögzett kettős talppal, magas sarokkal, legujabb szabás	2 frt 50 kr.
Eberlasztin-topánok finomtak, díszesek, fényezéses orral	2 frt 70 kr.
Eberlasztin-topánok ruganyhuzóval, magas kivágással, fényezéses orral, rokokó sarokkal, legujabb szabás	3 frt 20 kr.
Eberlasztin-csugos topánok, szivalakú metszéssel, sima talppal, rokokó sarokkal, elegans szabás	3 frt 40 kr.
Bőrcsugos topánok ságréből, szögelt talppal magas kivágással, legfinomabb kiállítás.	3 frt 20 kr.

Urak számára:

Házi cipők finom bőrből	1 frt 20 kr.
Topánok ságréből, erős talppal	3 frt 80 kr.
Topánok ságréből, fényezéses orral és talppal	3 frt 90 kr.
Borjubar topánok vikszosak, erős dupla talppal, a legjobb minőségűek	4 frt 20 kr.
Borjubar topánok keztyűbőrből, a lehető legjobb minőség	4 frt 50 kr.
Regatta félcipő nyári idényre, legjobb ságréből, erős talppal	3 frt 60 kr.
Regatta félcipő fényezéses díszes, legujabb szabás	4 frt — kr.
Cizmák erős vikszos vagy ságrébőrből, magas szár arófoltt talppal	9 frt — kr.
Gyermekcipők ságréből	2 frt 40 kr.
Lánycipők eberlasztin és bőrből	1 frt 80 — 2 frt 40 kr.
Gyermekcipők	60 kr. — 1 frt 20 kr.

Megrendelések postán utánvét mellett vagy az előleg beküldése után gyorsan a pontosan teljesítettnek. Nem alkalmas lakkal a legkészegebben kicseréltetik. Részletes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek meg.

VALÓDI Wilhelm-féle

antiarthritikus és antirheumatikus **Vertisztító-thea.**

Ezen thea megtisztítja az egész szervezetet, mint semmi másféle szer átteresi a test minden részét — és felhasználás után eltávolítja a lerakódott kóroanyagokat; ugyszinte hatása biztos és tartós.

Alaposan gyógyítja a köszvény, csúsz, gyermekágyi lábbajokat és idült csökönös bajokat a szüntelen genyűdő sebeket, ugyszinte mindenemű- és bőrkülső betegségeket; a testen és arczon levő pörsebéket, sömört bujakóros fekélyeket.

Különösen kedvező sikert mutat ezen thea a máj és léptelátaltnál nemkülönb aranyeres állapotban, sárgaláz, éles ideg-, in-izom és caukió fájdalmaknál, továbbá gyomorvnyomás, szebántalmak, alhasi dugulások, hudesbántalmak, magömlés, férfi-erőtlenység és a nők folyásana stb.

Oly fájdalmak mint görvélyes-betegségek, mirigydagunatok, gyorsan és alaposan meggyógyulnak tartós theaívás által — miután ez enyhe, (feloldó) és vizelet-hajtó szer.

Egy csomag, 8 adagra osztva az orvos előírása szerint készítve — használati utasítással együtt a külföldi nyelveken 1 frt, bélyeg és csomagolás külön 10 kr.

Csász. kir. kizárólag szabadalm. Wilhelm folyékony növény-sedatív „BASSORIN“

Wilhelm F. gyógyszerésztől Neunkirchenben; az egyetlen, mely a magas cs. kir. egészségügyi hatóság által szorgosan megvizsgáltván — Ó felsége I. Ferencz-József által, kizárólag szabadalommal tüntettetett ki.

Ezen szer oly készítmény, mely bédörzsölésül alkalmazva, gyógyítólag, nyugtatólag, fájdalomcsillapító és engesztelőleg hat idegyöngeség, idegbántalom- és fájdalomokban, testgyöngeségben, csúszos ideges köszvényes fájdalmak- és csúszos fájdalmakban, tagzsaggyatás, izombántalmak-, arcz- és csuklófájdalmakban; köszvény, csúsz, főtájs, szédülés, fülhasogató, derékfájás, tagok gyengesége — különösen nagyöbbszerű gyalogolási megerőltetéseknel (katonák, és erdeszeknel,) oldalszurás, mindennemű ideges betegségek- és más idült csuznál.

Egy kökorsócska orvosi utasítással együtt 1 frt o. ért. Bélyeg és csomagolásért 20 kr. külön.

Wilhelm-féle Schneeberg növény-allopot

Wilhelm Fr. gyógyszerésztől Neunkirchenben

Ezen nedv rendkívüli hatást gyakorol torok- és mellfájdalmak, hühurut, rekedtség, köhögés és nátházásnál. Sok vevők terésítik, hogy ezen nedv élvezetesen köszönhetik kellemes alvásukat. Különösen kiemelendő ezen övöszér ködös és zord időjárásokor.

Azon t. cz. vevők, kik az általam 1855. és óta készített kitünős Schneeberg-növény-allopot valódi minőségben kapni óhajtják — sziveskedjenek határozottan: Wilhelm-féle Schneeberg-növény-allopot rendelni. Utasítás minden palacszkhos mellékeltek.

Egy bepecsételt eredeti palacska ára 1 frt 25 kr és mindig friss állapotban csakis az egyedüli készítő Wilhelm F. gyógyszerész Neunkirchenben A.-Austriában kapható. Csomagolásért 20 kr számítottatik.

Wilhelm-féle

rég kipróbált római, valódi fő, seb-égés- és fagyellenes általános gyógy és húzó-ír.

Ezen ír Ó Felsége és római császartól szabadalmzatot. Az erő és hatás ezen írnel különösen kedvező mély, széttépt vágott és szuyott sebeknél, mindennemű roszfajú dagunatoknál, ugyszinte elővült idősakozott kiült lábsebeknél, csökönös mirigydagunatok és fájdalom kelések- és Ujjféregnél, sebes és gyulladós emlőknel, égett sebek, tük-szem, zuzások, fagyott tagok, köszvényfolyás és hasonló bujokban.

Ezen ír valódiilag csak egyedül Wilhelm Ferencz gyógyszerésznél Bécs melletti Neunkirchenben kapható.

Egy skatulya ára 40 kr. o. ért. 2 skatulyánál kevesebb nem küldetik el a kettő ára bélyeg és csomagolással együtt 1 frt. oszt. ért.

Főntebbi készítmények valódi minőségben kaphatók Práger Béla gyógyszerésztől Nagy-Kanizsán.

Felhívás.

A megérkezett tavaszi idényre ajánlom 1879. évi kitünős, zairdus, könnyű és lágy tavaszi líptai sajtamat, — 1878. évi első minőségű melzsésre alkalmas líptai sajtok t, első minőségű brinzékat, kitünős ementherert, groyert, schweiczi gorgonsolát, eidamit, parmesant, schwarzenbergit, lamburgit, tenzenbergit, rogufortot, reitemanert, hegenbergit, romadourt, kitünős francia imperial- és olmüci quargit, — nemkülönbem igen kitünős kvalitásu magyar szálamit, caviart és orosz sardíniát, Marke Philip et Canaud-téle kitünős francia olaj-sardíniákat, husvétli háringeket, anchorákat, — roll-háringet, — olasz peperomot, kitünős francia babor, borsot, champion spárgát s mindezen szakba tartozó cikkeit engros a legolcsóbb árakon. — Teljesíték bár hova bármily mennyiségű megrendelést készpénzfizetés- vagy utánvét mellett — Kívánatra árjegyzék díj nélkül bérmentve küldetik. Tisztelettel

M. Löwenstein

sajt-, delicatess- és salami-kereskedése gudapest. városháztér plebánia-templom átellenében.

Gyári-raktár

mindennemű

ábra- és tükörüveg,

épületek- és boltkirakatok beüvegezéséhez.

Továbbá mindennemű tükrök, keretben és keretnélkül, ugyszinte üveges- és üvegkereskedőknek szükségelt árucikkekből mindenkor nagy készletben kapható

SCHWARZ A.-nál

Budapest, Józseftér 5.

Kereskedőknek megfelelő Rabact engedtetik.

Kiadóhivatal
Fischel Főisp. könyvkereskedés. Ujvárosi ház utca 513. szán.
Előfizetési árak:
Egy évre 3 forint Földvár 3 forint Negyed évre 1 forint 60 krajt
Hirdetmények:
Egy sorra 3 krajt, kétszer 2 krajt, háromszor 1 krajt, négyeszer 7 krajt, ötször 10 krajt, hatvanötzöt 30 krajt
Nyitár:
Petitóra 10 krajt

ZALA

MEGYEI ERDEKŰ.

Szerkesztői Iroda
Hova a lap szellemi részét illető kérelmeket küldendők
Uj városi ház utca 513. sz.
Bérmunkálatok csak ismert kezebből fogadhatók el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Hirdetéseket felvennek: Rudolf Mosse Budapest Ferenciek útja 11. sz. — A. V. Goldberg Budapest Szentkirályi utca 1. sz. — Oppellik Bécs Stubenbastei 2. sz. — Weiss Már Bécs II. Tabor utca 11. sz. Reisinger Jakab Bécs Budapester Király utca 17. sz. 1. sz. — Haasenstein & Vogler Bécs I. Wallfischgasse 10.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP

A Zalamegyei-Gazdasági-Egyesület, a n-kanizsai tiszti önkormányzó szövetség és több más egyesület hivatalos közlönyje

17. szám.

Nagy-Kanizsa, Szardán, 1879. április 23-án.

VI. évfolyam.

A FELSÉGES KIRÁLYI PÁR ezüstmenyegzőjére

1879. ápril 24.

Rigyúlt a nap, sugárai köszöntik
Az éj után felébredt új tavaszt,
Élet megindul a föld belsejében,
Meleg sugár rózsát, bimbót fakaszt.
Új élet kél a természet ölében,
Reményre hívó, szép, örömteli;
Isten kegyelme ömlik el felette —
Sivár a lélek, mely nem élvezi.

Budának ősi tornyán leng a zászló,
Hirdetve a nemzetnek ünnepét;
És ajkról-ajkra száll a hír; a szellő
Kárpáttól Adriáig hordja szét,
S Kárpáttól Adriáig egy kebel sincs,
Mely meg nem rezdül a hír hallatán;
S Kárpáttól Adriáig egy magyar sincs,
Ki hő fohászt nem hordna ajakán.

Királyi ünnepe van a magyarnak!
Ki nem tudja, ez néki mit jelent?
Negyedszázad hullt az idők árjába,
S a honfi lelke rajta elmereng.
Gyászos volt ez időnek hajnal-kele,
De rég eltűnt az éj, s kigyúlt a nap,
Királyunk a legelső magyar ember,
S Erzsébetnél hölgy nincsen magyarabb.

Fel, fel, magyar nép! fel a szent-ünnepre!
Öröm-fohászra nyíljék ajakad!
Meghallgatja az Isten hő imádat,
S fohászkod nyomán üdv, malaszt fakad!
Negyedszázad múltán aranymenyegzőt
Erőben a királyi pár ha ül:
Boldog hazánknak gazdag népe állja
A legdicsebb királyi trónt körül!

Millióknak ajkán lelkesülten hangzik
E nagy napon fel: Éljen a király!
Közötte s népe közt nem szó az ármány
Rút terveket, — feledve a viszály.
Dicső királya szabad magyar népnek,
Őt környezik a hűség, szeretet,
Ragaszkodás, ez égi szentháromság,
Mely bétölti a magyar szíveket.

S királyi férje oldalán Erzsébet,
Hű nemzetünknek védő angyala,
Kinek jósága, mint az ég sugára
Akkor derült, mikor sötét vala.
Kinek szívében égő szikra gyúlt ki,
Mely a magyar szívben lángot vetett,
És ki remélni megtanítja újra
A reményt vesztett árva nemzetet.

Alkalmos fejük: Isten kegyelme
Lebegjen a királyi pár fölött,
Éltük folyása, mint a kis patacska
Legyen folyton virágos part között.
Szép illatos virág a nép hűsége,
Piros rózsza az igaz szeretet,
Mely gyújt és ég és lángol hön lobogva
S ott is virraszt a hideg sír felett.

Hoffmann Mór.

Április 24-én.

Az alkotmányos királynak nincs biztosabb támasza, mint népeinek hű szeretete; alattvalóinak rendithetlen hűsége. Az ő fájalmában az odaadó hűség igaz érzelmetelét résztvesz, az ő örömeiben ujjongó lelkesedéssel osztozik. A magyar nép büszke lehet arra, hogy rendithetlen alattvalói hűségében, királya iránti loyális érzelmeiben nem kételkedik senki. S a föld kerekéségén lehet gazdagabb, boldogabb nép, de olyan, melynek dynastikus érzelmei tisztábbak, hűsége folkent királya iránt tartósabb volna, olyan nép több nincs.

A főséges királyi család ünnepét ül. Dicsőségesen uralkodó I. Ferenc József, austriai császár és apostoli királyunk s magas erényekben tündöklő főséges királyasszonyunk Erzsébet, ezüstmenyegzőjüket állik. Az osztrák magyar birodalom minden népe ez alkalommal loyális érzelmeinek őszinte és hű kifejezésével

lép a királyi trón számolyához, megújítva a hűség fogadalmait, biztosítván az alattvalói ragaszkodásról. —

A magyar nemzet is eltelve azon őszinte szeretettől, melyet királya iránt mindenkor érzett, ujjongó örömmel ünnepli azon napot, melyen huszonöt évvel ezelőtt a magyar népre nézve nem minden befolyás nélküli legmagasabb frigy kötött. A főséges királyné szívébe fogadta a magyar nemzetet, s habár királya a magyar nép loyálisában sohasem kétkedhetett, a főséges királynő volt sokszor azon jóságos angyal, melynek közvetítése folytán számtalan baj lett megszüntetve. Legyen áldott érette!

De a magyar nemzet az anyai dicső erényekben tündöklő fejedelemszony szeretetét méltányolja. Mythos-szerű azon vonzalom, melylyel a magyar szívek a palotától a konyháig a főséges fejedelemszony iránt viseltnek. Ő ki nyelvünkét tanulta meg, hogy ez által is tartósabb legyen azon kapocs, mely hű né-

péhez köti, első sorban volt hivatva a trónt és a hazát összekötő kapocsot szilárdabbá, tartósabbá tenni. —

Legyen áldott érette!
A birodalom osztrák fővárosa, telve az ünnep zajától. Bécs talán nem látott még ilyen ünnepélyt; mióta a Habsburg-ház lakja császári várát. Milliók és milliók ünneplik a főséges családdal együtt e napot, nem kényszerítve, hanem a szeretet és ragaszkodás igaz érzelmeivel, — ha nem is a bécsi ünnepély zaja és fénye mellett, — csendes és kegyeletes örömmel. Milliók ajkáról meleg fohász száll fel e napon az égbe, a főséges királyi pár és család hosszú és boldog életeért. Alkotmányos királyunkért minden magyar szív dobog, s régi igazság az, hogy minént bir az a fejedelem, ki népe szeretetét bírja.
S ki bírná e szeretetet jobban, mint azon dicső uralkodó, ki népének visszaadta alkotmányát és ezalkotmányának leghűbb öre, leghibosabb védője és ámasza! Legyen áldott érette!

Jóságosabb, kegyesebb királyt nem mutatnak fel a történelem lapjai. A király ki népe fájalmában osztozik, jogot, tarthat a nép hűségére, mely őseitől öröklött érzelmeinél fogva kész minden pillanatban életét és vérét feláldozni a haza és a trón javáért.

Isten kegyelme kísérje a királyi pár drága életét, és nyújtsa azt népei boldogítására hosszúra; s legyen e frigy második negyedszázadának kezdete a haza jóllétének és felvirágzásának kelő hajnal.
Éljen a főséges királyi pár!

A tapolezal járás utjai érdekében.

A tapolezal járás hegy-völgyes köves vidéke folyton az ideo eső ében különösen megromlott utainak kijavítása végett a megyei bizottsághoz a következő kérvényt nyújtotta be. Ugy értesülünk, hogy az intéző megyei bizottság a nyár végén fog összehívni, s ekkor bizonyára e kérvény is tárgyalás alá fog kerülni. Kívánjuk hogy sikere legyen neki.
„Az utak a forgalmi életnek — miként a véretek a testnek — főbb fontos lét-kérdését képezik. Ha rosszak azok: szenved a vérforgás — emitt a közlekedés! —

Igy szenvedünk mi tapolcasi járásbeliek, — utaink rossz karban léte — itt-ott járhatlansága miatt! —

Hegy-völgyes és köves vidékünkön már természet szerint nehezebb a közlekedés, — nehezebb az ut csinálása (hegyet szállítani, völgyet feltölteni) sőt nehezebb a már megcsinált utat is jókarban tartani, mert a hegyek leomlott zápora előprij holnap — a mai munkát, úgyhogy holnapután újra csinálni kénytelenek.

Egyenes vidékeken egy jól feltöltött — felárkolt ut, kevés tatarozással örökös, — nálunk mulandó. — Egy sebes hó oladás — egy rohamos eső — mint a gyermekek utcai porcsibéit: sőpri el töltéseinket — reá a szegény utcsináló vetéseire, hogy kenyeret se legyen az ujra csinálás munkájához!

Örökös tatarozás kell itt, hogy — főleg ily nedves években egészen meg ne akadjon közlekedésünk. —

Ez örökös tatarozáshoz sok közmunka kell, azaz hogy kellene, ha kerülné. De nem kerülhet, mert a törvény elveszi tőlünk a munkasort — a közmunka váltáság cizim pénzül fizeteti be. —

Igaz, hogy ezt éppen azon nemes intencióból tette a törvény, hogy a népsűrűbb és kedvezőbb viszony helyek segéljék a rosszabb helyzetű vidékek útjait. —

Amde hát melyik vidék utviszonyai terhesebbek a miénkél? —

Mi távol minden vasutvonalától — ennek még jövőbeli reményétől is, — hegyek, völgyek, szeszélyes patakok, felfakadó vizek tócsák közepette — a jelen esős időkben — a szomszéd faluig is megsülyedünk. —

A malomba menő szekereink megfeneklenek!

Bor-szállítóink — például a bácsi országot közepén — elakadnak, tenéig ülnek — és testamentumot tesznek: hogy unokáik is óvakodjanak borvásárlás végett ide jönni!

Pedig hát e borkivitelből csak azt nyerjük, hogy 1-ső osztályu nagy adó alá classifikáltunk; de a túlpári gyengébb somogyi borok ott a vasut mellett magasabb áron kelnek. —

Ne tessék csudálkozni, ha ily viszonyok mellett — középkorban — adóhátrélekosok vagyunk; — sőt inkább azon tessék csudálkozni, hogy oly nyugodt (de keserű) resignációval tűrjük az adók és közmunka váltáságokért koronként ráuk nehezülő adó-exekutiákat. —

Hogy járhatlan utakon mázskálunk, — és ezek csinálhatása helyett is váltáság pénz adóznak. —

Hogy vidékünk kivételes görbe-köves volta miatt kovácsnak, bogárnak tizannyit mint más vidék fizetni kényserülünk! —

(Folytatása köv.)

Meghívó. A zalamegyei gazdasági egyesület f. 1879. évi május hó 5-én d. u. 4 órakor Zala-Egerszegben a Nagykanizsai utcában 333. sz. a. levő saját háza termében rendes közgyűlést tart, melyre a tagok minél nagyobb számban megjelenni tisztelettel felkértenek. A gyűlés kiválóbb tárgyat képezi az egyesület tiszti karának megválasztása, — továbbá folyó ügyek elintézése.

Zala-Egerszegben 1879. április 15-én.

Arvay István.

Ügyvezető elnök

A királyi pár ezüst menyegzője alkalmából a helybeli imaházakban ünnepléses isteni tiszteletek fognak tartatni. A plébánia templomban tartandó isteni tisztelet előtt a helybeli polgári tanoda is ünneplést tart, melyben az ünneplés jelentősége fog a tanulóknak megmagyaráztatni.

(A nagykanizsai iparosok a székesfehérvári kiállításra.) Megtekintettük a városház termében azok elküldése előtt kiállított azon tárgyakat, melyekkel a nagykanizsai iparosok a székesfehérvári országos kiállításra résztvenni fognak, a örömmel mondhatjuk, hogy ezek helyi iparunknak csak dicséretére válhatnak. Több oly tárgyat volt alkalmunk itt láthatni, melyek csín, izlés, pompás kivitel tekintetében méltán versenyezhetnek. Ezek közül felemlítjük a következőket. *Modrovics Nándor* uradalmi gépész egy kitűnő szerkesztési kazán rakó gémet állított ki, mely az illetők figyelmét bizonyára fel fogja kelteni. — *Pál Sándor*, takács egy varrás nélküli zsákot, melynek készítése nem közönséges találékonyságra mutat; *Weinberger Zsigmond* részöntő különféle kúti készítményeket és csapokat; *Schwarz János* és *Székely Antal* szíjgyártók vadász és pásztortartozmányát; *Hartmann Ignác* tizedes mérleget és egy saját találmányu vaskályhát; *Szász Károly* szobrász oroszlánmintázatot és faragványát; *Engel Adolf* szappanos pedig az oroszlánmintázat után fog egy szappanból készült oroszlányt kiállítani, mely azonban csak Fehérvárról fog készülni. — *Keller Ignác*, ritka izléssel készített varrott lábbeliket; *Hencz Antal* építész, építészeti rajzokat; — *Lebl* bádogos két temetkezési lámpát; *Miltenberger Sándor* különféle lábbeliket; *Dancs Kálmán* székereit faragványokkal; *Klein Péter* két régiásgéptárgyat: egy 1164-dik évről való kardot; és egy 1757-ben egy seymeci bánynás által faragott bótot. — Bizton hiszszük, hogy iparosaink kiállítás dicséretet fog aratni Székesfehérvárról. Előmerésünket a szép és nemes buzgalomunk.

A n-kanizsai polgári és népiskola illetve felső leányiskola valamint a háziipar műhelytől is több tárgy kiállításra és lehet a székesfehérvári kiállításra. S így Kanizsa elég szépen lesz képviselve az országos versenyen. —

Nyugta 162 frt. 31 kr. Egyszázhatvankét forint 31 kr. mely összeg a helybeli kereskedelmi ifjak önképző egylete alvételére a városi pénztárba további intézkedésig letétmenyézett.

N.-Kanizsa 1879. április 16. Lang, v. pénztárnok: *Szeidl* o. k. ö. — **Kovács Gábor** nagykanizsai karmester e mesze vidéken ismert népszerű genialitás hosszabb idő óta aggasztó

mérvű betegségben szenved, melynek egyedül sikeres gyógyaszerül Dr. Schreyer Lajos és Dr. Szukits Nándor orvos urak, kik a betegét rögtöl minden díj nélkül gond nélkül gyógykezelik, nyugalmat és nyáron gyógyfürdő használatát ajánlották. A gyógyfürdő költségei fedezésére egy kis körben már megindult aláírás után az adakozás, melynek folytatását azonban az egész országra sújtólag hatott szeptemberi katastropha, mely a jótékonyaságot más oldalról nagy mérvben igénybe vette, — megakasztá. — Eddig Kovács Gábor gyógyítási költségei fedezésére következők adományoztak: *Torma Imre* 1 frt. *Oroszváry Gyula* 1 frt. *Vucskics János* 30 kr. *Russz Antal* 30 kr. *Kovács Sándor* 50 kr. *N. N.* 30 kr. *Lébl* 50 kr. *Z. Z.* 50 kr. *N. N.* 30 kr. *Lukács* 1 ft. *Simon Gábor* 1 frt. *Névtelen* 1 frt. *B. E.* 40 kr. *Cs. Pascaletti* 1 frt. *N. N.* 20 kr. *Szalay Károly* 20 kr. *Weisz József* 20 kr. *Pihál Ferencz* 1 frt. *N. N.* 1 frt. *Lovák Ede* 2 frt. *Hugonnay K.* 1 frt. *Gombás* 50 kr. *N. N.* 20 kr. *Tersánszky Gyula* 50 kr. *Györfly János* 1 frt. *Kovács Lajos* 1 frt. *Névtelen* 30 kr. *Varga Lajos* 1 frt. *Dr. Tuboly Gyula* 1 frt. *Sztojkovits Szilárd* 1 frt. *Gózonny Sándor* 1 frt. *Fesselhofer* 1 frt. *Dr. Laky Kristóf* 1 frt. *Belus* 1 frt. *Ebenspanger Leon* 1 frt. *Hauser* 1 frt. *V. J.* 1 frt. *Clement* 5 frt. — Összesen 33 frt. 30 kr. o. é. — Ezen összegből 13 frt. 30 kr. Kovács Gábornak két részletben már átadott, 20 frt. pedig takarékpénztárba helyeztetett, hogy a fürdőidény bekövetkeztekor rendelkezése czéljára fordíttassék. Kelt Nagy-Kanizsán, 1879. április 15-én.

Disztribúció a szuhárdon. Csütörtökön f. hó 24-én este 8 ós. kir. Apostoli felségének dicsőöségezen uralkodó 1-ső *Ferencz József* felségnek királyunknak és királyi Nagyasszonyunk *Erzsébet* királynénak Ö felségüknek, negyed százados házasságuk örömmünneplésére adatik: *Hős Pálffy*, eredeti, alkalmi látványos színű történeti és allegorizai képlettel és a magyar nemzeti hymnus éneklésével. Ez ünnepi alkalomra *ista Jókay Mór* Olvasóinknak előre is figyelmébe ajánljuk ez előadást, mely külső dísz és előadás tekintetében bizonyosan méltó lesz a naphoz.

Szini kronikánk és egyéb közérdekű közleményeink megszüke miatt a számból kiszorultak. Majd a jövő héten pótoljuk

(Beküldetett.) *Assicurazioni generali* Triestben. Az ezen intézet által az 1878. évben kifizetett károk jegyzékéből a következők adatokat emeljük ki: A károk összege 15.404 volt és ezekért kerek összegben 6.152.443 frt. fizetett ki; a biztosított tárgyak megmentéséül tett szolgáltatásokért fizetett jutalmazások valamint a becslések és kárfelveteli költségek fejében 178.238 frt. tehát összesen 6.330.771 frt. fizetett ki. Ezen az összegből a magyarországi eskik 2400 kár 1.151.599 frt. 28 krajny összegben. Osztótrákorásra 5231 káreset 1.591.240 frt. 76 kr., Olaszországra 5143 kár 1.760.729 frt. 22 kr. és végül különféle államokra 2630 káreset 1.649.073 frt. 81 kr. összegben. — Az előbbi években kifizetett 12.988.891 frt. tehát az intézet alapítása óta 129.219.662

frt. A felsorolt számok eleget mondának, mutatják ezen intézetnek egyszerű fizet. kiterjedését, mely joggal a legszilárdabb és legjelentékenyebb híreben áll. — *Pontossága*, valamint gazdag alapítók igazolják a minden oldalról beléje helyezett bizalmat. Az „Assicurazioni Generali” főügynöke *Nagy-Kanizsán Schers Albert* és *Engländer* uraknál van.

Az iparos tanoncok gyakorlati vizsgálatára vonatkozólag érdekesek azon tapasztalatok, melyeket a legújabb ipartanoncok szövetsége tett. Liegnitzben ugyanis 1876-ban valamennyi ottani ipartanuncul szövetség alakult, mely egyik főfeladatát az iparos tanoncok személt és gyakorlati kiképzetésének előmozdításába helyezte. A szövetség ipartanuncul előjáról abban állapodtak meg, hogy a tanoncokra nézve ismét a legrövidebb léptetik az ugynevezett szegedi vizsgát, természetesen csak fakultatíve, azaz azon tanoncokra nézve, a kik azt letenni óhajtják. A vizsga a tanuló által készített munkák és rajzok kiállításában állt. Az első kiállítás, illetőleg vizsgán, mely 1877 évi huszötökort tartott, képviselve voltak a cipészek, asztalosok, szíjgyártók, kárpitosok, lakatosok, kovácsok, szabók, kerékgyártók, esztorgályosok, bádogosok, sültök és mézárások (az utóbbiak vizsgája a városi vágóhídon ment végbe.) A kiállított munkák iparágak szerint választott vizsgáló bizottságok által bíráltattak meg és a kiválóak jutalmakkal és néhány okmányokkal lettek kitüntetve. Mindezen igen szépen ment volna; később azonban mindenféle ányvaldokok kezdtek mutatkozni, nevezetesen kételyek merültek fel arra nézve, vajon a tanuló a kiállított darabokat egészen maguk készítették-e? Hogy ezen kétely elháríttassék, későbbre azon intézkedés történt, hogy a bíráló bizottságok állandósítottak és a pályázó tanuló köteleztettek, hogy az általuk kiállított kivánt darabokat felügyelet alatt, illetőleg idegen mesternél készítsék; a mi egyszerűen tanulócsere által eszközöltetett; — a készítő ideje alatt pedig a bírálok meglátogatták az illető műhelyeket. Eddig terjed a liegnitziek tapasztalása. A „Deutsche Schuhmacher Zeitung” mely ez ügyről bővebben szól, azt tartja, hogy bármily hasznosak és gyakorlatiak legyenek a tanulóvizsgálatok, azok mégis csak felrendszabályt képeznek, főleg a miatt, mivel nem minden tanuló vizsgálta meg, hanem csak azok, a kik a vizsgát letenni akarják és csak azon mesterek tanoncai, a kik az ipartanunculban állanak.

Alulról városnác részéről ezenet közlirre tétetik, hogy *Zalamegye* tekintetében alapsáni hivatalának f. é. márczius hó 29-én 2968/879. sz. a. kelt leirata szerint a nagyméltóságú földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium f. hó 14-én 1151 sz. a. kibocsátott és a postai rendeletek tára f. é. 10. számában közlé tett magas rendeletével megegyező melótóztatott, miszerint az árvízkarosultak javára hatósági felszólítás következtében gyűjtött pénzüeli könyöradományok, melyek posta után pénzes levelekben közhatalóságokhoz, vagy az árvízkarosultak felség-

A „Zala” tárczája.

Martialis két epigramma.

Hermosenes.
Asztalkendőt nem vitt ő sohasem lakomara,
Amde hosott mindég a lakomaru egyet.

Diantus.
Orvos volt a minap, s sirásóvá leve mostan,
Amit tett s minap, azt teszi mostan is ő.

Szó és tett.
A háza sorsa felett tanakodni szokása magyarnak,
Am tanakodva sokat — nincs nyoma tetteinek.

A szerelem.
A szerelem kötelék, melyet összeszakasztani nem
[bírsz].
Mert ha az érzet enyész, nem vala az szerelem

3 epigramm.
Lessing.
Verseit és arcsát gyakran dicserte Irene,
Mas költé azokat, ezt maga festgette!

Pontos ember.
A pontosságnak volt példányképe Messzelyi,
Éstrelvi pont nyolczkor csipe naponta be ő.

Mit tudok és mit nem.
Nem tudom én, holnap még élek-e, amde ha élek,
Hogy vizet én nem iszom, azt bizonyára tudom,
Roder Antal.

Heti tárcza.

Hangversenyen voltunk. Az volt a cizime: a szegedi árviz által karosultak javára.
Már hiszen karosultak azok, vagy nem a Tiszának féket vesszött bős hullámai által; de hogy én karosultam, — őket akarván kártalanítani — azt tudom! —
Egy száke, sugartermetű leánya ült mellettem, ki nyilván valami szobrász műhelyből megszületett és Galathea ábrázolni hivatta volt, szobor lehetett, mert szemében mennyei tűs égett, — melyet Prometheus gyújtott lángra, — melynek sugrai amint szememen át szivemig hatoltak,

annyra égetően hevítettek, hogy szívem teperővé olvadt a hőségben, mely reá hatott!
Ilyen merényletért lehetetlen volt kártérítést nem követelnem és a mellettem ülő szépségnek azonnal mégis tettem a kártérítési ajánlatot, hogy ne legyünk kénytelenek bíróság előtt perlekedni.

Ajánlottam, hogy ha már összepörkölte szívemet, tartsa meg azt, és cserébe adjon nekem egy csókot, de olyan hosszantartót, hogy elcsattanásig magamba szívhasam az ő lelkét is, és lelkével szerelmét!

Azt felelte: „már olyant nem cselekszem! Mit csinálnék én az ön kiolvastott szívével, melynek már minden zsírja szétfolyott?”

No megállj! — Gondolám magamban. Majd lefőzlek én és márvány lényed, kell hogy fölhevüljön a szenvedő izzó parázsánál — melynek lángját már eltűnja hideg kebled fagyasztó fuvalma! —

Közel volt a husvét. Husvét második napját kínálkozó alkalomnak faláltam szenvedélyem lehűtésére és az én márvány szobrom lefőzésére! —
Meglátogattam husvét hétfőjén. Fél 11 óra volt délelőtt.

Patyolat pongyolá csipkefodraiba temetkezettien tolette asztala előtt ült Galathea. Kopogtatásomra nem hallottam bár semmi hangot, de benyitottam a szobába, mert azt hívéim már a mellékteremben édelgel virágerdejében a megszökött szobor.

Egy sikoltás! És mint boszúlo cherub állt előttem a meglepett, szépség, mintha azt kérdezték volna összeszorított ajkai, nagyra kinyílt szemei által: „hogy mersz ide tolakodni, mikor nem mondtam el a följegesítő „szabad”-ot.”

De én nem hagytam magamat zavartatni, fölkaptam az asztalra álló kristálybálcánost és annak kristálybálcánost tartalmát fölborozott fejére borítám úgy, hogy a lecsurgó neptuni éjem hűlgym piczike komót csipőjének talpában öszipontost! —
Egy velőrtázó sikoltás, egy telém közeledő heves mozdulat, a batiszt zsepkenednek végig siklása a felbőszült cheubarcszon, és az egész illuzió romokban szert!

Tejfehér prék folydogált a kicépzett padosator és sárga agyag tömeg volt a felbőszült delibölg vállalai között! —

Láttam, hogy reszketett egész valójában! nem tudom fázott-e a nem remélt zuhany után; — vagy pedig mérges volt nagyon, mert én ezután eltávozám!

Másnap reggel piros pozsgás szobaleány állit be hozzám, kezében rózsaszin borítékban ugyan olyan színű levelet hozván következő tartalommal:
„Magá csintalan!”

Hideg zuhanyával felgyújtotta szívem tüzét, most, az legyen büntetése, hogy ön nek ajánlóm magam, csak arra kérem, a látottaktól senkinek ne szóljon és maradok örökké hiva „N.” —

Tjhű! Aki Nephtunussa van annak az agyagból márványozott cserépedénynek! — gondolám magamban; — no hiszen most megjártam!
A szobaleány által aztán megüzénem, hogy halgatók, mint a sir! —

Járkáltam az utcán le és föl. A lenyugvó napnak végső bágyadt sugarai törték keresztül a vékony felhőregetgen, melynek könybelabadt szempilláiról apró csöppokban kezdde aláhullani az eső! — Sok ember tolongott az utcán. Hét óra volt este. A „Szarvas” vendéglő előtt haladván el, nagy népcsoportosulást látok. Mi törtézik itten? Kérdem egy jókinézésű bakától.

„Szuházat loznak játszani!” volt az elmes válasz és a vendéglő falára mutatott, vörös papir lepedővel volt kikárpitozva, melyre ötes betűk voltak kifestítve e szavakat alkotva: „A cornevilli harangok” —

Aha! hát szini előadás lesz?
No ezt megézzük! —
Jegyet váltottam. Megmutatták merre menjek! —

Hát egy üveges ajtóhoz jutok, mely egy nagy teremre nyílt, de beltről néhány száz ember nyomta az üveges ajtót!
Az ajtó előtt átadom jegyemet egy tisztességesen öltözködött embernek, ki mormogott valamit, s aztán neki állott az üveges ajtóhoz egy városi hajdu, segedeljével és ugyancsak kezdtek azt betelöl nyomonni a teremben lévő közönség ellenszágulása mellett mig végre egy k.s nyílás támadt hol engemet betuszkoztak.

Bent voltam tehát egy nagy teremben, hol, amennyire a gyér világítás mellett kivethetem, férfiak és nők vegyesen voltak és

fejünk fölött is vonult el valami építmény, melyen szintén nagy tömeg volt kivethető, úgy mondták az a terem karzatja! —

Kerestem aztán számozott ülőhelyemet, mely törekvésemben egy becéletes öreg ember támogatott előttem hatolva keresztül az élő áradaton, — mert olyan volt a néptömeg, mint a hullám, vezetöm üzési törekvése után mindannyiszor összecsapódott, s nekem újból kelle meguyitni az összecsapódott áradatot! —

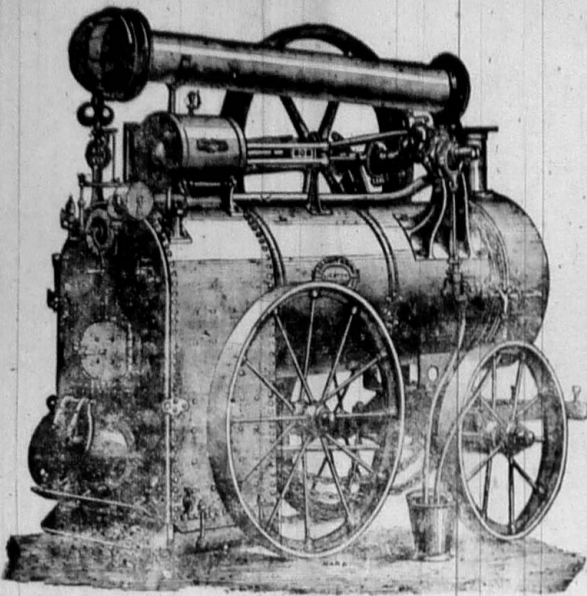
Végre megérkezénk egy székes, melyre vezetöm reá mutatott. Fáradtan, kimerülve reá hanyatlottam a hullám közötti szigetre és szebekendém után nyulva izzadó homlokomat törölgettem.

Egyszer csak megakad könyököm valamibe, oda tekintek — hát Galathea! — Üdvözöltem és bocsánatot kértem gondatlanságomért s aztán megkérdézem, hogy talán csúzt kapott’ husvét másodnapján és mostan gözfürdőt jött venni?

Azután egész megadással izzadtunk valamennyien; és szerettem volna látni azokat a gyújtó szemeket, melyek képesek tettek volna a gözfürdő e nemében elázott ruházaton át meggyujtani a szívet, mely a kényszer kötelékei között mozogni is alig volt képes! —

Időn aztán a néparámlat kisodort e térből és besodort valami hűvösebb helyre hol pilseni sürrrel kezdtük oltoztatni a forrponig fölhevült ruhánk hőségét; megtudtam a körülülőkötől, hogy e városban van egy vizosztásra szánt rendszeres és részvény-társulat által fentartott gözfürdő is, melynek létezése miatt csak a részvényesek izzadnak deficit csöppeket; nem tudtam eléggé elcsodálkozni e társulat életre valótlansága fölött és elhatároztam magamban tanácsolni, miszerint a szini-idény tartamára később szerződést az igazgatóval, hogy az pauschalét fizessen a fürdőtulajdonosoknak úgy, miként a szinlap bélyegeiért; mert ha ő itten ráadásul izzasztja ki a publikumot, kíváncsi vagyok reá, ki lesz oly gyarló, még külön fizetni 80 kr. gözfürdőt, hogy ott valami podégra férünk kikaprolásában izzadjon, holott itten más nembeli szépségek hószajtolta csöppjeivel vegyitheti saját hevének izzadmányait! —

GARRETT R. és FIAI

két arany eremmel

és más díjakkal lettek kitüntetve.

Főgynök KOTZÓ PÁL gépész mérnök

Budapest, üllői ut 18. szám alatt.

ajánlja

Sorvetőgépeit, melyek világhírűek, Magyarország viszonyainak megfelelően átalakítva, leszállított árakon.
Gőzmozgonyait, fa és szén, valamint szalmafűtéshez, kétzer oly nagy munkaképességgel, mint a névleges lőerőszám, kevés tüzelőanyag-fogyasztással által tűnnek ki.
Csőplőgépeit, újonnan átalakítva, nagyobbított rostá-felülettel, nagy munkaképességgel, tiszta esőplésre.
Rostáit, minden gabonaméret tisztításához, valamint **Üszögrostákat**.
 továbbá:
Arató és kaszáló gépeit.
Járgányait és járgányesőplőit, angol vagy amerikai rendszerben, tisztító készülékkel vagy a nélkül, szők vagy szállíthatók;
Szénagyűjtőit, angol és amerikai rendszerben;
Különféle rostáit;
Takarmány-készítő gépeit.
Malmait stb.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

1878-ban száz éves fennállása ünnepélyét álte.

Hirdetmény.

Alólirott tisztelettel jelentem a t. cz. közönségnek, miszerint az Első magyar Jégkárbiztosító társaság N.-Kanizsai főgynökségét átvettem.

Ez alkalommal bátorkodom a t. cz. közönséget mindazon előnyökre, melyeket említett biztosító társaság nyújt tiszteletteljes figyelemzetni, s egyúttal kérni, miszerint mindennemű tudakozódások esetében hozzám alólirotthoz fordulni sziveskedjenek, mely alkalommal nem fogok késni a további felvilágosítást megadva, szükséges nyomtatványokat díjmentesen megküldeni.

Az első magyar jégkárbiztosító társaság díjszámítása mérsékelt és azonkívül a biztosított felek az alapszabályok értelmében azon kiváló előnyt élvezik, hogy a társaság nyereségének 50%-ban részesülnek, s mindazon biztosítók kik 50 frtnyi díj fizetést teljesítenek készpénzben 10% elengedést élveznek. A nagyobb összeget váltó mellett minden év szeptember 1-én fizethető le, jégkár esetében pedig az azonnali kárfelvétel és teljes kárpótlás biztosítatik, s így bátran ajánlhatom az első magyar jégkár biztosító társaságot mint legelőszőbb és teljes biztonságot nyújtó intézetet.

Végül bátor vagyok tek. postamester, jegyző, lelkészek, gazdatiszt, tanító vagy kereskedő urakat kik kedvező feltételek mellett hajlandók lennének a társaság részéről képviselőt vállalni, ez irányban mielőbb hozzám alólirotthoz fordulni s elfogadható nyilatkozatot tenni sziveskedjenek.

Kelt Nagy-Kanizsán 1879.

Nentwich Gyula,

az Első magyar jégkárbiztosító társaság fő-gynöke
 Nagy-Kanizsán Eötvös tér 10. szám. 599. 1-6

Legnagyobb fontosságú

bárki szemének

A valódi Dr. Whitefélé szemviz Traugott Ehrhardtól Grossbreitenbachban (Thüringia) 1822. év óta világhírű.

Ugyanez üvegecskében 1 forintjával

PRAGER BÉLA Gyógytáraban

kapható

NAGY-KANIZSÁN.

Levélvonlat:

Ehrhardt Tr. urnak!

Örömmel tudósíthatom, hogy félt év előtt Öntől hozott valódi Whitefélé szemviz Fuchs J barátomnak, — aki már 3 év óta mindkét szemén hályogon szenved, úgy hogy 1 1/2 év óta magát vezetni kényserítve volt, különféle szereket eredménytelenül használt, — két üveg használata után a szemfény annyira helyre van állítva, hogy ő ismét egyedül mehet, mindent megkülönböztethet és egy kiső olvasni is tud, mi, hála Istennek, híres szemvizének köszönhető. (Köszönetkézik a megrendelés.)

Kötzing, 204. 77.

JOH. KUHLER,
 Bindermeister.

516. 1-1

Temesváry Mór

cipő-gyár raktára

BUDAPESTEN,

Király-utca 1. szám, báró Orczy-féle ház,
 nagyban és kicsinyben.

Nők számára:

Komód-cipők eberlasztinból és bőrből	1 frt 20 kr.
Séta-cipők, divatos félcipők, finomak és díszesek	2 frt 20 kr.
Rögatta-cipők csatokkal, finom eberlasztinból vagy bőrből	2 frt 70 kr.
Rögatta-cipők fénymázos orral, magas sarokkal legujabb szabás	2 frt 80 kr.
Rögatta-cipők ságrénből vagy zergebőrből, szűgezett kettős talppal, magas sarokkal, legujabb szabás	2 frt 50 kr.
Eberlasztintopánok finomak, díszesek, fénymázos-orrall	2 frt 70 kr.
Eberlasztintopánok ruganyhúzóval, magas kivágással, fénymázos orral, rokokó sarokkal, legujabb szabás	3 frt 20 kr.
Eberlasztintopánok, szivalaku metszéssel, sima talppal, rokokó sarokkal, elegans szabás	3 frt 40 kr.
Hörcegus topánok ságrénből, szögelt talppal magas kivágással, legujabb kiállítás.	3 frt 20 kr.

Urak számára:

Házi cipők finom bőrből	1 frt 20 kr.
Topánok erős ságrénből, erős talppal	3 frt 80 kr.
Topánok ságrénből, fénymázos orral és talppal	3 frt 90 kr.
Porjubör topánok vikszosak, erős dupla talppal, a legjobb minőségűek	4 frt 20 kr.
Porjubör topánok keztübbőrből, a lehető legjobb minőség	4 frt 50 kr.
Rögatta félcipő nyári idényre, legjobb ságrénből, erős talppal	3 frt 60 kr.
Rögatta félcipő fénymázos díszes, legujabb szabás	4 frt — kr.
Cizmák erős vikszos vagy ságrénbőrből, magas szár aróftal talppal	9 frt — kr.
Gyermekecipők ságrénből	2 frt 40 kr.
Leánycipők eberlasztint és bőrből	1 frt 80 — 2 frt 40 kr.
Gyermekecipők	60 kr. — 1 frt 20 kr.

Megrendelések postán utánvet melletti vagy az előleg beküldése után gyorsan s pontosan teljesítenek. Nem alkalmas labellá s legkészségebben kísérletet. Részletes árjegyzékek kíváncsra bérmentve küldetnek meg.

VALÓDI!

Wilhelm-féle

antiarthritikus és antirheumatikus
Vértisztító-thea.

gyógyhatásáról következő elismerő sorokat közöljük:

1. levél:

T. Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak
 NEUNKIRCHENBEN.

Giersdorf, Hirschbergi kerület, 1877. apr. 15.

Postautalvánnyal küldök ma 6 márkát, és kérem nekem ez összegért az ön Wilhelm-féle antiarthritikus és antirheumatikus vértisztító theájából forduló postával küldeni.

Tisztelettel Schüttgen K.

2. levél.

T. Wilhelm Ferencz urnak gyógyszerész
 NEUNKIRCHENBEN.

Giersdorf, Hirschdorf kerület, Szézia, 7. május 10.

Hét évig irtózatosan szenvedtem a rheumatizmusban, hasztalan volt az orvosi segély, az ön Wilhelm-féle vértisztító theájának 8 napi használata jelentékeny jobbulást hozott, és 2 csomag elhasználása után egészséges vagyok és pedig oly egészséges, mint már régóta nem betegségem előtt, ismerőseim mind az ön Wilhelm-féle vértisztító theáját kérik, miután ezek rajtam meggyőződtek annak sikeréről; ezt bizonyítékul önnek lenyomatás végett. Kitűnő tisztelettel

Schüttgen Keresztély,
 kir. gyagygyar.

Egyedül valódiilag készítve Wilhelm Ferencz, gyógyszerész Neunkirchenben (Alsó-Ausztria) Egy csomag, 8 adagra osztva az orvos előírás szerint készítve — használati utasítással együtt s különféle nyelveken 1 frt, bélyeg és csomagolás külön 10 kr.

Wilhelm-féle

Schneeberg növény-allop

Wilhelm Fr. gyógyszerésztől Neunkirchenben

kitűnő hatásáról

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak
 NEUNKIRCHENBEN.

Kaltern, Dél-Tirol 1877. február 16. Tekintetes ur! Még 6 év előtt, mint 24 éves nemzetőr egyik nagyobb legyergyakorlat alkalmával meghűltem és nehéz mellbajba estem.

Mellszorulás, nehéz lélegzés közbe-közbe kellemetlen köpet vérrrel vegyítve voltak a jelenségek. Ez évről évre ismétlődött különösen ősszel és tavaszal, úgy hogy az orvosok lemondtak rólam.

akkor mult év őszén Dr. Pupetschek törv. orvosunk az ön világhírű Wilhelm-féle havasi növény italát ajánlotta melyből 10 üveggel bevettém és ime azóta nem köpök vért, egy napon át sem feküdtem és még kereshetek is ismét magamnak. Mellszorulást sem éreztem és könnyebben lélegezhettem

Ujabbán egy egész napot át a szabadban voltam 2 nap óta ismét mellszorulást érzek és nehezebben lélegzem. télek tehát hogy ismét vért köpök, mit szeretnék megakadályozni!

Azért tekintetes urat igen kérem, mint-hogy Wilhelm-féle havasi növényitalban igen bízom s biztos gyógujálomat tőle várom, sziveskedjék nekem néhány üveggel küldeni

Mély tisztelettel

RICCABONA MIHÁLY,
 cs. k. rokkant-nemzetőr fővadász

Minden üveg használati utasítással látatik el. Egy lepecsételt eredeti üveg ára 1 frt 25 kr. a folyvást üde állapotba kapható az egyedüli feltaláló Wilhelm F. gyógyszerész Neunkirchenben A.-Ausztriában kapható. Csomagolásért 20 kr. számítatik.

Csász. kir. kizárólag szabadalm.
 Wilhelm folyékony növény-sedativ
„BASSORIN“

Wilhelm F. gyógyszerésztől Neunkirchenben;

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak,
 NEUNKIRCHENBEN.

Schwent, post. Kössen, 1876. máj. 14.

A Wilhelm-féle antiarthritikus és antirheumatikus vértisztító thea által köszvényes bajom jelentékenyen javul. Kérem most kérem két korsóca ca. k. kir. kiz. szab. Wilhelm-féle folyékony növény-sedativ „Bassorin“ küldeni.

Tisztelettel FILZER GYÖRGY, pintér.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak,
 NEUNKIRCHENBEN.

Foltischung, a Moldván, 1876. jul. 2.

Wilhelm-féle vértisztító theájának hatása után itélve kérem a mellékelt 2 ft 20 kr. ért két korsóca ca. k. kir. kiz. szab. Wilhelm-féle folyékony növény-sedativ „Bassorin“ küldeni.

Teljes tisztelettel Lubosnisi Tretter Nestor lovag.

Egy kőkorsóca orvosi utasítással együtt 1 frt o. ért. Bélyeg és csomagolásért 20 kr. külön.

Wilhelm-féle

rég kipróbált római, valódi
fő, seb, égés- és fagyellenes általános gyógy és húzó-ír.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak
 NEUNKIRCHENBEN.

Három év óta folyásban szenvedek és mindenki tudni fogja, mit szoktak ilyen idő alatt alkalmazni, amit én is tettem de hiába. Ezen gyógyerejű, régi római flastrom használata óta lábaim meggyógyultak. Flatz, 1872. febr. 20. Trimmel Antal.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak
 NEUNKIRCHENBEN.

Rann, Steinbruck mellett, 1870. febr. — A mellékelt 2 ft. 20 kr. ért kérek ür skatulyát az ön híres csuda flastromából postafordultával küldeni. Becsés czimét Eisenstädter, urnak köszönhetem, aki azt mondá nekem hogy csak az ön rég kipróbált római csudaflastroma szabadította meg sok évi láb-bajától. Elvárva a flastromot tiszteletteljesen maradok

Mersonits Antal,
 férfitudós készítő.

Ezen ír valódiilag csak e, fedül

Wilhelm Ferencz gyógyszerésznél Bécs melletti Neunkirchenben kapható.

Egy skatulya ára 40 kr. o. ért. 2 skatulyánál kevesebb nem küldetik el a kettő ára bélyeg és csomagolással együtt 1 frt. oszt. ért.

Főbből készítmények valódi minőségben kaphatók

Prager B. gyógyszerésznél N.-Kanizsán.

Földbirtokosoknak!

Bécsi és budapesti földhitelintézetekkel való összeköttetésem folytán képes vagyok a földhitel igénybe venni szándékozó földbirtokosoknak jelzálog-kölcsönöket gyorsan és jutányos feltételek mellett közvetíteni.

597. 2-10

Gottlieb Sándor,

gynök N. Kanizsán.

ZALA

MEGYEI ÉRDEKŰ.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP

A Zalamegyei-Gazdasági-Egyesület, a n.-kanizsai tiszti önszorgalmazó szövetkezet és több más egyesület hivatalos közlönye

18. szám.

Nagy-Kanizsa, Szurdán, 1879. április 30-án.

VI. évfolyam.

Meghívó.

A zalamegyei gazdasági egyesület f. 1879. évi május hó 5-én d. u. 4 órakor Zala-Egerszegén a Nagykanizsai utcában 333. sz. a. levő saját háza termében rendes közgyűlést tart, melyre a tagok minél nagyobb számban megjelenni tisztelettel felkérnek. A gyűlés kiválóbb tárgyat képezi az egyesület tisztii karának megválasztása, — továbbá folyó ügyek elintézése.

Zala-Egerszegén 1879. április 15-én.

Árvay István.

ügyvezető elnök.

Társas életünk fejlődésének akadályai.

Hogy valamely város mennyire áll a kor műveltségi igényeinek megfelelő szinten, arról legbiztosabb meggyőződést szerezhetünk az által, ha annak társas életét, szellemi mozgalmát vizsgáljuk közelebbi vizsgálat alá. Mert minden kétségen kívül áll az, hogy a legfejlettebb műveltség, az életrevalóság legvilágosabb példájával mindig oly városoknál találkozunk, melyekben a társas élet élénk s ennek útján a szellemi mozgalom is élénkebb; míg ellenben oly helyeken, hol e két tényező laza, elnyomott: ott a fejlettebb műveltségnek még csak csiráját is hasztalan keressük.

És ez nem csupán egyes városok vagy helységek, de általánosan szólva, országokra is áll, mit példák által látunk igazolva; Igy, hogy Franciaország mai műveltségére élénk társas élete által tett szert, isem tagadhatja, míg Angol — vagy Németország, bármily nevezetes szerepet játszanak is különben, e műveltségi fokot elnem érthették, s nem is fogják oly mérvben elérni, mert népeik sajátosság természeténél fogva nem képesek élénkebb társasélet kifejtésére.

Hazánkban a társas élet lehetősége s ennek következményeként a szellemi mozgalom nem valami régi keletű. Azon századokon át folytonosan tartó háborgatás, mely hazánkat minden oldalról érte, épen nem engedett időt a társas

élet fejlődésére, sőt népe örülhetett, ha akadt egy kis ideje a legszükségesebb anyagiakra gondolhatni. Ma azonban, hogy a háborgatások végleg megszűntek, s így nyugodtan tekinthetünk széjjel a nagy világban: örömmel constatálhatjuk azon haladást, melyet e téren teszünk. Örömmel nézhetjük, hogy nem csak nagyobb, de kisebb városaink is mint iparkodnak beépíteni azon tatóngó hézagokat, melyeket a múlt idők viszontagságai ütöttek hazánk párhuzamos haladásában a kornak megfelelő műveltséggel, s mint törekednek megcáfolni a világ azon nézetét, mely hazánk műveltségi állapotát — elég tévesen — még ma is a félbarbarokéval állítja szembe. (Szerk.) Egyleteket, társas köröket alakítanak, melyek mind egy-egy tényezői, eszközei a szellemi élet fejlesztésének, a magasabb műveltség általános terjesztésének.

De bármennyire örvendünk e haladásnak, mely hazánkat a kényszerű homályból van hivatva kiemelni a világ előtt, mégsem nyomhatjuk el fájdalomunkat, látva azon akadályokat, melyek a szent cél elé gördülnek, s azt teljesen befejezni soha nem engedik. Oly kicsinyesnek tetsző, s mégis oly nagy horderejűek ezek, melyeknek eltávolítása csaknem a lehetlenségbe vág, mert épen népünk, önmagunk természetében rejlenek.

Többet nem, csak kettőt említek: az egyenetlenkedést és az előítéletességet.

Száz közül egy eset fordul elő, hogy a magyar nép beléletében valamely ügy, legyen az bár mily természetű, — testvéri egyetértésben, összetartásban intézgetnék el. Mindig kell egy „minék a?” pártnak alakulnia, melynek indoktalan ellenkezése folytán az, ha teljesen meg nem bukik is, de csak erős küzdelmek után ülheti jogos diadalát. S hiába ez ellen a megdönthetetlen érv, a napnál világosabb igazság: az ellenkezési viszkereg mindig keres rajt képzelt gáncokat, melyekbe bele kapaszkodhassék. Ezen egyenetlenkedés szomorú következménye-

ként látunk azután naponként oly dolgokat romba dőlni, melyekre jobb érzésünk fellázad, szívünk összefacsarodik.

S e tulajdonságunknál nem áll hát-rább megrögzött előítéletességünk sem, mely más ember-társainkkal nem enged összeférni bennünket. Nevezük azt bár „nemzeti büszkeségnek” vagy akár minék is, mégsem egyéb az, mint valóságos vétek önmelkedésünk ellen! Szeretném tudni, hogy mily emberi vagy természeti törvény ellen vétek én, ha egy saját képemre teremtett embertársammal, ki anyagi vagy vallási szempontból nem áll velem egy vonalon: kart öltök egy oly cél kivételére, mely úgy neki mint nekem, de különösen a közös hazá javára, előnyére szolgál? Nem az vétek e inkább, ha egy ily csekélyes indok miatt oly mulasztást követek el, melynek következményei nem csak magam, de az egész hazá hátrányára lesznek? Né ily dolgok iránt legyünk előítéletesek, melyekért csak a világ előítéletét vonjuk magunkra, de oly dolgok iránt, melyek emelkedésünkben, előhaladásunkban gátolnak, s melyek közt mindjárt első helyett foglal el saját természetünk.

Ezek s több ezekhez hasonló akadályok gátolják azt, hogy társas életünk oly élénkséget nyerjen, mely által képes legyen a szellemi mozgalmat, munkásságot oly fokra emelni, melynél fogva méltán számíthassuk magunkat azon népek közé, melyek műveltségük által az egész világ bámulatát ki tudták nyerni. Ha legyőztük ezeket, ha egyetértve, elfőitelt nélkül harcolunk, munkálkodunk; akkor bizton eljön azon idő, midőn önérettel utasíthatjuk vissza a világ azon téves nézetét, mely bennünket a félbarbár nemzetekkel említi egy sorba.*

GARAY SÁNDOR.

* Ma már talán csak a muszka tart bennünket félbarbárnak, ami a saját műveltséget tekintve bennünket ne bántson soha. (Szerk.)

Halottak elégetése

az ókorban, kapcsolatban az óskori vallásos nézetekkel.

Már az ókor embere igyekezett kikutatni e világnak egybefüggését egy érzékfűlöttivel. A világ eredetét, az élet és halál közötti összefüggést, az emberi sors és világegyetemnek igazgatását, általában mindent, amit természetes okokra visszavezetni képes nem volt, annál is inkább hozta összekötöttebe a túlvilággal, minél kevésbbé volt képes kiokosodni a természet törvényeit. Az ókor embere is sejtett felhők felett egy szellemi lényt, mely ugyan a világ felett de mégis a világhoz a különösen az emberi szellemhez szoros viszonyban áll. De miképpen gondolta magának a gyermek kort elő ókor embere, ki előtt idegenek voltak a jelenkor majd minden abstractiói, ez isteni lényt? miképpen jelölte azt és miképpen nyilatkozott fölötté? Az óskori búvárlat e kérdésekre felelni iparkodik, e feleletekre e helyen csak annyiban akarunk reflektálni, amennyiben cikkünk címével összefüggésben állanak. — Nem lehetett másképp, mint hogy az ókor embere a természetben képek után keresett, hogy általuk egy érzékfűlötti lény eszméjét megfoghatóvá tegye. Az akkori kor embere előtt mi lehetett azonban szellemibb, ami egyszermind alkalmas volt arra a lelke által sejtett érzékfűlötti lényt a világgal saját lelkével való viszonyában szemléltetővé tenni? A fontolkodó emberi szellem két főt talált első sorban: a világosságot, mely a felhők fölött való világosság birodalmából származott, és a meleget, isten lehelletét, mely a föld fölött ömlik el és minden emberi kebelbe hat. Mint a földi élet föltételei tüntek az ember elé első sorban a világosság és a melegség, két oly túlnemény a természetben, melyek elválaszthatlan egybefüggésben mutatkoztak. Már az óskori áriai valláskönyvben a „Rigveda”-ban, talán a világ legrégebbi könyve, ez áll: „Az élet csirája, hüvelyébe takarva, egyedül a melegség hatása által tört elő.” De hol talalta az ember a világosságot és meleget természetes összefüggésükben? Tiszteletteljesen a nap felé irányozta tekintetét, s belőle ömlött feleje mindakettő: Világosság és melegség. — Mennyire el vala terjedve az ókorban a nap kultúra, az igen sokból magyarázható ki. Mikor már az ember tekintete az érzelemben a nap felé volt irányozva, földi kőpásmát is kereste. Erzákeinek és gondolkodásának teljesen megfelelő talált a tűzben, a melyből szintén egyösülve világosság és melegség árad szót. S hol kereső az ember az összekötöttét az égen létező jelkép, a nap és a földön levő jelkép a tűz között? A fellegekben, melyek ugyszólván a felhők fölötti világosság birodalmából fénylő, gyújtó villámokat küldenek a földre. A szentírás ó és új szövet-

A „Zala” tárczája.

A szökőkútánál.

Hová? háová oly sietve kristálysugár? — Magasra fel, im ott rém az égbolt vár, Itt leszek én Eliseum kis csermelye, Pihenni száll a nyugodt nap lágy üzembe. Bennem fognak megfürdeni az angyalok Ragyogó gyöngyhajjaimban a csillagok — Nektárra fog válni vízem minden cseppje, Abból olta égő szonját a szép Hébe. Neptun tüzes méúje majd ha bennem fürdik Szűgye égető parázsa elmosódik Szép Klytónak hulló könnye szerelmeért, Dúsan természet partjaimon, fűzet, babért; Kőszékük majd Flóra hinti virágait Ekesítve Eliseum virányait.

Játszva jó majd lengo szárnynyal Zephir hozzám Sívár szerelem dőnját bordja ajkán, Halk morajjal én meg néki megsugom majd, Hogy a csermely véle ölelkezni óhajt, — Est susogva, kristály szárnynyal száll magasra,

Előtte a nap is megáll álmólkodva, Esőszél szines övet készít neki, S karcu testét karjaival átöleli. Szép szívárvány tündöklő sugár leánya, Sívár szemmel hasztalan tekintsz utána, Nem lát téged, nem is vágyik karjaidba, Magasban már új hazáit intni látja. Haj! de vállát a lég sulya egyre nyomja, Míg a gyöngy szüntelen magához vonzza, Mint képzeld nem bir szállni oly magasra, Összeröskad, visszahull a föld porába.

Szép szívárvány könnyező szemekkel nézi, Nagy fájdalom szinte szívét megrepszti; Elhalványul napsugárnak szép leánya, Még a magas menny is sirva jár utána.

Emberszemmel szívárványos ködlepelbe, Miért tekintsz a kauszálul festett egékbe? Rotter Vilmos.

Az én képes könyvemről.

Annak, kinek szeme és füle van, a körülte történő dolgoknak megfigyelésére és meghallgatására, az élet egy tarka kaleidoskophoz hasonlít. Minden nap egy fordulat, minden fordulat más és más alakzatot mutat a figyelmes szemlélőnek. — Tarka mozaikszzerű esbortokat képeznek ez alakzatok. Én megszoktam figyelni az életet, s az alakok közül azokat kik valamikor közelebb állottak hozzám, vagy érdekemet különösen felkeltik, vagy pedig egyéb tekintetben befolyással vannak reám, képes könyvembe szoktam jegyezgetni. Ha később valamikor e képes könyvemben lapozgatom, ha nem is mindig kellemes, de bizonyára mindig érdekes és a mi fő, tanulságos szórakozást nyújtanak nekem. A minap is ezen kis képeskönyvemben lapozgattam. Néhány régebbi alak, mely emlékemben már már rég elmosódott ismét a közvetlenség élnékönyvvel állott előttem. Fájdalmas érzés fogott el, amint vonásról vonásra alakot öltötök, ezen talán rég elzúllott jellemek. Az évek hosszú során át elfeledvén őket, csak mikor képes könyvembe tekintek kérdem magamtól: Ugyan mi lehetett belőlük, mióta hírüket nem hallám. Ime itt az egyik. —

Ifjú voltam.

Vágy és remény töltötte el keblemet. Habár nem dicsekedhetem gazdagsággal, az Ur isten oly kedéllyel áldott meg, mely gazdagon kárpótolta a csillagó fényért, melyben mások büszkélkedtek. Nem ismertem még az élet keserűségeit, kisebb apróbb kellemetlenségeket leszámítva — életem ege nem volt homályba burkolva, azt felleg nem takarta. De — épen kedélyem kifolyása — egy nagy hibám volt, mely nekem életem folyamán még igen sok keserűséget okozandott — túlságosan ösztinte voltam, s az emberek előtt, kik közelembé jutottak, velem ismeretségre léptek, közelebb ismerőseim lettek, mindjárt az első napok után szívetem tartam ki. Sok ósztinte bajtárs figyelmeztetett, hogy e nagy hibát levetkezzem, ne tegyek mindenkit legtitkosabb gondolatimnak részesevé, legyek óvatos s ne mondjak meg mindent, de keserűséggel megvalom, e hibától ma napig sem bírtam megszökni, habár mint már mondtam, ez igen sok keserűséget okozott nekem. Biztam mindig, és bizom most is az emberekben, s a jók között még több rosszra akadtam, kik bizalmammal visszaéltek; barátaimból üldözőimé lettek, s velük szemben, miután alacsony jelleműket megismerni tanultam nem volt más fogyerem, mint a hallgatás és a megvetés. — De mit törődnek az alacsony jelleműek a megvetéssel; mikor ők csak a bojárnyt szeretik?

Ki nem tapasztalta még életében, hogy az alacsony jelleműek a becsületesség minden érzéke kivezett s hogy a tisztességűdésnek leggyengébb küléke is hiányzik náluk. Az olyan jellemű emberek

kel mindenkinek lehetett alkalma találkozni, s boldognak mondhatták maguk t azok, kik még idejekorán vették észre kivel van dolguk, s elég erejük volt, magukat megszabadítani oly teherrel, mely e stükre lidérczként nehezedett.

Ő is, kinek emlékemben már már e mosódó alakja, képes könyvem lapozgatása közben újra felidézett lelkemben, egyenes nyíltságússággal közeledett felém, s azt hittem, hogy ezen egyenes nyíltságússág záloga lend tovább tartó ösztinteségének. Azt hittem, hogy ő képes lesz velem érezni, hogy bízhatom benne, hogy szívemet kitarhatom előtte. Kebelemre fogadtam őt; oly jól esett a tiszta barátság örömeit élvezni; eleintem nem is berteztam fel benne semmit, ami azon feltéveésre adható volna okot, hogy kijátszatom, megcsalattatom; viselőtében semmi sem volt, mi engem hiány jogositott volna, hogy a magát barátomnak nevező ember érzelmei irántam nem tiszták nem igazak; csak egy jellemvonása nem tetszett nekem már kezdetből fogva; — barátomnak oly erősen kifejlődött önérzete volt, hogy az már nem is volt ennek nevezhető, hanem a legnagyobb mértékben szerénytelenségnek, tulkapotlanságnak és saját érdemei tulbecsülésének volt mondható.

Minél tovább tartott egymással való érintkezésünk, annál kirívóbb lett barátomban e hiba, mely természetemmel semmiképpen sem egyezett meg. Saját véleményét oly nagyra tartotta, s belőle oly keveset engedett, hogy ezen a téren vele nem boldogulhatott senki. Ez többször habár rövid időre mindig elidegenített egymástól, de a kibékülésre nagyon hajlandó

(Királyünnepélyek a múlt hétről)

Nagykanizsa város templomaiban szolenis ünnepélyek tartottak a felsőleg királyi pár ezüstmenyegzője alkalmából. Reggeli 9 órakor (24-én) a plébánia templomban ünnepélyes szent misét tartott; ez ünnepély kezdetét mozsár-durránások jelezték. — 11 órakor az izz. imaházban tartott meg az ünnepély, melynek bevezetésül az orgona — lélekemelő hangjai mellett a Külcsey Hymnust énekelte a k. kar. Azután ünnepi beszédet tartott az óz rabi Fassl, ki igen szépen fejtegette a nap jelentőségét. Végül még egy kantáta énekelte, melyek szövegét a nagytudományú Löwy József ur az alkalomra írta és község kántora Kartschmaroff Leo ur zenére alkalmazta.

Ezen kiváló szépségekkel bővelkedő zeneszereményért teljes elismerést érdemel a kitűnő egyházi énekes és zeneszerző. — Mindkét imaházban jelen voltak a világi és katonai hatóságok teljes számban, valamint az egyes testületek, tanintézetek s. a. t.

Az egyházi ünnepélyt megelőzőleg a polgári iskola is ünnepélyt tartott az alkalommal. Az ifjuság 8 órakor gyűlt egybe a polgári iskola rajztermébe. Az ünnepélyt a kolozsáki elnök, Nusser József ur is szerencsésítette jelenlétével. — Az ünnepély Külcsey hymnusának élénkítésével vette kezdetét, zenekísérettel Berecz Imre tanár ur vezetésével. Schaller 6. oszt. tanuló egy ez alkalomra írt költeményt szavalt. Utána ismét ének volt, a melynek elhangzása után a polgári iskola nyelv és irodalom tanítója Hoffmann Mór esetele az ifjuság előtt az ünnepély jelentőségét, kiemelve különösen, hogy a királyi pár, mely nemcsak a nemzet nyelvén beszél hanem a nemzet büjait is érezeni képes, amint erre örökké ragyogó példák vannak, hogy az ily királyi pár minden ajttalvalónak szeretendő érdemes. — Az ünnepély zenével és énekkel néhány perczrel 9 órá előtt véget ért.

Nemes-Déd közbirtokossága 1. évi május 11-én Límplicius zenekara közroműködésével a „Rózsaligetben“ majális rendez Szentéjegy 1 frt 50 kr. Csédlőjegy 4 frt. A tisztja jövedelem fele részben a szege di ariztkárosultak javára, a fele részben a nemes-déden felállítandó utczi lámpák beszerzésére fog fordítatni. — Szállázkóról gondoskodnak.

Jutalomjáték. Szerdán jutalomjátéka lesz a helyben működő szintársulat kerék tagjának, Balogh népszimű és operette énekesnek. Előadatik a „Vöröshajú“ Lukácsy népsziműve. A törekvő jeles énekes jutalomjátékára figyelmeztetjük t. közönségünket, reméljük hogy zsufozásig fogja megtölteni a színházat.

Nyilvános köszönet. A keszthelyi gymnasium terményárának adományoztak: Ns. Csesznák László kir. tanácsos ur egy kitűnőtt kövi rókát. Vlasits Andor ur egy bubos vöcsökött (Podiceps eristatus). Csesznák Miklós kir. albiró ur egy vándor sólymot (Falco peregrinus.) Vlasits Ignátz tisztartó ur Kéthelyen egy anus fulgulát. Kovács Ferencz urad. ispán ur Sárolyon egy két örvölyt (circus cyaneus). Lenhard Ernő ügyvéd ur egy kakukot. Papp József orvos ur Zala-Ápáthiban egy négy lábú csibét. Güde Lajos szolgabíró ur egy zöldlábu hódát. Köröndy Ferencz orvostan-hallgató ur egy fehér gémet. A tudománypartól tisztelt adományozóknak hálás köszönetét nyilvánítja az igazgatóság.

A szökes-fehérvári kiállításra vonatkozólag. A május 10-én megnyitandó kiállítás jelentkezési határideje lejárván, véglegesen bezárattott s ámbár még mindig számosan óhajtanak a kiállítók sorába felvétetni, azok tekintetbe nem vehetők, mert már az eddigi kiállítók száma — közel 26000 — oly jelentékeny, hogy daczára a szép és tágas kiállítási helyiségeknek, a további felvételek térhiányt idéznének elő. Különösen a főváros gazdagon képviselve van, minthogy onnét több mint 400 kiállító jelentkezett és nevezetesebb iparosok közül alig maradt el egy is. Ép oly méltóan lesznek a miniszteriumok képviselve, szüntügy valamennyi hazai vasut társulatának. — Az építkezések a kiállítási téren már jelentékenyen előre haladtak, úgy, hogy május 10-én a kiállítás megnyitása, melyen ő fensége József főherczeg mint fővédnök jelen fog lenni, akadálytalanul fog megtörténni.

Tapolczáról írják nekünk: Tapolczán 1879. évi april 19-dikén a Tisza áradása által károsultak javára tombola játékkal egybekötött bál tartatván, ez a kitűzött cébra 293 frt. 16 kr. tiszta jövedelmet eredményezett, mely összeg a belügyminiszterhez küldetett. Felülfizetések és magán adakozások: Györfly János és neje Kerkapoly Agnes 10 frt. Takács Jenő és neje Skubliós Mariska 9 frt. Schneidhofer János 5 frt. Neuhausz Ábrahám 2 frt. Lager György 1 frt. Csáig Mária 1 frt. Berger Jakab 2 frt. Csáig Pál 4 frt. Ondrey Pál 1 frt. Kohn Sándor 1 fr. Nagy Sándor 1 frt. Virius Vince 2 frt. Szary Antal 1 fr. Szabó Dénes 1 frt. Solyomi Tivadar 1 frt. Leitner Antal 1 frt. Pap Mihály 20 kr. Májor A. 1 frt. Marton Gáspár 2 frt. Györfly Géza 1 frt. Nusal János 1 fr. Löwensohn Mór 1 frt. Csáider Kálmán 5 frt. Öv. Cséplőné 1 fr. Redl Józsefné 1 fr. Glaker Iván 5 frt. Kovács György 2 frt. Takács Zsigmond 1 fr. Öv: Harangozó Istvánné 1 fr. Tury László 1 frt. Ferk Miklós 40

ségében, valamint az ősidiai vedákban és az ősi perza avestában számtalan helyen találjuk megfordítva a mondatot. „Világosság az Isten ruhája, ki angyalait szelkéké, és szolgálait tüzlángokká teszi. (Zsolt. 124. 2. 4. Isten oly világosságban lakik, melyet senki meg nem közelíthet. (1. Tim. 6. 16.) Isten világosság, benne nincs sötétség. (1. Ján. 1. 15) Keresztelő szat. János oly jótevőnyről jósolt, ki tüzzel és a szent lélekkel kereszteni fog, a s pünkösöd napján az Isten szelleme kigyózó lángok alakjában jelentkezett. Ep oly gyakori az óskorban az isteni szellem egybehasonlítása a széllel, lehellettel, lélekzettel. A teremtésben az Isten szelleme lebegett a vizek fölött. — A héberek a lehellet, lélekzést, szél, szellem kitejézéseket egy és ugyanazon szóval jelölték. Ugyanaz áll e görög szóról Pneuma, a latin szóról Spirítus, és az aegyiptomi szóról Kneph. Az „ige“ szó is azonosnak látszik a szellemmel. „Az ég az Isten szava által teremtetett és minden selege szájának lehellete által.“ (Zsolt.)

Valamint tehát az isteni szellem mint világosság, tűz, szél és lehellet gondoltott, úgy az emberi is. Regékben a villám eleveníti fel a gonosz mosoha által meggyilkolt leányt, a lélek láng alakjában tér vissza a holt testbe. Hogy a lélek a halál után az örök, tiszta világosság birodalmába visszatérjen, akkor annak magának világosságnak, fénynek kell lennie. A babonás hit még mai nap is azt hiszi, hogy lelkek, melyek a mennyi nyugalomnak részeseivé nem lehettek, estenként tűz alakjában mint bolygó tüzek, lidérczek visszatérnek és bolyonganak — Még közönségesebb azonban mint ezen hit volt a lélek egybehasonlítása a lehellettel, lélekzettel, széllel. Nem nagy szemléletűségi tehetség kellett hozzá észrevenni, hogy az élet, a lélek, a szellem az utolsó lehellettel vagy az utolsó lélekzettel a testet elhagyja. Moz. 1. 2. után Jehova az embert földből gyúrta és eleven lehelletet fútt orrába, s így leve az ember élő lélekké:

II.

Az isteni, valamint az emberi szellem symboluma az óskori ariaiak nézve különösen a tűz volt. A föld teremtényei közül tüzet egyedül az ember képes gyújtani. A tűz ennél fogva az intelligencia jele volt. A föld felett az ég felhőiben meggyújtja az isteni szellem. „A vihar felhőjén (a cherubon) indul, a szél szárnyain lebeg, gőz ömlik orrából, és emésztő tűz szájából, hogy től villámlik. (Zsolt. 18.) Az ily vallások nézete mellett mi vala természetesebb, mint hogy az ember isteni tisztelésében a tüzet használja, hogy jelképezze az emberi lélek egyesülését az isteni szellemmel? Bunsen Ernő (a nagy bibliai tudós Bunsennek fia) ki a „vallások egysége“ című művében meglepő módon így kezdi Moses első könyvének családörténetét mint az óskor beburkolt néptörténetét megfőjteni a zsidók, indusok és perzsák vallások irataiból mutatja hogy Közép-Ázsiának már az ariaiak által lakott paradicsomában, Pamer fensikján, Ádám idejében (Yane, Yima amint ősi ind és perza okmányok nevezik) szent tüzek lobogtak az égbe fel. mielőtt a turriak, mint kigyók jelölve, Edenbe előnyomultak és az ariaiakkal való elvegyülésük által az utóbbiak magasztos vallások eszméit elhomályosították. Az ariák a felhőt, mely a világot küldi, úgy fogták fel, mint emberfölötti intelligencia helyét. Ha már most a szent tűz füsttelgelei a földről, az ég felhőivel egyesülnek, a földi és égi tűz összeköttetése vagy más szavakkal az emberi és isteni szellem egyesülése jelképezte volt. Ezen szent tűz illatos nedvvel (Häoma) üngettett le. Ha azután ennek füsttelgelei a felsőbb légrétegben elterjedve felfelé állottak, óriási fához hasonlítottak. A világ fájává, az élet fájává, az ismeret fájává lettek. Salamon példabeszédeiben a „bölcsetség“ fogalma alatt egybefoglalt erkölcsvallási meg-

ismerések mint az élet fája jelöltetnek. — Bunsen azt mondja: „Sok szentírási mondatból kiviláglik, hogy az „Isten szava“ meggyógya a régi perzsák és iraiak Zend-avesta véleményeivel, a szentírók íróitól úgy vétetett, mint az ujonnan teremtet, de teremtet világosság, mint melynek jelképül a napot és sugarait, valamint a felhők tüzeit a villámot tekintették. —

Szellemi értelemben az „Isten szava“ csak más név volt isten szellemé, bölcsesége, ereje, kegyelme, és dicsősége helyett, melyet az Isten nének fogalma alatt egybefoglaltak (Moz. II. 23. 21.) és az élet fájával egybekapcsoltak. (Sal. mond. 3. 8.) t. i. az emberrel, mint az isteni szellem organumával. A mondatokból kitűnik a tűz jelentősége mint az embernek istennel való közönségének jelképe.

Folytatása köv.)

Balaton-Füred, április 26-án.

(Eredeti tudósítás.)

Multkori leveletem b. lapja után több fővárosi lap közölte és pedig némelyek különösen a német lapok olyannyira elterjedte s megspékelve egy adag hozzá ragasztott rémírárral, hogy ennek következtében, megsem említve a tudakozódó leveleket, találkoztak többben, és pedig nem csak a vidéken, de még a fővárosban is, kik vagy érdekből, vagy csupán pusztán kíváncsiságból eljöttek Füredre, hogy saját szemekkel győződjenek meg a rombolás terjedelméről.

Sajnos, hogy amit a lapok akkor valóként közöltek, de tulajdonképen nem vala egyéb humbagnál; az ma már nagyrészt megtörtént dolog, s így most ez egyszer nem süttek fel azzal, hogy idő előtt akudtak a medvébőrre. —

Folyó hó 21-én reggeli 1/2 8 óráról egész délellötti 11 óráig oly iszonyuan hallámozott a Balaton, mint emberemlékezet óta talán még soha. A szél nyugatról és dél-nyugatról fújt. A hullámok átvették a „Kisfaludy-gözs“ fedészetén, s a hideg fűdőhöz vezető hidat teljesen szétrombolták, melynek alkatrészeit meg másnap is deréglyekkel szedték és keresték össze a part mentében Arács felé. A balatonparti sétányak még a legmagasabb pontjais egy lábnyúl mélyebben volt víz alatt s a melléte elterülő liget szintén víz alatt állt 8—12 öl szélességben.

A vizek legnagyobb része azonban a hullámzás megszűntével szintén visszahúzódott, olyannyira, hogy alkonyatkor már száraz lábbal lehetett az említett sétány nagyobb részén járni.

A kár tagadhatlanul nagy, de azért még koránsem pótolhatatlan s a saison kezdetére minden bizonyítást pótlva is lesz, és pedig annyival is inkább, mivel a fűdő emelkedését és virágzását mindenkor szívenhordó Ecsy László fűdőigazgató ur, óvatosságból már eleve gondoskodott arról, hogy a bekövetkehető szerencsétlenség által okozandó hiányokat mindenképen pótolni lehessen. A vízben levő rózsák és a szárazabb talajt kedvelő egyéb cserjék nézetünk szerint ki fognak pusztulni; ámbár ezek pótlására mintegy ezer darab már az előbbi években beoltott rózsát és egyéb cserje van a meleg-házban és a magasabban fekvő ültetvényekben elhelyezve, melyeket tetszés szerint lehet odás akkor lerakni, ahova és a mikor az ember akarja.

A hidnak vízben nyugvó oszlopai is sértetlenül maradtak s csak a padlatot kell rájuk rakni, mien már is kellő számú munkások dolgozik, s kedvező időjárás folytán körülbelül a hó végére ismét kész lesz és pedig szebb és szilárdabb, mint azelőtt volt.

A Balaton vize a tegnapi és tegnapi előtti északi szél által tetemesen alányoma-

gott a somogyi partokra s ennek következtében ma már a sétányok, illetőleg ligetek csak mélyebben fekvők, kisterültől részét borítja csekélyen a víz, a mely szivattyúk által lesz onnan eltávolítva, ha néhány nap alatt vissza nem húzódnék magától a Balaton medrébe.

De azért a víz még mindig roppant magas s még mindig tehet károkat.

Kivánatos, sőt szükséges volna a szilipeket megnyitítani a Sión; és pedig két nevezetese okból: először azért, mivel száz holdakra terjedő rétségek és szántóföldek vannak a Balaton mentében víz alatt, amelyek ez évben így teljesen haszonvetetlenek maradnak, miáltal az illető birtokosok tetemes kárt szenvednek; másodszor pedig azért, mert Füredet, melyneknek e leggyönyörűbb pontját és hazánkban ezen elsőrendű fűdőhelyét minden erősebb déli hullámzás megrongálhatja, az az annak közvetlen a Balaton mellett fekvő részét, egészen víz alá temetheti, miáltal szintén roppant kárt okozhat, mint okozott mostan is, s miáltal a fűdőhely úgy anyagi, mint egyéb tekintetben is sokat fog veszíteni. Füred virágzása pedig nemcsak vidéki vagy megyei, de országos érdek.

Mivel pedig a Balaton mar egy is lecsapoltuk, tehát eresszünk le vízből annyit, amennyi épen szükséges. E tekintetben nézetem szerint magának a kormányának kellene közbelépni.

Az építkezésekről s egyebekről Szerkesztő ur engedelmével majd legközelebb.

FÜREDI P.

A tapolczai járás utjai érdekében.

(Folyt. és vége.)

Nem segélyt kérünk mégis (pedig a főnebiek szerint ez és megilletve) hanem csak azt, a mi a magunké — hogy saját vidékünk közmunkáerejét ne vegyék el saját utanktól, hogy magunknak dolgozhasunk, hogy a magunk (ugy is kivételes) égető munkáját végezhessük!

Mig önházunk ég: nem kívánhatjuk a szomszéd, hogy az övét oltuk. —

Szereljük götsei és muraközi testvéreinket, de közmunka örönket mikor magunk is árban vízben uszunk: az ő ujj hídpitéseikre és tán luxurióz makadamizálásukra nem adhatjuk — nem is kívánhatjuk —

Tisztelettel kérjük azért a teljes szolgabíró urat, hogy jelen szorgos és ráuk pézvo életkérdéses ut-ügyi kérvényünket a T. megyei hatóságához vagy ennek közmunkaügyi bizottságához támogató véleményezésével (mert bajunkat legközelebbtről ismeri — sőt maga is érzi, midőn agyonarződés és feldőlési veszély nélkül vidékében nem utazhatik) — felterjesztendé. —

A tekintetes megyei hatóságot pedig alázattal kérjük: hogy keserves ut-viszonyainkat, ennek kivételes helyi okait méltó figyelembe véve: a közmunkaváltságot vidékünkön mellőzni — közmunkaerőnket a saját utainkra engedni — s így a jelenlegi siralmas közlekedésünket — s ebből folyó pénz és üzlet forgalmi bajainkat orvosolni, vagyis magunk által gyógyítani hagyni kegyeskedjék.

Vagyha tán ez meg nem történhetnék — egy rosszabb esetben ne egy szilány 1000 frtot — mint az idén — hanem vidékünk kivételes fekvésénél — öregből tönkremittelt balviszonyainkhoz mérten, kérünk számunkra arányos nagyobb összeget kitutalni! —

Csak a magunkét kérjük! Nem remélt meg nem hallgattatásunk esetében kényteleuek lennénk a Nulofságu miniszteriumig reklamálni, — mert hát a meghagyott munkaerővel jobb utakat állítani nem lehet, — ily utakon pedig nem közlekedhetünk, — e nélkül aztán nem pénzeltetünk-e nélkül végre nem adóshatunk és — nem élhetünk! — —

gon meg akarám neki mondani, hogy szakítok vele, hogy barátságá azon az áron melylyel azt magamnak meg kell fizetnem nem kell, — de saját vesztérem valami megnevezhetlen érzés visszatartott ettől, vonakodtam őt megsérteni, szívem fájt a gondolat alatt, hogy megbántom, s mindig kerestem méntséget számára, mert némalykor tudott — legalább szinteg igen jó, igen barátságos lenni, úgy, hogy jobb emberismerő mint magam vagyok, is csalatkozhatott volna benne.

Az elválás, amint már fentebb említettem megtörtént, megsértettem hiúságát.

Halálos ellenségem mindenféleképpen bosszantott és kínzott, s minthogy természetemet ismernie kellett, tudta, hogy miképpen okozhat nekem leginkább fájdalmat. Alig mult el nap, melyen ezt vagy azt nem hallottam volna. Engem, ki őt nem bántottam soha a bosszantások legkülönfélébb nemivel sértegetett. Kellemetlenül hatottak reám, fájtak, sértegetései. De csak egy ideig; azután egykedvűen türtem el. Magamban gondolám, minden gonosz tet: magamban hordja büntetését. Ő el is vette. Elzúllott. Szerencsétlen hőbortjáról lemondni, magát mérsékelni nem tudván, mindenki kerülté végre — s tudja isten — minő tébolydában végezte be reá mint másokra néve átkos óletét.

Keresztsegely Lajos.

természetem levő, amennyire lehetett türtem e hibáját s kerültem minden olyan feleslegtetést, mely alkalmat szolgáltatott volna, hogy bizonyos dolgokban ellenvéleményt is túrjon. A mondottakból az is kitűnik, hogy nekem e baráttal szemben nagyon ovatosnak kelle lennem, hogy valamiképpen könnyen felizgatható hiúságát ne ingereljem, Barátom e természetét abból magyaráztam ki, hogy valamikor sok keserüséget szenvedett s ez tette őt az emberekkel szemben oly ingerültté. De e körülmény arra is magyarázatot szolgáltatott, hogy ő képtelen az igaz barátságra, s miután igen szép esztetehetséggel volt megáldva egész gondolkodásas igen gyakran ferde irányu volt. A hőbortnak bizonyos neme jellemezte minden tettét. Oly jótékony és érzékeny lehetett idegen szenvedések iránt, hogy mindenét képes volt elajándékozni, és viszont oly kegyetlen, hogy minden könyörgés irányában süket maradhatott. Azt gondolhatná valaki, hogy ez szeszélynek kifoilyása volt. Koránsem! Ily jellemű emberek nem a személytől hagyják magukat igazgatni. Számítás volt az ő nála. Jótékonyága úgy mint kegyetlensége. Később lettem bizonyos a fölött. — Mert szívembe is számitásból furakodott; számitásból csalta ki titkaimat hogy azután tegeverei legyenek az üldözésre. Mondottam előbb, hogy ovatosan kellett eljárnom, nehogy hiúságát megsértsem. Egyszer mégsem voltam elég óvatos. — Barátságunk sohasem volt szilárdabb, mint éppen ez alkalommal, s habár sokra tartottam őt képesnek, azt mégsem

kr. Páner Antal 5 frt. Flieg József 5 frt. Csépegy László 1 frt. Kolb Kálmán 50 kr. Csépegy Károly 1 frt. Székely Emil 2 frt. Andalic Lajos 2 frt. 50 kr. Szabó József. 10 kr. Név. 10 kr. Győrffy Pongrác 5 fr. Tombola nyeresémi tárgyakat adtak: Redl Gusztáv, Kovács Györgyné, Győrffy Pongrác, Glazer Iván, Marton Gáspár, I. tomaji ifjúság, Dienes Jolán, Lagler György, Csiga Mária, Trsatyánszky Lajos, Grünwald Samuné, Schlesinger Ignáts, Wolf Samuné, Kovács Ignáts, Balog Erzsike, (azv: Kuthy Pálné, Kuthy Lukácsné, Miltényi József, Cságyán Károlyné, Tausz Mari, és Emilia Fackh Gedóné, Szigli Emma, Piriti Gizella, Friedmann Alajosné, Leaszer Ferenczné, Löwentritt Emma, Schvarz Ilka, Schram Rózsa, Berger Jakabné, Sárrety Jánosné, Majer Erzsike, Lefkovicza Berta, Lefkovicza Ilona, Schlesinger Julianna, Solyomi Lipóné és leányai, Zeisler Anna, Adám Ilka, Vlasics nővérek, Nagy Mariska, Cséby Ilonka, Lustig nővérek, Takács Laura, Vörösmarti nővérek, Saary Ilonka, Ferik Miklósné, Eöry Miklósné, Viosz Béla, Krampatics István, Huber Ferenczné, Vas Adel, Sós Krisztina, N. N. Medicus Ferenczné, Szentmiklósy Gyuláné, Beszedics Edéné, Ujváry Péterné, Kovács Hermin, Vadona Vilma, Páner Annácska, Flieg József és neje Vadona Karolin, Strausz Zsigmondné, Mojer Mariska, Szalay Róza, Csépegy Klára. A rendezőség kedves kötelességének tartja hálás köszönetét nyilvánítani a nagylelkű adakozóknak és mindazoknak, akik a jóléteket vállalát, sikeresebb előmozdításához, kivételnek felszámolásához és fényének emeléséhez anyagi és erkölcsi támogatásukkal hozzájárultak, és a kik a rendezőséget bizonyos osztályok és egyesek kinem elgigéztet hűség, eseten gőgje által a nemes cél lalbal tapadása mellett gördített akadályok legyőzésében hathatósan segíteni s eképen némi kellemetlenségekkel párosult fáradozásiban gyámolítani szivesek voltak.

A kisbirtokosok országos földhiteles-egyesülete mint a „Keresked. és Iparlap” írja melyet pár év előtt oly lelkesen karoltak fel, még mindig nem tudott a kezdet nehézségeivel és a kezdeményezés bürokratikus hosszadalmasságával megküzdni. Legutóbb ismét gyűlés tartott az érdekében, mely alkalommal a kormány és a létesítő bizottság az ez ügyre nézve még függőben volt kérdések kölcsönös — s a létesítő bizottság álláspontjára nézve kedvező — megoldást nyertek. A pénzügyminiszter ez alkalommal is kijelentette, hogy az egyesületre vonatkozó törvényjavaslatot legott az országgyűlés újabb összejutésével tárgyalás végett a képviselőháznak előterjesztendi. Csak hogy ilyen ígéretekkel a pénzügyminiszter sokszor szokott tenni, de kevésszer megtartani. Pedig ideje volna az említett egyesületet már végre életbe is léptetni.

(Gazdasági kilátások.) Április hónapja kegyetlenül viselte magát, a vetés iránti kilátásokat tetemesen alább szállította. A folytonos esőzés folytán még korántsem szűnt meg hazánkban az árvízvesztély, a legközelebb a Kőrös is kiöntött tetemes károkat okozva. A Tisza vize pedig még a Szegeden innen ált területen is árad. Hogy a víz alatt álló földterületek az ideai művelésre és ennek folytán a gyümölcsözésre teljesen elveszték, az ezek után mindenki előtt nagyon természetesnek tűnhetik fel. S ez magamagában véve is ideai aratásunkra nézve megmérhetetlen kár. De az e hónapi rppautil változó időjárás, s a folytonos esőzés, a tavaszi vetések elkészté eszközlhetése mind megannyi tényező arra, hogy reményeinket ideai gazdasági viszonyainkra nézve ne nagyon biztassák. Azért egyébiránt semmi ok sincs, hogy azokat általában ne tápláljuk, mert még mindig igen sok és igen tetemes javulás állhat be. — Kérjük t. gazdaközönségünket, hogy vetéseink állásáról rendszeren tudósítani sziveskedjenek bennünk.

Figyelmeztetés. A „magyar ipar-és kereskedelmi lap” a II. orsz. iparos-gyűlés hivatalos közlönye 1879. május 1 től kezdve hetenkint egyszer és pedig szombaton egy nagy iven kizárólag magyar nyelven fog megjelenni és kiterjedtebb hatáskörében tárgyalja az iparos- és kereskedő osztály érdekeit érintő összes közügyeket. Melegen ajánljuk ez egyetlen fővárosi ipar-és kereskedelmi heti szaklapot a hazai iparosok és ipartársulatok figyelmébe. Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, mely május 1-től kezdve akövetkező cím alatt küldendő be. Ipar-és keresked. lap szerkesztősége Budapest, sugárút 49. Budapest, 1879. Ápril 16-án.

Gelléri Mór szerkesztő. — Lapunk jövő számában fogjuk közleni az országos iparos gyűlés napi rendjét s előre is felhívjuk reá helyi ipartársulatunk figyelmét. — Kaposvárról Borovics Manó óras, egy az ó sajtó műhelyében, egyik világlatott segédje által készített remek órat fog kiállítani mely egyszerre hat különböző helyen is mutatathatja az időt. Az óra mérlegjárásai szervozettel (Transmissions Balance) készült, mely mérleg, hogy az időjárás behatásától óva legyen, ötféle ércből, a m. szinarany, acél, platina, réz, ezüst és rubinköböl áll. A horgonykerék mérlegtengelyei kristály-jegocben járnak, egy szerkezet minden javítás nélkül egyelőre 50 évi pontosan járásra biztosítva van. A mérleg külső gyémántok, az óraszerkezetek kovácsolt rézből, a tengelyek öntött és vont rézből valók. Ugyan e szerkezetre vilantolym is alkalmazható, s akkor a rugany-

oró hatályon kívül helyezhető; ha pedig mindkét erő egyszerre alkalmaztatik, ugy a járképesség 8 méter távolságra terjedő működését teend; villany nélkül egy évben egyszer felhuzandó. Ezen óramű öt különböző fajú járásra alkalmazható, még pedig: henger, kettős, órási horgony és időmérő (chronometer) félekre. A szerkezet felalkalója és összeállítója által az vétett czélba, hogy bebizonyítsa, miszerint tornyok s nagyobb épületekben s általában szabadon csakis a mérleg (balance) szerkezeti órák járhatnak egész pontosággal, még pedig oly összeállítás mellett, mint ezt művészete mutatja. Az óramű szerkezete szerint, bármely nagy épületet, sőt egy egész várost is belehetne rendezni száz és száz órával, melyek mindegyikét egy és ugyanazon készülék hozná mozgásba s jelezetné a különböző helyeken alkalmazott számlapkörrön a pontos időt.

„A királyi ünnep emléke” című füzetke e napokban hagyta el a sajtót, ára 10 kr. A füzetkét az „Éötvös alap” gyűjtőbizottság tisztikara már áttekintette s ennélfogva azt a néptanítóknak terjesztés végett melegen ajánlhatja; a füzetke becses nemcsak azért, mivel anyagot szolgáltat a királyi ezüstmennyegző alkalmával tartandó s a nemzeti érületet fejlesztő ünnepélyes tanítások számára, hanem azért is, mivel mint történeti olvasmány, később is mindig felhasználható leend. Azon tanító uraknak, akik a könyvecskét a „Népevelők Lapjában” szerkesztősége, avagy az „Éötvös alap” titkárnál (Luttenberger Agost. ev. tanító, Deákter 3.) nagyobb mennyiségben rendelik meg postautánvétellel, 25 százalék, kisebbbűl 15 százalék, elengedtetik. A munka szép képekkel van díszítve, s később Jókay Lajos könyvkereskedő (Károly-utca IV. ker.) bizományába kerül. Kiadója a budapesti tantestület, nyomatja a „Franklin-társulat”. A füzetekből befolyó tiszta jövedelem felérésben az árvízkarosult tanítók, felérésben pedig a néptanítók Éötvös-alapjára leend.

Táborszky és Parsch zeneműkereskedésében Budapestben megjelentek: Magyar ábránd magyar dalok felett; 1. Huzad cigány (Németh Jánostól) 2. Hullámzó Balaton közepén. 3. Plevna nóta (Németh Jánostól) hegedűre zongorakísérettel szerző Huber Jenő. Ára 1 frt. 50 kr.

x. Érdekes mai számunk hirdetései rovatában foglalt szerencse-jelentése id. Heckscher Samuel hamburgi bankárnak. E bankház, pontos és hallgatag kifizetése által, az itt és a környéken tett nyereseményeknek, oly jelentékeny nevet szerzett magának, hogy e helyen is felhívjuk mindenkinek figyelmét mai hirdetésére.

Vegyes.

A babona két újabb áldozata. Karpas S. Tordai vinczellőrné f. hó 7-én egy cigányt tett látogatást, a ki alhitte vele, hogy őt gazdaggá teend. A cigány által alkalmazásba vett szenfenytesztő produktóknak teljesen sikerült meggyökeresztet-

nők K-ban azon hitet, hogy a cigánynak van hatalma a semmiből is pénzt teremtenie. A cigány mindenekeleltt kivitte áldozatát a közellevő temetőbe (éjjel történt), a hol majdnem egy óráig tartó bolyongás alatt minden nagyobb sarkához elmentek s a cigány mindentűt későbbbe elgyedtet „az ördög” s kérte, hogy ne akadályozza K. urat, hogy a pénzt másnap a kijelölt helyről (e helyet kijelölte) kivessze. Az ördög igen természetesen mindentűt ígértett. . . A temetőről haza menve, a cigány holmi bódító szerrel K. urat keményen füstölni kezdette, miközben többször leplezett guanyal figyelmeztette, hogy másnap ne hogy olfejtse megkeresni a pénzt. A füstölésnek hatása nemsokára erős álomba jelentkezett. A cigánynak se kellett több: Karpas urának minden órtékeesebb holmiját felpakolta s társaival ellillant. — Ugyanez a cigány megjelent a Tordához közel fekvő Koppánd községében Székács Nyikuláj molnárnál, a ki régóta betegséggben szenvedett. Itt mint mindentűd orvos mutatta be magát. — A szenfenytesztő productiók itt is hitelt, bizalmat ébresztettek a molnárnak. Figyelmeztette a cigány a molnárt, hogy a betegség kigyógyításához feltétlenül szükséges, hogy a közellevő keresztjáró uton háromszor megjelenjenek: meghagyta a molnárnak, hogy fogja be lovait a mekérbe, tegyen arra (az áldást jelképezőleg) egy egész szalonát, 3 zsák lisztet, kenyert stb. Az így megrakott szekérre felült a cigány a felültette maga mellé a molnárt, s elhajtottak a keresztjáró utra, a hol a cigány a molnár előtt érhetetlen nyelven imádkozott és háromszor körbe futotta az utat. Ezután haza mentek. Férő óra múlva ismét utra keltek, mikor másodszor vissza jöttek, a cigány a molnárt is keményen füstölni kezdte, s lefektetve hátra adta, hogy a megrakott szekérrel harmadszor ő egyedül fog a keresztjáró utra elmenni — imádkozni egészségéért. — A molnár még kérte erre, de nem kérthette sokáig, mert mellé álomba keült. A cigány igaz elment harmadszor is a keresztjáró utfelé, de többé vissza nem tért.

A kiháló szerbék. Dunaföldvár (Tolna m.) görög n. e. hitközsége — írja egy köznyomatu lap — mely ezeltűt öt évtizeddel gazdag virágzó és rendkívül számos volt, most már kiveszésnek indult. Dunaföldvár 17000 lakosa közül most g. n. egyesült csak 11 van. Templomuk díszes nagy; van lelkészlak és iskolájuk, lelkészük 800 forint fizetést kap; a tanító, a ki egyuttal kántor, harangzó és jegyző is, 240 forint készpénzt, szabad lakást, és 5 öl fát évenként. E díjak amaz alapok kamataiból fizetettek, melyeket gazdag szerek, a község virágzása idején örök időkre letéteményeztek. Ugyan e pénzből vétetik rendszeren a szükséges összeg a templom, iskola és lelkészlak fűntartásához. És a tanító fizetése az a 240 frt. bármilyen csekély is, óriási ahhoz képest, amiből működés áll; mert jelenleg egy tanítványa sincs! A község 11 tagjának (valamennyie földhöz ragadt szegények), összesen három tanköteles gyermekök van, kik a kath. iskolába járnak. A tanító arra használja föl' üres

gráit, (van neki naponkint 24), hogy a dunaföldvári parasztoznak hol pénzért, hol jó szőrtet folymodványokat, szerződéseket, bizonyítványokat ir. A szerb lakosságnak ugyanezt a kivesztétét tapasztaljuk több magyar helységben. Igy Egerben, Kecskeméten, Vácon, Balassa-Gyarmaton és Ráckeven ezeltűt még negyven évvel is százalra ment a szerb lakosok száma, most már alig lakik itt egynehány.

Nemzeti szlnészet.

Pénteken, április 25-én. A királyi pár ezüst menyegzője alkalmából: Hős Pálffy; írta Jókay Mór. A kölöcsy Hymnus előnéklése mellett. A tableaux elég jól sikerültek. A darab is elég jó benyomást tett a hallgatókra, bár ez, mint minden alkalmi darab nem valami kitűnő compositionál dícselkedhetik. Negyed tízkor az ünnepi játéknak vége szakadt. Közönség ez izben meglehetősen számban jelent meg, de a rosziűd, mely ugyanez éjjel valóságos viharra fejlődött ismét sokat visszatartott a színház meglátogatóitól.

Szombaton, április 26-án Angot, a hőkük leánya. Ez ismeretes operette sikeresen adatott elő. A karok igen jól működtek. Balogh (Ange Piton), Toldy Ferenc (Pouponnet) Roth Etelka (Clairette) sikerült énekük, és játékuikért többször tapsokban és kihívásokban részesültek. Csak a kíséret ellen van kifogásunk. Az sehogysem akar menni.

Vasárnap, április 27-én. Geröffy első vendéglőtlés: A piros bugyellás. Csépegy Ferenc általunk már bővebben ismertett népsziműve A tisztelt művészön vendéglőtlésén lehet alkalmazni: Jött, látott és győzött. A közönség, mely az előndás előtt már pár nappal kapkodta el az üléseket, annyira zsúfolásig töltötte meg a házat, hogy bizony mindenki kivétel nélkül csak arca versjtékével élvezhette a jeles művészön játékát és énekeit. Majdaem minden dalát ismételnie kellett. Már kiléptekor csokrokkal és riadó tapsokkal üdvözöltetett, a darab folyamában többször zajos tapsokkal tüntette ki közönségünk a valóban kedves művésznőt, ki a biróné (Molnár Zsófi) szerepében előhű alakot állított előnk. A mi a többi szereplőket illeti, csak ismétellhetjük, amit már az első izben mondottunk. Az összejáték teljesen kielégítő volt. Geröffy játéka és alakítása a tölgyesi bíró szerepében minden izében kifogástalan volt. Balogh (Csillag Pal) Kósza Gyula (Toldy Ferenc), Peták egészen jól megállták helyüket.

A hátórcé szándékolt előadás Geröffy-nének eltavozta folytán elmaradt. Keddre azonban visszatérőn Budapestről!

Kadda Geröfiné felléptével adadni fog: Niss.

Szerdán: Baloghjutalmára: Vöröshaju.

Felelős szerkesztő.

H O F F M A N N M O R.

Szerencse tudósítás.
Főnyeresemény 400,000 márkánál.
Moghívás a Hamburg állama által biztosított arany-lotto nyeresemény-eshetőségeire, melyben több mint **8 millió 200,000 márkának** hiton meg kell nyertnie.
Ezen előnyös arany-lottóknak, mely tervszerűleg csak 86,000 sorjegyet tartandó, nyeresémi a következők:
Legnagyobb nyeresemény: 250,000 márká
1 nyeresim. 150,000 márká
1 nyeresim. 100,000 márká
1 nyeresim. 50,000 márká
1 nyeresim. 40,000 márká
2 nyeresim. 30,000 márká
3 nyeresim. 20,000 márká
12 nyeresim. 15,000 márká
24 nyeresim. 10,000 márká
6 nyeresim. 8,000 márká
2 nyeresim. 6,000 márká
54 nyeresim. 5,000 márká
7850 nyet. 40 és 20 márká
A nyeresimégek kiosztása hivatalosan megállapítottak.
A legközelebbi első az állam által biztosított nyereseményhúzás hivatalosan meg van állapítva és 1 negyed évtizedig tartandó.
Valamennyi meghívás az összeg előleges bekládése vagy postautánvétellel megtett rászámot a legutóbbi évütközés be legutóbbi évütközés alkalmán.
Mindnygyik részben az állam eszámerevel ellátott sorjegyek közzé költik és a megkiszárató hivatalos tervezetek díj nélkül mellékelhetnek. — minden lúráz után pedig fölszámolt nékűt küldjük részvevőinknek a hivatalos jegyeket.
A nyeresimégek kifizetése és az előkládás közzétett általunk a legnagyobb pontosság és titoktartás mellett történik.
A legközelebbi postautánvétellel megküldendő.
A fölső híráz megít minden meghívás.
E. G. május 15-ke előtt alulrt bank-hírázhoz inténi késett.
Id. Heckscher Samuel bank-és váltó-tulrt Hamburgban.

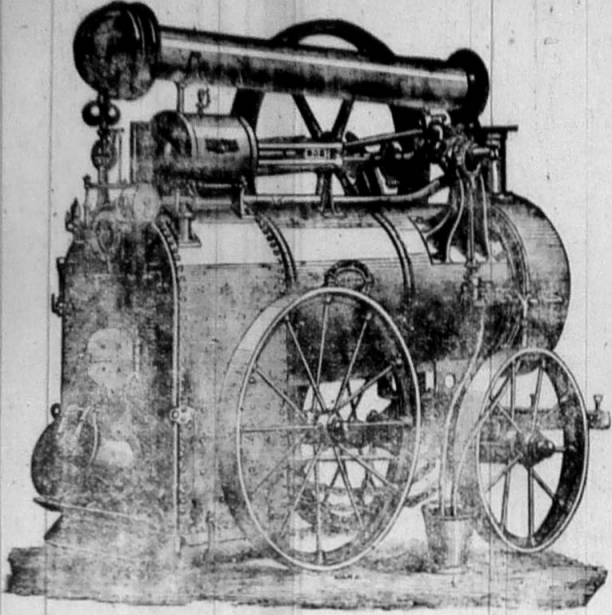
Párisi világkiállítás 1878.
A legmagasabb kitüntetés,
A becsléltrend lovagkeresztje és 4 érdemérem.

160 arany-, ezüst- és bronz-érem az összes nemzetközi és egyéb mezőgazdasági kiállításon.

RUSTON, PROCTOR és TÁRSA
Budapest, nádor-utczá 41. szám.
ajánlanak dűsan felszerelt raktárúkból:
javított gőzmozdonyokat
fa-, szűn- és szalmafütoere;
gőzcséplőgépeket
szűrtisztító készülékekkel;
malmokat, Backer-tele rostákat, trieureket

602. 1-10 stb. stb. stb.

GARRETT R. és FIAI

két arany érmmel
és más díjakkal lettek kitüntetve.

Főgynök KOTZÓ PÁL gépész mérnök

Budapest, üllői ut 18. szám alatt,

ajánlja
legelősebb angol fran-Garrett R. és fiaitól
Sorvetőgépeit, melyek világhírűek. Magyarország viszonyainak megfelelően átalakítva, leszállított áron;
Gőzmozgonyait, fa és szén, valamint szalmafűtéshez, kétszer oly nagy munkaképességgel, mint a névleges lőerőszám, kevés tüzelő-anyag-fogyasztásuk által tűnnek ki;
Cséplőgépeit, ujjonan átalakítva, nagyobbított rosta-felülettel, nagy munkaképességgel, tiszta cséplésre;
Rostát, minden gabonanemű tisztításához, valamint Üszögrostákat;
továbbá:
Arató és kassáló gépeit,
Járgányait és járgányeszlőit, angol vagy amerikai rendszerben, tisztító készülékkel vagy a nélkül, nők vagy szállíthatók;
Szénagyűjtőit, angol és amerikai rendszerben;
Különféle rostát;
Takarmány-készítő gépeit,
Malmaít stb.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

1878-ban száz éves fennállása ünnepélyét ülte,

századai gépész Angliában, alapították 1778.

VALÓDI

Wilhelm-féle

antiarthritis és antirheumatikus

Vertisztító-thea.

Ezen thea megtisztítja az egész szervezetet, mint semmi másféle szer. Alkoreni a test minden részét — és belhőlygőse után eltávolítja a lerakódott kóroanyagokat; ugyazinte hatása biztos és tartós.

Alaposan gyógyítja a köszvény, csúsz, gyermekági lábbajokat és idült csökönös bajokat, a szüntelen genyedd sebet, ugyazinte minden emi- és bőrkiütési betegségeket; a testen és arcon levő pórsnéket, sömört bujakkóros fekélyeket.

Különösen kedvező sikert mutat ezen thea a máj és léptelületnél nemkülönb aranyeres állapotban, sárgulás, éles ideg-, in-izom és csukló fájdalmaknál, továbbá gyomornyomás, sélbántalmak, alhasi dugulások, hudesbántalmak, másgömlés, térn-erőtlenység és a nők folyásainál stb.

Oly fájdalmak mint görvélyes-betegségek, mirigydagánatok, gyorsan és alaposan meggyógyulnak tartós theaívás által — miután ez enyhe, (feloldó) és vizelet-hajtó szer.

Egy csomag, 8 adagra osztva az orvos előírása szerint készítve — használati utasítással együtt a különféle nyelveken 1 frt, bélyeg és csomagolás külön 10, kr.

Csász. kir. kizárólag szabadalm. Wilhelm folyékony növény-sedativ „BASSORIA“

Wilhelm F. gyógyszerésztől Neunkirchenben; az egyetlen, mely a magas cs. kir. egészségügyi hatóság által szorgosan megvizsgáltván — O felsége I. Ferencz-József által, kizárólag szabadalommal tüntetett ki.

Ezen szer oly készítmény, mely bedörzsölésül alkalmazva, gyógyítólag, nyugtatólag, fájdalomcsillapító és engesztelőleg hat ideggyöngeség, idegbántalom- és fájdalomokban, testgyöngeségben, csúszos ideges köszvényes fájdalmak- és csúszos fájdalmakban, tagszagattás, izombántalmak-, arcz- és csuklófájdalmakban; köszvény, csúsz, főtájás, szédelés, fülhasogantás, derékfájás, tagok gyengesége — különösen nagyobb szerű gyalogolási megerőltetéseküél (katonák, és erdeszeküél) oldalazurás, mindennemű ideges betegségek — és más idült csúznál.

Egy kökorsócska orvosi utasítással együtt 1 frt o. ért. Bélyeg és csomagolásért 20 kr. külön.

Wilhelm-féle

Schneeberg növény-allop

Wilhelm Fr. gyógyszerésztől Neunkirchenben

Ezen növény-allop hatást gyakorol torok- és mellfájdalmak, höhlyurát, rekedtség, köhögés és náthaldzudul. Sox vevők erősitik, hogy ezen növény-élvezetnek köszönhetik kellemes alvásukat. Különösen kiemelendő ezen óvószert ködös és zord időjárásokor.

Azok t. cz. vevők, kik az általam 1855. és óta készített kitünő Schneeberg-növény-allopot valódi minőségben kapni óhajják — sziveskedjenek határozottan:

Wilhelm-féle Schneeberg-növény-allopot rendelni.

Utasítás minden palackhoz mellékeltek. Egy bepecsételt eredeti palack ára 1 frt 25 kr és mindig friss állapotban csakis az egyedüli készítő

Wilhelm F. gyógyszerésztől Neunkirchenben A-Ausriában kapható. Csomagolásért 20 kr. számítottatik

Wilhelm-féle

rég kiprobált római, valódi fő, seb-, égés- és fagyellenes általános gyógy és húzó-ír.

Ezen ír O Felsége és római császartól szabadalmastatott. Az erő és hatás ezen írnel különösen kedvező mly, széttepett vágott és szurott sebeküél, mindennemű rosfajú dagánatoküél, ugyazinte előült időszakonküél küél- lábsébeküél, csökönös mirigydagánatok és fájdalmas kelések- és Ujféregüél, sebes és gyúladásos emlköknél, égett sebek, tük-szem, zuzások, fagott tagok, köszvényfolyás és hasonlós bajokban.

Ezen ír valódiilag csak egyedül Wilhelm Ferencz gyógyszerésznél Bécs melletti Neunkirchenben kapható

Egy skatulya ára 40 kr. o. ért. 2 skatulyánál kevesebb nem küldetik el a kétő ára bélyeg és csomagolással együtt 1 frt. oszt. ért.

Főntebbi készítmények valódi minőségben kaphatók Prager B. gyógyszerésznél N. Kanizsán

Földbirtokosoknak!

Bécsi és budapesti földhitelintézetekkel való összeköttetésem folytán képes vagyok a földhitelezésben venni szándékozó földbirtokosoknak a legelősebb feltételek mellett kölcsönt.

597 2-10 Gottlieb Sándor, főgynök N. Kanizsán.

Hirdetmény.

Alólirott tisztelettel jelentem a t. cz. közönségnek, miszerint az Első magyar Jégkárbiztosító társaság N.-Kanizsai főgynökségét átvettem.

Ez alkalommal bátorkodom a t. cz. közönséget mindazon előnyökre, melyeket említett biztosító társaság nyújt tiszteletteljesen figyelemzetni, s egyuttal kérni, miszerint mindennemű tudakozódások esetében hozzám alólirotthoz fordulni sziveskedjenek, mely alkalommal nem fogok késni a további felvilágosítást megadva, szükséges nyomtatványokat díjmentesen megküldeni.

Az első magyar jégkárbiztosító társaság díjszámítása mérsékelt és azonkívül a biztosított felek az alapszabályok értelmében azon kiváló előnyt élvezik, hogy a társaság nyereségének 50%-ban részesülnek, s mindazon biztosítók kik 50 frtyai díj fizetést teljesítenek készpénzben 10% elengedést élveznek. A nagyobb összeget váltó mellett minden év szeptember 1-én fizethetők le, jégkár esetében pedig az azonnali kárfelvétel és teljes kárpótlás biztosítatik, s így bátran ajánlhatom az első magyar jégkár biztosító társaságot mint legelősebb és teljes biztonságot nyújtó intézetet.

Végül bátor vagyok tek. postamester, jegyző, lelkészek, gazdatiszt, tanító vagy kereskedő urakat kik kedvező feltételek mellett hajlandók lennének a társaság részéről képviselést vállalni, ez irányban mielőbb hozzám alólirotthoz fordulni s elfogadható nyilatkozatot tenni sziveskedjenek.

Kelt Nagy-Kanizsán 1879.

Nentrich Gyula,

az Első magyar jégkárbiztosító társaság fő-gynöke Nagy-Kanizsán Eötvös tér 10. szám. 599. 1-6

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

400,000 márka

főnyereményt nyujt kedvező esetben a legújabb nagy pénksorsolás, mely a magas kormány által jóváhagyva és biztosítva van.

Ezen új tervezet előnye abban áll, hogy néhány hónap lefolyása alatt 7 sorsolásban 44,000 nyereseménynek ötvetlen kisorsolása alá kell kerülnie, köztük 400,000 frtyi főnyeremény; rövizeg pedig

1 nyeres. a m. 250,000	A nyereseményhuzások tervszerint hivatalosan állapították meg.
1 nyeres. a m. 150,000	A legközelebbi első, az állam által biztosított nyereseményhuzás a következő összegbe kerül:
1 nyeres. a m. 100,000	1 egész eredeti sorsjegynek ára csak 6 marka vagy 3 frt 50 kr. o. é. b
1 nyeres. a m. 60,000	1 fel " " " " " 3 " " " " 75 " " "
1 nyeres. a m. 50,000	1 negyed " " " " " 1 " " " " 90 " " "
2 nyeres. a m. 40,000	Valamennyi megbízás az összeg előleges beküldése vagy postautalvány mellett azonnal és a legnagyobb gondal. eszközöltek, mindenki magát az állam czímerevel ellátott eredeti sorsjegyet kapván tölteni kezéhez.
2 nyeres. a m. 30,000	A megrendelésekhez a megkivántató hivatalos tervezetek díj nélkül mellékeltek, minden buzás után pedig felszólítás nélkül küldjük résztvevőinknek a hivatalos buzasi jegyzéket.
5 nyeres. a m. 25,000	A nyeresemények kifizetése mindenkor pontosan az állam jóvállása mellett történik s akár közvetlen megküldése vagy kiranatra érdekelteknek Ausztria minden nagyobb piacain fennálló összeköttetéseink által kézbesíthetők.
2 nyeres. a m. 20,000	Vallalatunknak mindenkor kedvezett a szerencse, sok más tekintélyes nyeresemény között gyakran az első főnyereményeknek örendien az, melyek az érdekelteknek közvetlenül fizettetnek ki.
12 nyeres. a m. 15,000	Az ily a legszilárdabb alapon nyugvó vállalatnál, előreláthatólag
1 nyeres. a m. 12,000	az érdekeltek részvételére számíthatván, keretük mar a közeli buzás miatt is mindig megbízást minél előbb, de mindenesetre f. e. majus 15-ike előtt közvetlenül alólirott bankhozhoz intézni.
24 nyeres. a m. 10,000	
5 nyeres. a m. 8,000	
64 nyeres. a m. 5,000	
71 nyeres. a m. 3,000	
217 nyeres. a m. 2,000	
531 nyeres. a m. 1,000	
673 nyeres. a m. 500	
950 nyeres. a m. 300	
24,750 nyeres. a m. 138	

Kaufmann & Simon

bank- és váltó-üzlet Hamburgban,

bevásárlása és eladása mindennemű államkötvények, vasuti részvények és kölcsön-sorsjegyeknek. U. i. Köszönetünket fejezve ki ezennel irántunk eddig tanúsított bizalomért, felsérjük az új kisorsolási részvételre. Főtörökösünk ezennel is oda irányuland, mindenkor pontos és szilárd szolgálat által tisztelt érdekelteink teljes melegegedését kideremelni. Fontosabbik.

Parisi világkiállítás 1878-ban. Arany érem és több más jutalmat nyert

a legjobb

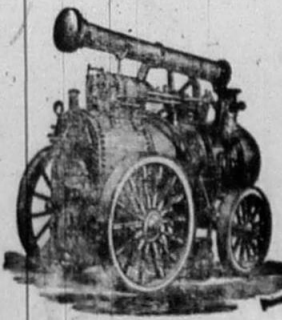
gőzmozdonyok, vaskeretű cséplőgépek, szab. „ROBEY“-féle álló gépek, malmok, stb.-ért.

ROBEY & CO.

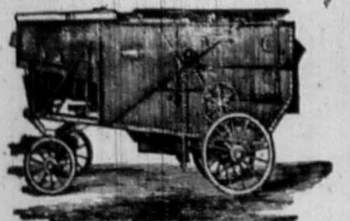
BUDAPEST.

603 1-12

Irodahelyiség: IX. k., üllői-ut 35. szám. Gyárhelyiség: IX. k., Rakos-utca 7. sz.

Javitott gőzmozdonyok.

egyszersmind ajánlunk járgány-cséplőgépeket sorvető-gépeket, ekéket, boronákat, Baker-féle szilital, trieur-öket, szecsakavágókat, valamint minden más egyéb a gazdasági szakmába vágó s a legkütünőbb szerkezetű gép- és eszközöket.

Szabad vaskeretű cséplőgépek. Árjegyzékek és felvilágosítások ingyen és bérmentve küldetnek meg. Mindennemű javítások jól és olcsón eszközöltenek.